

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Tractatus Primi Pars I. de Servitutibus Prædialibus, Usufructu, & utroque Retractu, Pars II. de Emphyteusi, Pars III. de Locatione & Conductione

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Index Rerum Notabilium, Quæ continentur sub titulo de Servitutibus, Usufructu, & utroque retractu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74102](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74102)

I N D E X

RERUM NOTABILIUM,

Quæ continentur sub titulo de Servitutibus, Usufructu, & utroque retractu.

A

Abusus est magis doctrinas, quam rationes attendere, disc. 76, num. 14.

ACTIO

Quem de evictione tenet eundem repellit agentem exceptio, disc. 87, num. 21.

Nulla actio ex negligentia defuncti, atque ex fidei violatione contra heredem resultat, ibid. n. 23.

Secus ubi hæres venit dependenter & consequutivè à juribus ex persona defuncti, ibid. num. 24.

Per electionem unius actionis non censetur alteri renunciatum, disc. 75, num. 20.

Limita secus si inter se sint incompatibiles, atque ab eadem radice derivantes, ibid. num. 21.

Exemplificatio, ibid. num. 22.

ACTA

Inter alios facta aliis non præjudicant, disc. 29, num. 19.

Limita procedere quando adducuntur pro una concludenti probatione & adminiculis non suffulta, secus si deducuntur tanquam unum ex adminiculis, ibid. num. 20.

Probant tamen possessionem, ibid. num. 22.

ACTUS

In quibus plures species participare potest, attendenda est qualitas præponderans, ex qua influitur in totum actum, disc. 73, num. 12.

In actibus inter vivos superflua censenda non sunt quæ melioris declarationis gratia ponuntur, disc. 8, num. 4.

Actus gerens, ad quos cogi potest dicitur necessarè, licet voluntariè facere, disc. 57, num. 15.

ACQUISITIO

Litterarum sudoribus facta, sequuta morte ab eorum hæredibus, ut fatalitas exposcit, brevi dissipatur, disc. 74, num. 1.

Turpius acquiritur quam non admittitur, disc. 82, num. 22.

ADVOCATUS

Ob infelicitatem dicendi modò album modò nigrum juxta causarum contingentiam ait, disc. 43, num. 31.

Advocatis juvenibus non ita de facili creditur, disc. 35, num. 29.

Advocatus consulens in materia ædificationis, quid considerare debeat, disc. 5, num. 28.

ADMINICULUM

Adminicula in ambiguis sunt perpetuè attendenda, disc. 2, num. 13.

Quæ singula non profunt insimul collecta juvant, ibid. num. 13, & 17.

Ex quibus deducantur, ibid. num. 19.

Quæ sint in materia servitutis, disc. 9, num. 11, 13, & seqq.

Quæ debent attendi, ibid. num. 17.

Adminicula in materia concessionis aquarum, disc. 29, num. 23, 24, & seqq.

Proximiora magis probationem faciunt, disc. 52, num. 19.

De regula in desumendis, disc. 85, num. 11.

Quod iudicis arbitrio sint ponderanda, disc. 3, n. 15.

AER

De quibus aeribus loquatur, l. fin. §. c. de servit. disc. 13, num. 17.

Tex. in l. fin. ff. fin. regund. est præjudicialis aeris salubritati, disc. 15, num. 7.

An ædificio alterius impediatur aer monialibus, in discreto Superiorum arbitrio repositum est, disc. 19, num. 8.

AFFECTIO

Inter testatorem & uxoris conjunctos probatur per testem rationem reddentem, disc. 64, num. 6, & 8.

AFFIDARE

An Dominus habeas in aliquo territorio jus jurisdictionis, habeat jus affidandi animalia exterorum, disc. 36, num. 9, 10, & 11.

Communitas affidare potest in prædiis civium animalia exterorum ob carentiam illorum civium, disc. 38, num. 8.

AFFICTUARIUS

Cæta ab affictuario non præjudicant Domino ignorant, disc. 25, num. 5.

Servitutem imponere non potest in fundo absente ignorante Domino, ibid. num. 6.

AGENS

Aliud est agere de non usu initiativo aliud de non usu destructivo & declaratur, disc. 1, num. 19.

AGNITIO LEGATI

Legatum non in totum agnitum an reliquum amittatur, disc. 48, num. 34.

ALIENATIO

Alienari potest fundus serviens, dummodo servitus non impediatur, disc. 65, num. 2, & 12.

Neque ex mutatione personæ ejus conditio fit deterior, ibid. num. 4.

Secus ubi agitur de Hospitio, & ratio, ibid. num. 6.

Alienatio bonorum Ecclesiæ est nulla, ita ut neque abdicat possessionem, disc. 74, num. 10.

Quando facta est ad vitam substituitur, ibid. n. 11.

Vid. remissivè usufructus, proprietarius, & testator.

ALIMENTA

Relictis alimentis uxori viduæ in domo ipsius testatoris cum hæredibus si ex causa honestatis, vel alio motivo non conveniat uxorem ea recipere ab hæredibus in eadem domo, licet judicium testatoris sperni potest, disc. 66, num. 11.

AMPLIATIO

An pro amplianda Ecclesiæ competat retractus, *Vid.* Retractus.

Pro ampliando Atrio, vel Platea ante palatium Episcopale competit remedium, l. si quis sepulchrum, disc. 83, num. 2.

Ratio, num. 3, ibidem.

Intelligendum esse de ampliatione necessaria non luxuriosa, ibid. num. 4.

ANIMA-

INDEX RERVM NOTABIL.

ANIMALIA

Vide Cives, & Jus pacendi.

APPARTAMENTUM

Possidens ejusdem domus plura appartamenti an dicatur adesse confortium, disc. 10, num. 8, disc. 70, num. 42.

APPELLATIO

An à sententia provisionali detur suspensiva, disc. 5, num. 3.

APPELLATIONE DOMORUM

Appellatione domorum Ecclesiæ, quæ veniant ad effectum exemptionis, disc. 83, num. 21.

AQUA

Dominus fundi superioris potest aquam in ejus fundum ingressum amulatione cessante, pro libito, etiam in præjudicium fundi inferioris divertere, disc. 25, num. 1, disc. 33, num. 5.

Amplia licet longissimo tempore in fundum inferiorem aqua fluxerit, disc. 25, num. 2, & disc. 33, num. 5.

Ratio, ibid. num. 3, & disc. 33, num. 5.

Limita secus si aqua à superiori fundo ad inferiorem per opus manufactum ducatur, disc. 25, n. 4.

Sublimita ac etiam si opus fuerit sumptibus fundi dominantis in fundo serviente contentum, & ratio, disc. 25, num. 10, & 11.

Alia limitatio, ibid. num. 12.

Mutatio loci aquæ ducendæ non alterat substantiam consistentem in ipsa aqua, ibid. num. 15, & 17.

Aqua licet aliunde proveniat in fundo, eo ipso quod ingreditur fossam magnam sit illius Domini, disc. 26, num. 1.

Et de illa disponere liberè potest, ibid. num. 2.

Potest etiam illam ad libitum, seu aliis usibus applicare, ibid. num. 3.

Aquæ decursus jure naturali non inducit servitutem, ibid. num. 5.

Aquæ usus qualiter necessarius probetur, ibid. num. 9.

Antiquæ observantiæ standum est, ibid. num. 10.

Quod opus manufactum aquæ servitutem inducat probandum est, disc. 27, num. 1.

Ex possessione unius aquæ non inferitur ad aliam, ibid. num. 2.

Aqua parva quando vicino ex altera majori exuberanti necessaria non est, & altero vicino satis utilis soluto pretio ex judicis officio concedenda est, ibid. num. 7.

Aquæ usus negari non potest, dum lis pendet facta obligatione de solvendo pretium in casum succumbentiæ, ibid. num. 8.

In divisione aquæ æstivæ ab hyemali standum est observantiæ antiquæ consuetudinis, disc. 28, num. 1.

In divisione aquæ faciendæ servanda est consuetudo, ibid. num. 3, & 15.

Et attendenda est *l. manifestè C. de servitut.* ibid. num. 14.

Jus aquæ ex Domini concessione quaritur, ibid. num. 16.

Et etiam ex immemorabili possessione, ibid. num. 17.

Dominus concedens aquam uni non potest deinde alteri concedere, licet jus aquæ ducendæ pluribus concedi possit, ibid. num. 19.

Limita dummodo secunda concessio non præjudicet priori, ibid. num. 20.

Aqua illius est in cujus territorio nascitur, disc. 29, num. 1.

De Servitus.

Cessante opere manufacto aquam, in cujus prædio nascitur, Dominus illius ad sui libitum divertere potest, ibid. num. 2, disc. 31, num. 1. & disc. 33, num. 5.

Amplia licet per mille annos ad aliorum usum deservierit, disc. 29, num. 3. & disc. 31, num. 2.

Limita quod diverti non possit in præjudicium usus publici, disc. 31, num. 8.

De opinione contra limitationem, & auctoritatibus, ibid. num. 9, 10, 11, & seqq. & disc. 33, n. 6.

In quibus terminis loquatur *Theaur. jun. in Addit. ad Pavem in decis. 245.* disc. 31, num. 11.

Ad effectum ut aqua diverti non possit à Domino necesse est damnum publicum sit notabile ibid. num. 12, & 14.

Vide Manuentio.

Concessa aqua, an in totum vel in parte censeatur concessa disc. 29, num. 10.

Declaratio, ibid. num. 11.

Conjecturæ & præsumptiones, ibid. num. 14.

Concessio usus aquæ intelligitur ultra usum proprium, ibid. num. 15.

In concessione aquarum quid contineatur, ibidem num. 23, & seqq.

Aqua diverti non potest in præjudicium inferioris molendini, disc. 30, num. 3.

Limita quatenus agitur de flumine publico, & ea habeatur de licentia superioris, ibid. num. 4.

Sublimita, & si præjudicium sit reale, ibid. num. 5.

Secus si agatur de præjudicio accidentali, ibidem num. 6.

Et non haberi in consuetudine, nisi agatur de flumine privato, ibid. num. 7.

Quomodo intelligatur *Barr. in l. non modus C. de servit. & aqua*, ibid. num. 8.

Distinguuntur species præjudiciorum, ibid. num. 9.

Aquæ servitus acquiritur ex conventionione, ultima voluntate, & aliis modis, de quibus disc. 31, num. 4, & 5.

Ad hoc ut opus manufactum aquæ servitutem inducat duo copulativè concurrere debent, ibid. num. 6, & 7.

In aquarum naturalem decursum non cadit præscriptio, disc. 33, num. 3.

Aqua diverti non potest post spatium 65. annorum, & ultra precariè possessa, quando alicui magnum incommodum atque injuria inferretur, disc. 34, num. 13.

Amplia præsertim, quando exinde revocantis utilitas ulla resultat, ibid. num. 14.

Sententia lata super aquarum usu est attendenda, disc. 26, num. 4.

ARBITRIUM

Intrat quando res est potius facti quàm juris, disc. 6, num. 10.

Regularj debet ex facti circumstantiis, ibid. num. 11.

Locus est arbitrio discordantibus peritis, ibidem num. 12.

Et quando ex utraque parte adfunt urgentia jura, ibid. num. 34.

Vide Judex.

ARCHITECTURA

De ejus regulis, disc. 2, num. 20.

ATTENTARE

Ædificans non obstante nunciacione novi operis attentare dicitur, disc. 7, num. 17.

AUCTORITAS

Illa attendi debet, quæ individualis, & absque contradictione est non curatis similibus, disc. 65, num. 8.

INDEX RERVM NOTABIL.

Quando non habentur auctoritates, ac juridice propositiones naturali ratione, & usu communi utitur, disc. 67, num. 4.
Auctoritas Calepini, & aliorum auctorum in jure probant, disc. 82, num. 12.

AUGMENTUM

Intrinsicum in materia Retractus retrovenditionis, & jus offerendi, quando offerri debeat, *Vid.* Retrahens, Retrovenditio, & Jus offerendi.

ARGUMENTUM

In claris non licet argumentari, disc. 4, num. 15.
Eadem est ratio partis quoad partem, quæ de toto, quoad totum, disc. 36, num. 29.

ASPECTUS MARIS

Vide Ædificare.

AXIOMA

Turpius acquiritur quam non admittitur, disc. 82, num. 22.

B

BENEFACTOR

Debet in Ecclesia Benefactori aliqua honorificentia, disc. 16, num. 9.

BENEPLACITUM APOSTOLICUM

Requiritur in alienatione bonorum Ecclesie, disc. 74, num. 10.

In locatione ultra triennium, num. 8, ibidem.

BANNIMENTUM

Strictè intelligendum est, & quod in eo non est expressum habetur pro omisso, disc. 46, num. 3.

An satisfactum bannimento dicatur, ac semel fuerint factæ diligentie, vel sint reiterandæ, ibid. num. 4.

Declaratio, ibid. num. 5.

Bannimentum de expurgando proprio territorio intelligendum est de illis casibus in quibus de facili consuli potest, & non de inopinatis, ibidem num. 6, & 7.

BANNITUS

Recipere bannitum non dicitur ille per cujus prædium, vel locum in numerosa quantitate irruit, & transit, quamvis ibi victualia sumat, & moretur, disc. 26, num. 9.

BANNITA SEU DEFENSA

An fieri possit à Communitate de consensu Civium dissentiente Barone, & in ejus præjudicio, disc. 36, num. 6, & 7.

Quilibet in suo bannitam facere potest, ibidem num. 31.

Baro potest discretè, & moderatè pro suis animalibus bannitam facere, ibid. num. 39.

Limita dummodo non impediatur usus Civium, ibid. num. 40.

Amplia, neque præjudicare debet servituti juris pacisci alteri debita, ibid. num. 41.

Defensa seu bannita fieri non permittitur, disc. 37, num. 12.

Privatus defensam seu reservam facere potest in proprios fundos ad effectum custodiendi herbas, disc. 38, num. 10, & 12.

In Apulia & aliis Regionibus vulgò *Mezzana* dicitur, ibid. num. 13.

Conceditur fieri pro bovibus aratriis, & favore agricultura, ibid. num. 14, & disc. 41, num. 19.

Communitas potest in aliquam territorii partem reservare pascua publica suadente utilitate, ut consulatur publicis necessitatibus, ibid. num. 18, disc. 43, num. 2.

A Communitate fieri non potest in præjudicium Civium, disc. 38, num. 1.

Fieri potest in proprios fundos ad effectum custodiendi herbas, ibid. num. 10.

Ampliatio, num. 11.

Subampliatio, ibid. num. 14.

Communitas bannitam facere potest in territorio, & pascuum vendere, & pretium in onerum solutione convertere, disc. 43, num. 2.

BONA

Quæ spectent ad Communitatem cum eorum distinctione, disc. 43, num. 19, & 20.

In quibus Cives non habeant jus civicum, ibidem num. 28.

Emphyteutica etiam fideicommissaria non cadunt in legatum usufructus, nisi aliter de mente Testatoris probetur, disc. 48, num. 1, & 2.

Quæ dicantur mobilia solidæ materia, quæ usu non consumuntur, disc. 54, num. 15.

In bonis à Principe donatis filio non acquiritur usufructus Patri, disc. 60, num. 13.

An per filiumfamil. acquiratur usufructus Patri in bonis jurisdictionalibus, ibid. num. 21, & 23.

Bonis per filiumfamil. intuitu patris acquisitis tam proprietatis, quam usufructus eidem patri debetur, & quare, disc. 61, num. 48, & 52.

Bona Clerici, *vid.* Clericus.

Bona Ecclesie dicuntur nullius, & neminem habent possessorem, & dicuntur publica, disc. 68, num. 27, & 28.

Vid. Usufructus.

Bona per Communitatem possessa dicuntur esse de dominio privatorum, disc. 68, num. 29.

Bona jurisdictionalia possidens dicitur Baro in Statu Ecclesiastico, disc. 60, num. 22, & 25.

BARO

Etiam volens jus tertii tollere non potest, disc. 28, num. 25.

Baro nullum habens territorii dominium habet tamen jus pacendi, disc. 36, num. 4.

Quomodo regulari debeat, ibid. num. 6.

Baro est primus Civis, ibid. num. 5.

An Barone contradicente Communitas de consensu civium, & incolarum possit bannitas in territorio facere, ibid. num. 7.

Baro ad hoc ut acquirat pascuorum dominium privative ad dominos prædiorum requiritur immemorabilis, ibid. num. 12.

Limita nisi assisteret regionis consuetudo aliter disponens, ibid. num. 13.

In statu Ecclesiastico mala præsumptio usurpationis in Baronibus non datur, ibid. num. 16.

In quibus terminis loquatur *Capobl. de Baron. tom. 1. prag. 11. numer. 28. cum seqq. Novar. de gravamin. vasallorum par. 1. gravam. 27. cum seqq.* ibid. num. 19.

Baro in Regno Neapolitano habet solum jus feudi, & Baronie, atque dominium territoriale, ibidem num. 22.

Habet solum dominium plenum, & utile in prædia, & ejus bona ad instar privati, ibid. num. 23.

Herba, quæ nascitur in bonis Baronis ejusdem est, ibid. num. 24.

Nisi aliter titulo, seu præscriptione immemorabili probetur, ibid. num. 25.

Baro habens in territorio universale dominium tenetur concedere pascua civibus, & incolis, ibid. num. 34.

Tenetur etiam Vasallos alimentare, ibid. num. 35.

Limita non cogi ad id præstandum gratuitum, nisi aliqua consuetudo aliter disponat, ibidem num. 36.

Neque

INDEX RERVM NOTABIL.

Neque pretium, neque fidam ad sui libitum Vallis alterare potest, ibidem num. 37.

Vide Bannita.

Barones Castra, & bona possidentes jurisdictionalia dicuntur milites primi ordinis in Statu Ecclesiastico, disc. 60. num. 22, & 25.

Bannitam facere non possunt in præjudicium civium, disc. 38. num. 1.

Limitatio, num. 8.

Baro licet dominus pascuorum non potest exteris vendere illa, sed tenetur civibus & incolis, iusto pretio soluto non alterabili concedere, disc. 39. num. 21.

Baro an possit adstringi ad habendum certum numerum animalium in territorio non excessivum disc. 41. num. 23, & 24.

Baro non potest prohibere civibus, & incolis jus lignandi in silvis, & nemoribus. disc. 42. num. 11.

Amplia, ibidem num. 2, & 3.

BULGARI CONSUETUDO

Vide Consuetudo.

C

CALEPINUS

In jure allegatur, & auctoritatem facit, disc. 82. num. 12.

CAPPELLANUS

Manualis potest quodcumque etiam sine causa removeri, disc. 34. num. 10.

Limita secus si notabile circa famam, vel sustentationem præjudicium Cappellano inferatur ibidem num. 11.

Amplia nisi constet removementem moveri ex aliqua iusta causa, quæ est cognoscenda ex iudicis officio, ibidem num. 12.

CARDINALIS

Pallavicinus laudatur, disc. 60. num. 11.

Vide Presbiter.

CASUS

In dubiis casibus, quando à jure non deciduntur, recurrendum est ad leges & consuetudines Civitatum, disc. 2. num. 24. disc. 43. num. 22.

In dubiis standum est regulæ generali, disc. 49. num. 13.

CASUS INOPINATUS

Quando Civitas, & Communitas de eo teneatur, Vid. Civitas, & Communitas.

CAUSA

Habenti causam universalem sufficit, quod prætendens causam specialem non probet comprehensionem specialem, disc. 29. num. 8.

CAUTIO

Damni infecti, quando non sit sufficiens, disc. 17. num. 13.

Si non præstetur in usufructu, an fructus percepti sint usufructuarii, disc. 48. num. 27.

Limita, ibid. num. 30, 31. & seqq.

Cautio ista à Testatore remitti non potest, disc. 51. num. 4.

Quomodo usufructuario cautionem dare non valenti sit providendum, ibidem num. 5.

Paupertas usufructuarii, licet à Testatore cognita, à cautione non excusat, ibidem num. 6.

Obligatio divitis personæ, & notoriæ idoneitatis sufficit loco cautionis, ibidem num. 7.

Cautio sufficit præstare in actu adipiscendæ possessionis, ibid. num. 8.

Cautio usufructus rerum mobilium quomodo & quando sit præstanda, disc. 53. num. 2, 5, 6 & 7.

An usufructuarius teneatur præstare cautionem de restituendo in pecunia, vel tantumdem in eodem genere, ibidem num. 3.

Cautio de utendo, & fruendo arbitrio boni viri à Testatore saltem quoad mobilia remitti non potest, disc. 54. num. 1.

Declaratio, ibid. num. 4.

An antea faciat fructus suos, ibidem num. 2. & 3.

Cautio quando ab usufructuario præstari non potest quid agendum, ibidem num. 7. & 8. disc. 57. num. 16.

An cautio requiratur in stabilibus, disc. 54. num. 7. & 8.

Qualiter sit cavendum ab usufructuario in rebus mobilibus, quæ usu consumuntur, ibid. n. 14.

An hæres gravatus cautionem, & in quibus præstare teneatur, disc. 65. num. 16. & 17.

CAUTIO MUTIANA

Quando sit necessaria in muliere, disc. 48. num. 27. disc. 51. num. 9. & 10.

CENSUS

Census consideratur tanquam species, & non quantitas ad effectum, ut possit emi majori vel minori pretio, disc. 73. num. 8.

Extingui potest ab hærede gravato, si non adest prohibitio, disc. 56. num. 8.

Secus ab usufructuario, ibid. n. 9. & 19.

Contrarium ibid. num. 13.

Declaratio, ibid. num. 19. & 21.

Proprietarius Census extinguens tenetur solvere usuras usufructuario quas census fructabat, disc. 57. num. 1.

An extingui possit cum usufructuario, vel cum proprietario, & refutantur plures opiniones, disc. 57. num. 4. & 9.

Quæ opinio sit tenenda, ibidem num. 5. cum seq. Vide Disticta, Concurfus, & Extinctio.

Census, in quo est usufructus, à solo Proprietario extingui non potest, ibidem num. 13.

Census inter mobilia computandi sunt, disc. 37. num. 4.

Tanquam species, & non genus pluribus de causis, & præsertim ad effectum acquirendi jus prælationis in alienatione bonorum censuatorum, ibid. num. 7.

Quid sit census vitalitius, disc. 58. num. 7.

CHARITAS

Prima charitas incipit à se ipso, disc. 29. num. 17. disc. 43. num. 14.

CHRISTIANUS

Creditor an teneatur præstare alimenta hebræo carcerato, disc. 70. num. 5. & 6.

CIVIS

Non est pascuorum dominus, quando ea sunt in dominio Baronis, sed solum habet jus usus soluto iusto pretio juxta consuetudinem taxato, disc. 39. num. 22.

Habens jus pascendi jure civico non potest retinere animalia exterorum ad sociam, disc. 40. n. 6.

Cives esse in Civitate industrios, & divites pauperibus prodest, & quare, disc. 41. num. 17.

Cives statuere possunt pro utilitate publica ne ditiores, & potentiores excessivum numerum animalium habeant, & ratio, ibid. num. 21.

Determinare possunt certum numerum, ibidem num. 22.

Cives habent jus lignandi in silvis, & nemoribus domini loci, disc. 42. num. 1.

Amplia, ibid. num. 2. & 3.

Habet jus pascendi in territorio cum suis animalibus jure civico, disc. 43. num. 1.

INDEX RERVM NOTABIL.

- Cives quod Communitati concedunt dicendum est genus collectæ, quod solvunt, ibid. num. 8. & ratio num. 9.
- Cives ementes à Communitate non sunt censendi extranei, ibidem num. 10. & quare num. 11.
- Civis in emptione pascuorum semper est aliis præferendus, disc. 43, num. 15. & 16, cum seq.
- Civi Romano in districtu quoad onera cameraria exemptio non prodest, disc. 35, num. 1.
- Cives omnes jure civico & naturali habent facultatem pascendi cum eorum animalibus in pascuis publicis & comunalibus, disc. 36, num. 3.
- Civis est simplex colonus ubi est dominus habens jurisdictionale dominium & utile, ibidem num. 18.
- Urbe veterana laudatur, disc. 36, n. 2, in facti serie.
- Constantinopolitanam fuisse anno 300, & ultra expugnatam, disc. 1, num. 10.
- In ea vivitur jure Græco, disc. 61, num. 40.
- Expedit & Civitatem præsertim Metropolitanam esse conspicuam, disc. 2, n. 26.
- Civitas non tenetur de casu inopinato & à lege non expresso, disc. 46, num. 8.
- CLAUSULA ET DICTIO**
- Constituti habet vim traditionis, disc. 61, num. 9.
- Clausula *Quovis* complectit omnia, disc. 7, num. 3, disc. 8, num. 2. & 7.
- Clausula *sublata* & *decretum irritans* in Constitutione Gregorii XIII. impedit præscriptionem, disc. 43, num. 35.
- Dictio *Quilibet* tribuit actum unicuique in solidum, disc. 48, num. 19.
- Dictio *Pro* conditionem importat, disc. 49, num. 10.
- Dictio *facendo vita vedouile* importat conditionem, ibidem num. 5.
- Clausula *Cum* conditionem importat, disc. 50, n. 7.
- Clausula *Non alias aliter neque alio modo*, quid importet, disc. 52, num. 12.
- Clausula *non alias* suspensivam naturam habet, d. 77, num. 9.
- Clausula annullativa in instrumento operatur speciem rei vendicationis, disc. 85, num. 23.
- Constituti possessionem manutentibilem transfert, disc. 61, num. 10.
- CLERICUS**
- Tenetur ad onera cameraria non obstante quacumque exemptione nisi observantia repugnet, d. 35, num. 4.
- Habens animalia gaudet super eis privilegio immunitatis Ecclesiæ competente, d. 41, num. 6.
- Bona adventicia filiam Clerici regulantur jure castrensi tam ad effectum testandi quam acquirendi usumfructum patri, disc. 61, num. 1. & 29.
- Limita* procedere in bonis acquisitis tempore clericatus & non antea, ibidem, num. 5.
- Quid si clericus ante clericatum proprietatem & post clericatum usumfructum acquirat, an patri acquirat, ibid. n. 7.
- An conclusio quod pater in bonis clericorum usumfructum non acquirat, procedat in quocumque clerico, ibid. n. 12, cum seqq. & num. 29.
- Quod non procedat in clericis in minoribus ordinibus, ibid. num. 21.
- Contrarium, ibidem num. 4.
- Ostenditur fallacia & simplicitas Authorum afferentium verba, *Quos omnes clericos appellamus in Authen. presbyteros C. de Episcop. & Cleric. continere & clericos in minoribus initiatos*, ibidem num. 25, & 34.
- Afferuntur rationes, ibidem num. 39. & 40. cum seqq.
- Clericus primæ tonsuræ quemdam ordinem habere videtur, ibid. num. 27.
- Distinctio* num. 28.
- An gaudeat privilegio fori & exemptionis ibid. num. 28.
- De quibus bonis testari possit, num. 29. 31. & 44.
- In quibus bonis loquatur, *cap. quia nos de testam. circa facultatem testandi clericis concessam*, ibidem num. 30.
- Ostenditur malè dicto cap. esse intellectum & ideo æquivota oriantur, ibidem num. 32.
- Clericus ad effectum testandi & non acquirendi usumfructum patri debet habere requisita Sacri Concil. Trident. ibidem num. 35.
- Contrarium & de intellectu S. Concil. Trident. ibidem num. 36.
- Dicitur miles cœlestis militiae, d. 6. n. 44.
- Quando subiaceat statuto laicali de jure congrui loquente, disc. 71, num. 2, & 4.
- Coram quo iudice sit conveniendus, d. 71, num. 8. cum seqq.
- An ligetur Statuto prohibente alienationem facere in forensi, ibidem num. 6.
- Contrarium*, ibidem num. 7.
- Bona per Clericum venditione alienata desinunt esse in ejus dominio, ibidem n. 12.
- Clericus si per Iudicem laicum carceretur atque Ordinarii auctoritatem invocet pro ejus remissione ad forum Ecclesiasticum non potest deinde renunciando clericatui consentire quod iudex laicus in causa procedat, discurs. 81, num. 16.
- CLERICATUS**
- An per simplicem tonsuram acquiratur, discurs. 61, num. 17.
- Plures distinctiones, ibidem n. 13, & 14.
- Vide* Tonsuræ.
- CESSIO**
- De usufructu facta an residere dicatur in cedente vel incessionario, disc. 59, num. 5.
- Facta de re emphiteutica cum consensu domini ad effectum devolutionis non cedentis sed cessionarii linea est attendenda, ibid. num. 7.
- Quod procedit & in feudis, ibidem n. 8.
- In societate officii, ibidem.
- In locis montium, ibidem.
- Cessio juris luendi importat cessionem ipsius rei, disc. 88, num. 13.
- COHABITATIO**
- Quando à testatore demandatur cohabitatio cum aliquo intelligitur de formali cohabitatione vitæ non autem de materiali in ead. domo, d. 52, num. 16.
- COLLECTA**
- Concessio facta à civibus alicujus rei Communitati est species collectæ, disc. 37, num. 15, disc. 43, num. 8.
- COLONUS**
- Qui habet terras à Communitate seu domino ad usum tantum concessas potest prohiberi ne colligat fructus naturales, disc. 39, num. 12.
- Colonus dicitur ille, qui conducit agrum rusticum, disc. 82, num. 2.
- COACTIO**
- Communitas Corneti potest & solet suos cives ad emenda pascua pro solito pretio cogere, disc. 43, num. 32.
- Alia ibidem, num. 33. & 34.

COM-

INDEX RERVM NOTABIL.

COMMODUM

Resultans ex negligentia creditoris in non petendo satisfactionem an cedat in beneficium proprietarii vel usufructuarii disc. 38. num. 2.

Vide Circa commodum edificare

COMMUNITAS

Dicitur domina loci ex prohibitione & bannis per eam factis, disc. 35. num. 20.

Per venditionem rei ab eadem factam, ibi. n. 23. Communitas est corpus politicum & inanimatum ibidem num. 36.

Dicitur etiam congregatio civium, disc. 43. n. 5. An de civium & incolarum consensu dissentiente Barone in aliqua parte territorii bannitam facere possit, disc. 36. num. 7.

Non dicitur habere servitutem juris pascendi invito Barone nisi hoc probet titulo seu immemorabili prescriptione, ibidem num. 26.

Cives solent Communitati concedere facultatem herbas & pascua vendendi, disc. 37. n. 14. Communitas in civium prajudicium bannitam facere non potest, disc. 38. num. 1.

Secus pro convertendo precio in onerum solutione, disc. 43. num. 2.

Potest etiam suadente publica utilitate pascua in aliqua parte territorii dissentientibus aliquibus civibus reservare, d. 41. num. 18.

Quod est de dominio Communitatis dicitur de dominio civium, disc. 43. num. 6.

Communitas subdita non potest contra jus statuere, disc. 41. num. 10.

Distinctio bonorum & jurium ad Communitatem spectantium, disc. 43. num. 19. & 20.

Quod concessum est Communitati in prajudicium singulorum dicitur species collecta quam cives solvunt, ibidem num. 8.

Ratio, ibidem num. 9.

Communitatis jus circa pascua exuberantia post usum civium non importat formalem servitutem in ipsis prajudiis disc. 38. num. 7.

Sicuti affidationis jus extororum animalium ibidem num. 8.

Communitas non tenetur de casu inopinato & a lege non expresso, disc. 46. n. 8.

Communitas Corneti cogit ejus cives animalia habentes ad pascua suscipienda pro pretio solito, disc. 43. n. 32. & alia num. 33 & 34.

Dicitur corpus politicum ex ejusdem civibus, ibidem num. 30.

COMES

Vtriusque Siciliae Regni habeatur tanquam unus de populo differt tamen a privatis, disc. 16. num. 7.

CONDITIO

Quando distinguatur a modo, disc. 49. n. 14.

In dubio standum est regulae magis pro modo quam pro conditione, ibidem num. 19.

In pari causa melior est rei, disc. 70. num. 36.

Et possessoris, ibidem num. 37.

CONDUCTIO

Non tribuitur jus conductori nisi sit ad longum tempus, disc. 82. num. 27.

CONDUCTOR

Petere non potest ob damnum illatum a bannitis remissionem pensionis, disc. 46. num. 10.

Limita, ibidem num. 11.

Non sibi sed locatori possidet, disc. 70. n. 18.

Dicitur habere aliquod jus in re, disc. 82. num. 7.

Limita, ibidem num. 27.

Conducens a Communitate censendus est extraneus, disc. 43. num. 3.

Ratio, ibidem num. 7.

Limitatio, num. 10. 11. & seq.

CONCESSIO

A civibus Communitati facta est species collecta, disc. 43. num. 8.

Facta ad vitam est contractus emptionis & venditionis, 74. num. 2.

Contrarium, num. 5. 6.

Quando ab Ecclesia ad vitam facta substineatur, ibidem num. 11.

Non praesumitur facta in prajudicium concedentis, disc. 29. num. 18.

Communitati a civibus facta praesumitur ut onera publica supportari valeant, disc. 37. num. 14.

Facta alicujus juris intelligitur quod non excedat proprium usum, disc. 42. num. 8.

Concessio secunda tacitam conditionem habet quatenus primo concessionario non prajudicet, disc. 30. num. 1. & 3.

Adversus concessionem precariam quando detur Praescriptio disc. 34. num. 16. & 17.

Aliqua re concessa concessum censetur omne id, quod concessionis effectum sortiri facit, disc. 67. num. 1. & 3.

Quando in concessione censuum intret retractum, disc. 76. num. 12.

Concessio facta de aliqua re nomine census redimibilis dicitur contractus emptionis & venditionis, disc. 76. num. 12.

CONCESSIONARIUS

Tenetur agendo probare adversus habenrem regulam pro se disc. 29. num. 12.

Habens aliquid ex alterius concessione non potest in re concessa ita se gerere ut concedenti prajudicet, d. 67. num. 6.

CONCURSUS

Vide Decostus.

CONJECTURA

In materia conjecturali certa regula dari non potest, disc. 2. num. 14.

Standum est arbitrio prudentis judicis, disc. 84. num. 7.

Standum est regulae, disc. 49. num. 18.

De regula tenenda in desumendis conjecturis, disc. 85. num. 11.

De conjecturis fenestru clausae, disc. 4. n. 35.

De conjectura aquae concessae, disc. 29. num. 23, 24. 25. & 26.

Conjectura in materia non expressa debent esse efficaces univoca & per se necesse concludentes, disc. 60. num. 4. disc. 61. num. 2.

Ex facti circumstantiis modo affirmatio modo negatio arbitrio prudentis judicis oriri debet, disc. 60. num. 5.

Saepe contingit quod eadem conjecturae in uno casu sufficiant & in alio reprobentur, ibidem num. 6.

CONSENSVS

Ex scientia & patientia in prajudicialibus non inducitur, disc. 9. num. 7.

Requiritur in contractu precarii eodem modo quo & in aliis, disc. 34. num. 15.

Qualis consensus requiratur in mutatione periculi vitae & quando dicatur quaesitus, disc. 59. num. 9.

CONSILIVM

Differentia inter consilium ad veritatem & consilium ad causae opportunitatem, disc. 49. num. 12.

CON-

INDEX RERVM NOTABIL.

CONFISCATIO

Bonorum filii non præjudicat patri in usufructu, disc. 61, num. 11.

CONFRATERNITAS

Est corpus inanimatum, disc. 65, num. 5.
Dicitur Ecclesiastica si habeat Ecclesiam, Sacristiam, Campanile, si sit Ordinarii fundata &c. ligatur *Extravag. ambitiosa*, disc. 74, num. 9.

CONFESSIO

Ad effectum præjudicii debet esse omnimò clara & per verba univoca & concludentia, disc. 75, num. 14.

CONSORTIUM

An habere dicatur, qui possidet plura solaria ejusdem domus, disc. 10, num. 8, & 10, disc. 70, num. 42.
Non est ubi quilibet suam partem domus distinctam recognoscit, ibid. num. 42
Vide Puteus.

CONSTITUTUM

Vid. Clausula.

CONSUETUDO

Privativa à jure favorabilis reputatur, disc. 26, n. 12.
Inducitur per longissimum tempus sine contradictione disc. 28, num. 9.
In jure favorabilis est ibidem num. 12.
Amplius præsertim quando magna æqualitatis ratio afflirit ibid. n. 13.
Conformans consuetudini universali & naturali rationi non dicitur odiosa, sed favorabilis, disc. 37, num. 16.

CONSUETUDO BULGARI

An sicut procedit in uxore procedat in socru, disc. 48, num. 11, & seqq.
Quando ex mente testatoris censeatur limitata disc. 50, num. 3, 4, & seqq.
Quando non procedat, nisi in uxore, disc. 52, num. 2.
De dicta consuetudine plura, disc. 48, num. 8, & seqq.

CONSTITUTIO FEDERICI

Federici Imperatoris de jure prothom. in ea parte in qua dicitur tale jus non competere Ecclesie an sit authentica, disc. 86, nu. 1, 2, cum seqq.
An in dicta constitutione Federicus tanquam Imperator, vel tanquam Rex sit considerandus ibid. num. 5.
Et in regno Neapolitano an tanquam lex, vel uti Consuetudo attendatur, ibidem num. 6.
Constitutionis *sancimus* auctor fuit Imperator Federicus, ibid. nu. 4.
Quod in Regno Neapolitano dicatur lex municipalis non imperialis, ibidem num. 8.
Et pro consuetudine attendatur, quia inter alias ibi ab eodem Imperatore editas non reperitur, ibid. Contrarium num. 9. ibid.
Quare constitutio *sancimus* in volumine aliarum constitutionum inserta non sit, ibi num. 10.
De diversitate circa dictam Constitutionem in aliis Italiae partibus, ibidem num. 13.
Fuit condita in fine Imperii Federici, quod terminavit de anno 1200, ibid. nu. 17.
Verba Constitutionis *sancimus* in fine posita percutiunt solum Regnum utriusque Siciliae, non autem alias Italiae partes, ibid. nu. 15.
Enumerantur plures demonstrationes, quod Constitutio *sancimus* in fine non sit authentica, ibid. num. 14.

Neque pro lege verba finalia sunt attendenda, ibid. num. 19.

Limits nisi in aliis Italiae partibus militare probetur, num. 20.

Extra regnum aliam viam non habet, nisi consuetudinis, ibidem nu. 21, & quare ibidem.

Doctores exanimant dictam Constitutionem exclusivam sicut & Ecclesie & plures assignant rationes, ibidem num. 26, & seqq.

Quod competat principaliter ratione sanguinis & non conveniat juri sola ratione vicinitatis competentis, ibid. n. 31.

Percutit ipsam Ecclesiam materialem quatenus contineat locum orationibus destinatum, non autem illas Clericorum & Religiosorum additas Ecclesie servitio, & ratio, nu. 33, & 34. ibid.
Non habet locum in urbe, disc. 70, num. 32.

Constitutionum Federici compilatio fuit de anno 1222, disc. 68, num. 12.

CONSTITUTIO GREGORIANA

Vide Lex.

CONSTITUTIO ZENONIS

Imperatoris specialiter locum habet in Neapolitana Civitate non obstanti uno contrario, disc. 1, num. 6.

Contrarium, & reprobatio opinionis Antonii Contii, atque aliorum super dicta Constitutione, ibidem num. 7, 8, 9, & seqq.

Quibus in locis fiat mentio de dicta Constitutione, ibid. num. 5.

Quod non sit authentica licet apud plures registrata & quare, ibid. n. 8.

Neque ullam vim legis habere, ibidem n. 16.

An locum habeat solum in Urbe Constantinopolitana, vel extendatur ad omnes Civitates & Provincias, ibid. n. 18.

Confutatio scribentium pro veritate & approbatione dictæ Constitutionis, ibidem num. 12.

In Civitate Neapolis contrario usu sublata est, ibid. num. 26.

CONSTITUTIO NEAPOLITANA

Constitutio Regni Neapolitani sub titulo de successione loquens de successione paterna, locum etiam habet in materna, disc. 68, num. 7.

Constitutiones Neapolitanæ sunt antiquissimæ, ibid. nu. 18.

CONSTITUTIO IMPERIALIS

Nullibi magis quam in Germania, ubi sedes est Imperii occidentalis vim legis habet, disc. 68, num. 22.

Germani totum deferunt consuetudini, vel juri feudorum, non huic constitutioni, ibid. nu. 23.

CONSTITUTIO

Græca in antiquis Cod. non existens, sed nunc temporis tradita & inserta vim legis non habet, disc. 68, num. 16.

Est magis grammaticalis, quam legalis eruditionis effectus & ratio, ibid. n. 17.

CONTRACTUS

Continens precarium consensum habere debet eo modo quo requiritur in aliis, disc. 34, n. 15.

Emptionis & venditionis quando dicatur perfectus, disc. 70, num. 23.

Verba contractus quando sunt æquivoca an sit locationis, vel venditionis, & in quem contractum sit resolvenda, disc. 74, num. 7.

A contractu recedere non licet sine onere remissionis, disc. 81, num. 2.

Corruit ob nullitatem pacti ratione individuitatis, ibid. num. 6.

Resol.

INDEX RERVM NOTABIL.

Resolvitur deficiente in parte re vendita, ibidem num. 7.

Quid si deficiat una res ex pluribus diversis venditis, ibidem num. 8.

Licet recedere à contractu de consensu partium etiam in præjudicium creditorum, ibidem num. 12.

Censualis absque necessitate servandi formam à Pio præscriptam rescinditur ipso jure, atque fors efficitur simplex creditum repetibile, disc. 57, n. 6.

Resolvi debet per actum retrosimilem, ibidem num. 9.

Contractus facere non potest subditus cum non subdito sprete lege sui superioris, disc. 71, num. 3.

Et quomodo procedat, ibidem n. 5.

Concessio facta ad vitam dicitur emptionis & venditionis contractus, disc. 74, num. 2.

An una re evicta contractus in totum corruat, ibidem num. 19.

Cessio facta de domo sub nomine census redimibilis in pecunia dicitur contractus emptionis & venditionis, disc. 75, num. 12.

Contractus non dicitur perfectus, nisi adimpleta conditione, disc. 77, num. 7.

CONTRATA

Venit sub nomine universitatis & quare, disc. 26, num. 16.

CONVENTIO

Vid. Servitus.

CONVENTUS

Bona possessa per Conventum religiosorum sunt in dominio Conventus, & considerantur tanquam bona privatorum, disc. 68, num. 29.

COQUINA

Quando debeatur relicta habitatione, *Vid.* Habitatione.

CREDITOR

Christianus an teneatur præstare alimenta hebræo carcerato, disc. 70, num. 5, & 6.

CHRONICA

Lucium Dextrum fuisse antiquum scriptorem, atque auctorem Chronicæ, de qua S. Hieronymus & cæteri mentionem faciunt, disc. 1, n. 14.

Dubitatur an quæ moderno tempore luci edita est sit eadem non alterata, ibidem num. 15.

CORREDUM

Qualiter restitui debeat à viro, disc. 54, num. 13.

CORRECTIO

Ex una correctione ad aliam non infertur & quare, disc. 8, num. 9.

CULTURA

Fœnum colligere, non est nisi species culturæ, disc. 39, num. 4.

Sicuti & terras reducere ad usum pratorum, ibidem num. 3.

Differentia quæ est inter culturam ad usum serendi & ad usum prati, atque fœni, ibidem num. 13.

D

DAMNIFICANS

Si restituat rem damnificatam meliorem an agere valeat, ad id quod plus valet antiquo, disc. 45, num. 3.

Distinctio, num. 4, & 5, ibid.

DAMNUM

Inferri alteri absque propria utilitate est motivum æmulationis & malignitatis, disc. 41, num. 15.

Amplia etiam cum damno proprio, ibidem num. 16.

Quando damnum sit reficiendum, & distinctio inter rem reficiendam, vel non reficiendam, disc.

45, num. 1, & 2.

Damni infecti remedium ad damnum evitandum non ad lucrandum, disc. 45, num. 8.

Quando vicinus teneatur expurgare, vel custodire fundum proprium à locustis ne damnum vicini afferatur, disc. 46, num. 1, & 2.

Si damnum alicui inferatur à latronibus, vel bannitis in aliquo territorio an communitas, vel Civitas teneatur ad refectioem, ibidem num. 8.

An immittens ignem in stipulas teneatur de damno, ibidem num. 12.

Et quando intret dispositio statuti, vel bannimenti, ibidem num. 13, & 14.

Limitatio, ibidem num. 16.

Reprobatio Alberici, tanquam mendosi, ibidem num. 15.

Vicinus potest ingredi fundum, vel domum alterius vicini & devastare, ut propriæ ruinæ occurrat, ibidem num. 17, & 18.

Damna taxantur ad eandem rationem, quam importarent fructus, disc. 57, num. 2.

Magis damnum, quam utilitatem, affert vinea in Urbe illis, qui per seipsos eam non colunt, disc. 75, num. 12.

Quid sit reficiendum in retractu, *Vid.* Retrahens.

DEBITUM

Contractum cum hypotheca ob aliquam rem faciendam ipsa res cum hoc onere transit, disc. 22, num. 8.

An usufructuarius, vel proprietarius debitum solvere teneatur, disc. 57, num. 17, disc. 58, num. 1.

An debita hereditaria illiquida dubia & litigiosa cedant in commodum filiorum in detrahenda legitima, disc. 53, num. 5.

Quæ ratio sit habenda, ibidem num. 6.

Solutio debiti distributa in vitalitiam præstationem an debeat fieri de sorte, vel de fructibus, ibidem num. 8.

DECISIO

Franchi 260. in concursu *Riminaldi jun. consil. 421. Iason. cons. 98.* an sit attendenda, disc. 11, num. 20, & 21.

Decisio 50. Capyc. & dec. 10. Ganaverr. quare in lucem editæ sunt, disc. 1, num. 29.

In decisionibus cavendum est à digressionibus, disc. 89, num. 11, ubi ratio.

Laudatur decisio Rotæ in *Neapolitana adificii*, ibidem num. 36.

Decisio Rouiti declaratur 30. & *dec. 253. par. 7. recent.* cum aliis in *Pisauren. Muri*, disc. 4, num. 1.

In quibus terminis loquatur *Bursart. in cons. 57. & 58.* disc. 6, num. 19.

Limitatur decisio Durani 150. disc. 11, num. 17.

Non dicitur decisio in iis, quæ incidenter dicuntur, disc. 80, num. 10.

DECOCTUS

Concurfus in Regno Neapolitano in casu decoctionis contractus censualis rescinditur ipso jure, & fors efficitur simplex creditum, disc. 57, n. 7.

Et procedit etiam in Tribunalibus Hispaniæ, ibidem num. 8.

DECRETUM

Pontificium in *cap. 1. de novi oper. nunciat. cum concordan* per *gloss* de quibus intelligatur, disc. 1, num. 22.

Decretum conditum à non habente potestatem non afficit, disc. 41, num. 7.

Provisionale locum habet quando intrat celeritas & notabile præjudicium ex mora resultans, disc. 5, num. 20.

Quibus in locis locum habeat, ibid. n. 21, 23, & 25.

Indu-

INDEX RERVM NOTABIL.

Inductum est in odium opponentis, *ibidem* num. 22. & quare *ibid.*

DECLARATIO

Quando declarationi concedentis deferendum sit, *disc.* 67. num. 8.

DEFENSA

Vid. Bannita.

DELICTUM

In dubio non *præsumitur* sed est in specie probandum, *disc.* 40. num. 6.

DEMOLITIO

Vide *Ædificium.*

DESTINATIO

Facta per Patremfam. de *prædicio* inducit unicam, vel pluralitatem *prædiorum*, *discurs.* 74. num. 14.

DEVOLUTIO

Vide. *Cessio* & *Emphyteuta.*

DICTIO

Vide. *Clausula* & *Verbum.*

DIFFERENTIA

Inter observantiam *præscriptivam*, & interpretativam, d. 1, num. 20.

Inter *servitutem luminum*, & *servitutem ne luminibus officiat*, d. num. 29.

Inter *præscriptionem*, & *consuetudinem*. *disc.* 26. num. 14, *disc.* 28, num. 10.

Differentia quæ intercedit inter duos *privatos* & duos *populos* circa *ius lignandi*, *aquandi*, *disc.* 42. num. 12.

Differentia inter *Communitatem*, & *Cives*, *disc.* 43. num. 27.

Inter *consilia ad veritatem*, & *consilia ad causæ oportunitatem*, *discurs.* 49. num. 12.

Inter *dispositionem universalem de hæreditate*, & *de legato*. *ibid.* num. 7.

Vide *Dominium.*

DISDICTA CENSUS

Piana constitutione inductum est per *debitorem* fieri *debeat* per duos *menses* antea, *disc.* 57. n. 12.

DISPOSITIO

De uno procedit etiam in altero per quod ad idem pervenitur, *disc.* 88. num. 14.

Dispositio testis, in *l. cum oportet C. de bonis qua liber.* cessat concurrente *Testatoris* prohibitione, *disc.* 64. num. 1.

Dispositio ad favorem *filiifacta*, sed respectu affectionis *patris* importat magis *adventitium*, ut aliqui *asserunt* quam *profectitium* *peculium* *discurs.* 66. num. 52.

Sed hoc tanquam *irrationabile* reprobat *ibid.* num. 53.

DISTINCTIO

Bonorum quæ spectant ad *Communitatem* *disc.* 43. num. 19, & 20.

DIVISIO

In re *communi* quomodo sit *facienda*. *discurs.* 54. num. 20.

DOCTOR

Doctoribus non est *deferendum*, ubi eorum *dictum* non habet *juris*, vel *rationis* *fundamentum*. d. 13. num. 11.

Ubi *juris* *principiis* vel *rationibus* eorum *dictum* repugnat *attribuendum* est *mendosa* *transcriptioni*, *ibid.* num. 13.

Laudatur *Doctor Camillus Borellus*, *disc.* 68. n. 2.

DOCTRINA

Punctualis absque *contradictore* in *judicando* pro *casu legis* attendi *debet*, *disc.* 57. num. 3.

DOHANA

In *emptione* *pascuorum* pro *affidandis* *exteriorum*

animalibus non est *civibus* *præferenda*, *disc.* 43. num. 12.

Dohana *Apulix* in *rebus* *dubiis* *semper* *recurrunt* ad *observantiam*, *ibid.* num. 23.

Dohana *Apulix* est *omnium* *aliarum* *norma* *ibid.* num. 24.

Est *antiquior* & *major* quæ sit in *Italia*, & *Europa*, *ibid.* num. 25.

Originem *trahit* à *Republica Romana*, *ibid.* n. 26.

DOMICILIUM

Ad *effectum* *acquirendi* non *sufficit* *accidental* *habitatio*, sed *requiritur* *animus*, *discurs.* 82. num. 18.

DOMUS

Quando *dicatur* *una* vel *dicantur* *plures*, d. 74. n. 13. *Contrarium*, num. 15. *ibid.*

Quæ *sint* *consideranda* ad *effectum*, ut *unica* *dicatur*, *ibid.* num. 17.

Domus *licet* *ex* *contignatione* sit *unica*, tamen *pro* *regulando* *legato* *reputantur* *duæ*, *ibid.* num. 24.

An *diversitas* *tecto* *rum* *faciat* *diversitatem* *domus*, 9. *ibid.* num. 29.

Rarò *evenit* *unam* *domum* *habere* *omnes* *prospectus* *æquales*, *ibid.* num. 30.

Appellatione *domorum* *Ecclesix*, vel *commendæ* ad *effectum* *exemptionis*, quæ *veniant* *disc.* 83. num. 11.

Domus *divisa* *per* *appartamenta* non *una*, sed *duæ* *cententur*, *disc.* 70. num. 41.

Possidens *plura* *ejusdem* *domus* *solaria*, seu *appartamenta*, an *dicatur* *adesse* *communio* vel *consortium*, *disc.* 10. nu. 8, & 10. *disc.* 70. n. 24.

Quale *dominium* *habeat* *cum* *alio*, *disc.* 70. n. 40.

Domus *reædificata*, & *reducta* ad *melio* *rem* *statum*, seu *structuram* non *dicitur* *novum* *opus*, *disc.* 19. num. 11, & 12.

An *vendita* *parte* *domus* *cententur* *etiam* *præstita* *servitus* *alteri* *disc.* 32. num. 20.

Domus *hebræorum* in *Ghetto* *Vrbis* *existens* *pretium*, seu *pensio* à *Christianis* *illius* *Dominis* *alterari* non *potest*, *disc.* 39. num. 24.

Domus *cujus* *habitatio* *alteri* *competit*, an *possit* *illam* *dominus* *vendere* *invito* *eo*, cui *habitatio* *debetur*, *disc.* 65. n. 1. 2 & 3.

DOMINIUM

De *jure* *gentium* *primævo* *erat* *incognitum*, *disc.* 42. num. 6.

Ortum *habuit* *postquam* *populus* *ejus* *jura* in *Principem* *transiit*. *ibid.* num. 7.

Quod *est* *de* *dominio* *communitatis* *est* *de* *dominio* *Civium*, *disc.* 43. num. 8.

Ratio num. 6. *ibid.*

An *spacio* *decem* *annorum* *transferatur*, *disc.* 44. num. 5.

Dominium *esse* *potest* *penes* *duos* *in* *solidum* *diversis* *respectibus*, *disc.* 35. num. 8.

Declaratio, *ibid.* num. 9.

In *simul* *stare* *potest* *quod* *quis* *habeat* *dominium* *jure* *perpetuæ* *colonix* *pro* *sola* *cultura*, & *aliud* *dominium* *pro* *fructu* *naturali* *ejusdem* *fundi* *lit* *penes* *alium* *ibid.* num. 10.

De *consuetudine* *Provincix* *Hyduntinæ* *dominium* *particularium* *restricturn* *est* *ad* *solos* *fructus* *industriales*, & *naturales* *ad* *Communitatem*, vel *dominum* *spectent*, *ibid.* num. 11.

Dominium *directum* *Territori* in *pluribus* *locis* *Ecclesix* *est* *domini* *loci*. & *utile* *etiam* *quoad* *herbas*, & *pascua*, *ibid.* num. 12.

Dominium *particularium* *prædia* *possidentium* in *eodem* *territorio* *restringitur* *ad* *species* *colonix* *pro* *solis* *fructibus* *industrialibus*, *ibid.* n. 13.

Adfunt

INDEX RERVM NOTABIL.

Adfunt plura loca, & Castra in Urbis districtu quorum Domini directam, & utile dominium habent, & particularium dominium ad jus Coloniae restringitur, *ibid.* num. 14, & 15.

Assignatur erudita ratio, *ibid.* num. 16.

Dominium probatur ex singulis rebus simul junctis, quando agitur de ejus difficili probatione, & praesertim in antiquis, *ibid.* num. 17.

Probatur ex possessione, num. 18.

Ex venditione, num. 19, *ibid.*

Ex pluribus actis jure domini gestis, num. 20.

Genitivum probat dominium, *ibid.* num. 21.

Quando magis titulus domini in re aliena quam servitutis conveniat, *ibid.* num. 24.

Dominium longè differt à jure servitutis, *ibid.* num. 28.

Dominium in Provincia Hydruntina restrictum ad solam culturam, & fructum industrialium, *disc.* 36, num. 14.

Differentia inter dominium in solo jure Baroniae, & jurisdictionalis, & dominium in pleno dominio terrarum, in quibus herba nascitur, *ibid.* num. 27.

Ad quam conclusionem adaptetur *decisio* 300. & 347. *par. 9. recent. disc.* 36, num. 28.

Dominium ejusdem rei apud duos insolidum esse non potest, *disc.* 74, num. 4.

Dominium ante implementum conditionis acquiratur, *Vide* Emptor.

DOMINUS

In dubio praesumitur possessor, *disc.* 35, num. 18.

Vendere potest, quae in fundo exuberant usum habitus servitutem, *ibid.* num. 26.

Dominus habens in aliquo Territorio jurisdictionem ex titulo habili, an sit Dominus herbae, seu pascuorum excessentium ultra usum civium, *disc.* 36, num. 8.

An habeat jus affidandi animalia exterorum, *ibid.* num. 9.

Dominus alicujus territorii non est manutenendus in sua possessione contra juris resistentiam percipiendi fructus privative de bonis alienis quoad ipsum Dominum, *ibid.* num. 15.

Dominus Castrorum, vel alicujus loci habens non solum dominium jurisdictionale, sed & privatum utile habet & jus pasceudi, *ibid.* num. 18.

Dominus fundi servientis non potest illius statum immutare in praedictum habitentis jus pasceudi, *disc.* 38, num. 2. *disc.* 39, num. 8.

Distinctio, *disc.* 39, num. 10.

Sublimitatio, *ibid.* num. 14, & 15.

Contraria opinio, *disc.* 38, num. 3.

Declaratio conclusionis, *ibid.* num. 5.

In emptione pascuorum semper praesertendus est aliis, *disc.* 43, num. 13, & 15.

Ratio, num. 16, cum seqq.

In simul stare potest, quod quis sit Dominus fluminis, seu fossarii inferioris, & jus domini vel servitutis non habeat, *disc.* 27, num. 2.

Dominus nullum habens territorii dominium habet tamen jus pasceudi, *disc.* 36, num. 4.

DONATIO

Facta à Principe filio ususfructus Patri non acquiratur, *disc.* 60, num. 13.

An promissio de dando sit donatio, *disc.* 70, n. 19.

Donatoris declarationi deferendum est, *disc.* 67, num. 8.

Donatio ubi in tempus mortis non confertur substantia donationis, sed solum executio illa dicitur perfecta, & translativa domini, *disc.* 61, num. 8.

De Servitut.

DOS

Si data sit in rebus mobilibus vir restituere debet tantundem in eodem genere, seu valorem de tempore traditionis, *disc.* 54, num. 12.

Dos principaliter constituitur pro obtinendo fructu, ex quo onera matrimonii supportantur, *disc.* 62, num. 19.

Viro non jus percipiendi fructus, sed ipsi fructus principaliter in dotem dantur, *disc.* 63, num. 6.

Dos ex *Authen. res quae non obstante prohibitione è fideicommissis detrahenda est*, *disc.* 80, num. 9.

DUBIUM

Ad decidendam rem dubiam à jure non determinatam recurrendum est ad leges & consuetudines Civitatum adjacentium, *disc.* 2, num. 24. *disc.* 43, num. 22.

In dubio standum est regulae generali, *disc.* 49, num. 13.

DUX

Utriusque Siciliae Regnum, licet sit subditus, & sub potestate Regis adinstar cujuslibet de populo tamen differt à privatis, *disc.* 16, num. 7.

E

AEDIFICARE

Quilibet cessante emulatione, licet in suo usque ad sidera etiam in praedictum Vicini, *disc.* 1, num. 1. *disc.* 2, num. 1, & 8. *disc.* 4, num. 21, & 25.

Limitatio, *disc.* 21, num. 2, 3, & 4.

In aedificans principaliter commodum aedificantis, & non accessorie praedictum alterius attenditur, *ibid.* num. 2. *disc.* 2, num. 9. *disc.* 4, num. 23, & 25. *disc.* 11, num. 3.

Limitatio, *disc.* 18, num. 11, & 12. *disc.* 38, num. 6.

De consuetudine Neapolitana concedente aedificare relicto congruo spatium non curato vicini praedictum, *ibid.* num. 3.

Aedificari non posse juxta Zenonis Imperatoris constitutionem ad impediendum delictiosum maris aspectum firmatur, *ibid.* num. 4.

Contrarium in verbo *Constitutio*.

Concessa domo depressiori, vel aliquo situ Concessionarius aedificare non potest in ea, vel eo in praedictum concedentis, *ibid.* num. 30, & *disc.* 4, num. 18.

Vide Vicinus, & murus.

An Vicinus domus depressioris aedificii possit illud elevare, & fenestras, atque lumina alterius vicini obturare, *disc.* 2, num. 1. *disc.* 4, num. 16.

Quod spatium sit relinquendum, *disc.* 2, numer. 5, & 7.

An aedificans in proptia area vel aliquo vacuo possit praedictum vicino adjacenti, *disc.* 2, num. 6.

Quilibet potest in proprio muro etiam in praedictum vicini aedificare, *disc.* 4, num. 30.

Aedificare volens debet relinquere spatium duodecim pedum, *disc.* 5, num. 12.

Consules in materia aedificationis, quid considerare debet, *disc.* 5, num. 28.

An aedificari possit adeo ut lumen divino impediatur, *ibid.* num. 14.

Et quando *ibid.*, & *disc.* 11, num. 2.

Ratio, *disc.* 13, num. 9.

Spatium duorum pedum relinquere debet, *disc.* 5, num. 15.

Distinctiones assignantur, *ibid.* num. 27.

P

Aedifica-

INDEX RERVM NOTABIL.

- Ædificare volens in aliquo muro concludenter probare debet ad illum usum esse destinatum, disc. 6, num. 15.**
Ædificari potest iusta suadente causa in muris etiam simpliciter divisiis invito socio, disc. 7, num. 15.
Distinctiones circa ædificationem in muro communi, disc. 9, num. 1.
Ædificare volens in muro laterali, licet contingat claudere fenestras, alterius vicini, potest, disc. 9, num. 3. disc. 11, num. 2.
Ampliatio, ibidem num. 8.
Limitatio, ibid. disc. 9, num. 3.
Quilibet in suo, licet luminibus officiat, potest ædificare, disc. 13, num. 1.
Limitatio, disc. 22, num. 6.
Ædificari potest, licet scalarum luminibus officiat, disc. 13, num. 7.
Emendatur Cepolla in cap. 39. post num. 4. contrarium tenens, & interpretatur, quod de scholis, & non de scalis intelligi debeat, ibidem num. 8, 10, 14, & 16.
An ædificari possit in prædiis rusticis ad impediendum ventum, & aërem, ibid. num. 18.
Ædificare volens in muro supereminenti, & destinato ad utriusque domus tigna & recta substinendum offerre debet cautelam vicino de futuro præiudicio, disc. 14, num. 6.
Limitatio, ibidem num. 7.
Ædificare volenti in re communi est potior conditio, disc. 15, num. 1.
Et quando dicatur potior conditio, ibid. num. 4.
Ædificari potest relicto spatio iuxta *tex. in l. fin. ff. finium regund. vel iuxta constitutionem Zenonis*, ibidem num. 5.
***Tex. l. fin. ff. fin. regund.* in quibus ædificiis circa spatium procedat, ibidem num. 6.**
An sit in usu, ibidem num. 7.
Plures rationes, ex quibus probatur supra tectum & murum Tribunæ Ecclesiæ non licere ædificare, disc. 17, num. 1.
Ædificari non potest ad inducendam servitutem Ecclesiæ, ibid. num. 2.
Nemo potest invito Domino in alieno solo ædificare, ibid. num. 4. disc. 20, num. 2.
Cessante timore scandalorum non est prohibitum ædificare propè Monialium Monasteria, disc. 20, num. 15.
Et quando dicatur cessare timor scandalorum, ibid. num. 16.
Conjecturæ ob quas permitti potest ædificium, disc. 20, num. 17, 18, & 19.
Ampliatio, ibidem num. 20.
An prospectus Monialibus ædificando impediri possit, *Vide Prospectus, & Monasterium.*

ÆDIFICIUM

In quibus ædificiis locum habeat regula de spatio duodecim pedum relinquendo, disc. 5, num. 13.
Ædificium demoliri non debet etiam contra legem factum, disc. 1, num. 31.
Vide Vicinus.
Impediri debet ædificium novum Ecclesiæ præiudiciale construi, & ratio, disc. 17, num. 13.
Ædificium nobile construens ab initio casum prævidet, & se assureare præsumitur, ut domus adjacentes in eo depressiori statu perseverare debeant, disc. 2, num. 21.
Habens ædificium superius, non potest quid novi facere in præiudicium Domini ædificii inferioris, disc. 10, num. 14.
- Ædificari non potest ædificium ad inducendam servitutem Ecclesiæ, & ceptum demoliri debet, disc. 17, num. 3.**

ÆGIDIANA

Prohibet Civitatibus, & locis subditis in Statu Ecclesiæ statuere contra jus, disc. 71, num. 15.
Emphyteuta non potest imponere servitutem in re emphyteutica, nisi ejus jure durante, disc. 22, num. 3, & 5.
Resoluto ejus jure res redit libera ad Dominum, ibid. num. 2.
Emphyteuta servitutem imponere potest super melioramentis perpetuo duraturam, ibid. num. 6.
Ampliatio, ibidem num. 7.
Emphyteuta si in fundo inveniat thesaurum, statuat, vel aliquam fodinam, an restituere debeat ad proprietarium, disc. 47, num. 4.
Bona emphyteutica non comprehenduntur in legato usufructus, nisi aliter constet de voluntate Testatoris, disc. 48, num. 1, & 2.
Ampliatio, num. 6, & 7.
In emphyteuticæ rei cessione de consensu Domini ad effectum devolutionis non cedentis, sed cessonarii linea attenditur, disc. 59, num. 7.

ECCLESIA

Quando contra aliam agit de lucro captando, altera verò de damno vitando potiores sunt partes agentis de damno vitando, disc. 11, num. 22.
Ecclesia volens ædificare in præiudicium alterius Ecclesiæ, quid sit considerandum, ibid. n. 23.
In Ecclesia debetur aliqua honorificentia Benefactori, disc. 16, num. 9.
In quibus Ecclesiæ servitus tolerari possit, ibidem num. 10, & 12.
Et ex quibus circumstantiis, ibid. num. 11.
Ecclesia non obstante quacumque exemptione tenetur ad onera cameralia, nisi observantia sit contraria, disc. 35, num. 4.
In Ecclesia servitus haberi non potest sine beneplacito apostolico, disc. 17, num. 10.
In quo differat Ecclesia latina, & græca in conferendo ordines, disc. 61, num. 20.
Ecclesia græca non cognoscebat ordinem generalem Clericorum nullum specialem ordinem habentium, disc. 61, num. 39.
Ecclesia non habet proximos neque consanguineos, disc. 68, num. 30.
Ecclesia neque dominium, neque possessionem in alienatione bonorum sine beneplacito apostolico à se abdicat, disc. 74, num. 10.
Quando concessio vitalitia facta per Ecclesiam substatineatur, ibid. num. 11.
An competat retractus vigore *l. si quis sepulchrum*, *vide* Retractus.

EMPTIO

Quando dicatur perfecta, disc. 70, num. 23.
Emptio per Civem à Communitate dicitur distributio, disc. 43, num. 18, & 29.

EMPTOR

Ementi terram ad plantandum infructiferam valor expensas operis post perfectionem compensat, disc. 84, num. 10.
Quod raro procedat in Urbanis, ibid. num. 11.
***Lex curabit Cod. de action. empt.* procedit etiam ad favorem emptoris pro rata pretii soluti, ibid. n. 7.**
Emens sub hasta, *Vide* Subhastatio.
Emens pascuum à Communitate est censendus extraneus, disc. 43, num. 3.
Ratio, num. 7.
Limitatio, num. 10, & 15.

Emptor

INDEX RERVM NOTABIL.

Emptor rei propria, nemo esse potest, disc. 43, n. 7.
 In emptione pascuorum semper est preferendus
 Civis, disc. 43, num. 15.
 Ratio, ibid. num. 16, & seqq.
 Emptor quamvis retractui subiectus interim est ve-
 rus Dominus, disc. 71, num. 8. disc. 75, num. 15.
 Emptor non acquirit dominium ante adimplemen-
 tum conditionis, disc. 77, num. 8.
 Emptor cum pacto de retrovendendo dicitur vere
 Dominus, disc. 88, num. 6.

ÆMULATIO

Cessante æmulatione præjudicia accessoria non at-
 tenduntur, disc. 18, num. 11.
 Æmulationem qualibet modica utilitas ædificantis
 excludit, disc. 20, num. 11.
 Quando dicatur ad æmulationem agere, disc. 4,
 num. 16.
 Procedit ex prudentis Judicis arbitrio, ibid. n. 17.
 In dubio non præsumitur, ibid. num. 21. disc. 1, n. 2.
 disc. 2, num. 10.
 Ex quibus conjecturis excludatur, disc. 6, num. 33.
 Præsumitur ex nulla vel modica utilitate, disc. 14,
 num. 7.
 Præsumitur in eo, qui nullum patiens damnum vult
 Vicino commodum impedire, ibid. num. 8.
Vide Vicinus.

EXCEPTIO

Respicens petitorium, ac pendens à probationibus
 hinc inde faciendis impedire non potest manu-
 tentionem, disc. 28, num. 5.
 Exceptio boni juris in summariissimo possessorio,
 nisi in continenti probetur ad petitorium rejici-
 tur, disc. 32, num. 5.
 Exceptio non implementi non obstat quando im-
 peditur ex facto illius, cui adimplendum est, disc.
 52, num. 6.
 Quem de evictione tenet actio eundem agentem
 repellit exceptio, disc. 87, num. 21.

ÆS ALIENUM

An ad usufructuarium, vel proprietarium solutio
 pertineat æris alieni, disc. 57, num. 17. disc. 58,
 num. 1.

ÆSTIMATIO

Quale tempus sit attendendum in æstimandis rebus,
 quæ usu consumuntur, disc. 53, num. 14. disc. 54,
 num. 11, & 12.

EXEMPTIO

Civibus Romanis non prodest in districtu, quoad
 onera Cameralia juxta statutum urbis 56. *lib. 3.*
 disc. 35, num. 1.
 Onera Cameralia non obstante quacumque exem-
 ptione omnes supportari debent pro modo bo-
 norum, ibid. num. 2.
 Domorum appellatione Ecclesiæ & commendæ ad
 effectum exemptionis, quæ veniunt, disc. 83,
 num. 11.

EXPENSA

Expensæ quando sint reficiendæ in retractu, *Vide,*
 Retrahens, Molioramenta, Mora, & Emptor.

EXPURGATIO

Quando vicinus teneatur expurgare fundum à lo-
 custis, ne damnum vicino inferatur, disc. 46,
 num. 1, & 2.

EXTENSIO

In limitatione tanquam odiosa non fit, disc. 61,
 num. 15.

EXTINCTIO CENSUS

Si proprietarius censum extinguat tenetur solvere
 usufructuario usuras, quas census fructabat, disc.
 57, num. 1.

De Servitut.

Extinctio census an coram usufructuario, vel pro-
 prietario fieri debeat, plures referuntur opinio-
 nes, disc. 57, num. 4, 2, & seqq.
 Debet fieri per actum retrofiliem cum retroces-
 sione omnium jurium liberando debitorem, tam
 à sorte, quam à fructu, ibid. num. 10.
 Censu in quo est usufructus si extinguatur à solo
 proprietario male extinguatur, ibid. num. 13.
Vid. Concurfus & disticta.

EVICTIO

An evicta una re contractus corruat in totum, disc.
 74, num. 19.
 Quem de evictione tenet actio eundem repellit
 agentem exceptio, disc. 87, num. 21.
 Evictio nulla præstanda est ex negligentia defuncti,
 ibid. num. 22.

EXTRAVAGAN. AMBITIOSÆ

Prohibet locationem ultra triennium absque bene-
 placito Apostolico, disc. 74, num. 8.
 Et ob decretum irritans neque dominium neque
 possessionem Ecclesiæ ab se abdicat etiam ad ef-
 fectum summariissimi possessorii retinenda, ibid.
 num. 10.

F

FABER

Prope scholas malleans expelli potest & quare,
 disc. 13, num. 15.

FAMULATUS

Quando veniat sub nomine victus, *Vide Victus.*

FIDEICOMMISSARIUS

Fideicommissario non competit remedium *l. fin. C.*
de edict. Divi Adrian. nisi in rebus per defunctum
 tempore mortis possessis, disc. 34, num. 1.
 Ad quarum rerum restitutionem teneatur, disc. 53,
 num. 6. disc. 54, num. 11.
 Non tenetur rationem reddere de illis rebus, quæ
 per decennium, vel aliud notabile tempus con-
 sumptæ præsumuntur, disc. 53, num. 4.
 Dicitur habere dominium resolubile, disc. 56, num.
 7. disc. 63, num. 8.
 Potest censum extinguere, si non adest inhibitio,
 ibid. disc. 56, num. 8.
 Tenetur restituere pretium ex extinctione recep-
 tum, ibid. num. 10.
 Tenetur reinvestire aliàs tenetur ad interesse, disc.
 56, num. 11.

Contrarium, ibidem num. 16.

An teneatur ad præstandam cautionem, ibidem
 num. 17.
 Nihil aliud ex hæreditate in effectu percipit, quam
 fruitionem pro tempore ejus vitæ, disc. 63, n. 9.
 Est potius Dominus revocabiliter, quam usufru-
 ctuarius, ibid. num. 8.

FIDEICOMMISSUM

In fideicommissio prohiberi potest jus accrescendi
 & non decrescendi, disc. 48, num. 24.
 Fideicommissum non cadit in legatum usufructus,
 nisi de contraria testatoris voluntate saltem con-
 jecturaliter constet, disc. 47, num. 1, & 2.
Amplia, num. 6, & 7.

Fideicommissum est species servitutis, disc. 63, n. 13.

FOENUM

Est in fructu, disc. 39, num. 2, & 5.
 Non cadit sub jure pascendi, ibid. num. 6.
 Differentia inter culturam & usum foeni, ibid. n. 13.

FOENERATOR

Ad palliandas usuras fraudes committere solet,
 disc. 59, num. 2.

P. 2

FENE-

INDEX RERVM NOTABIL.

FENESTRA

An aperiri possit ad emulationem, disc. 4, num. 16.
 Quilibet in suo fenestras aperire potest, ibidem num. 21.
 Quamvis vicino præjudicet, ibid. num. 22.
 De signis fenestræ clausæ, disc. 4, num. 35.
 Fenestræ factæ in muro destinato non ad prospectum, sed ad tigna & tectum substinendum constructo obturari possunt ab alio vicino & quare, disc. 9, num. 4, & 5.
Ampliatio, num. 8, ibid.
Limitatio, num. 10, 12, & 16, ibid.
 Quomodo procedat opinio contraria, ibid. num. 6.
 Fenestra supra tectum lucernale dicitur, disc. 11, num. 6.
 Limitatio & distinctio ad conclusionem, quod in muro laterali adificari possit, etiam si fenestræ vicini claudantur, disc. 11, num. 11.
 Fenestra obscurari potest quando lumen ex aliis habetur, ibid. num. 12.
 Limitatio, ibidem num. 13.
 Fenestra non est aperienda in muro destinato ad tigna & tecta utriusque domus substinendum, disc. 14, num. 2. disc. 15, num. 3.
Limita non procedere in Urbe & quare, disc. 14, num. 3.
 Fenestra aperiiri non potest, ut ex ea moniales inspiciantur, & quid si sit aperta, disc. 21, num. 2.
 An fenestrarum diversitas faciat diversitatem domus, disc. 74, num. 39.
 Quando sit consideranda fenestrarum diversitas, ibidem num. 31.

Vide Servitus circa fenestras in Ecclesia.

FEDERICUS

Imperator, *Vide* Imperator.

FEUDATARIUS

Est miles primi ordinis, disc. 60, num. 16.
 Habet duplicem patrimonium & hæredem, ibidem num. 17.
 Tenetur præstare servitium feudale Domino, neque adimpleri potest per substitutum, disc. 65, num. 21.
Limita excepto casu legitimi impedimenti, ibid. n. 21.
Vide Testator.

FEUDUM

Individuum penes omnes residens infolidum aliis negligentibus potest per unum ad exercitium deduci, disc. 75, num. 10.
 Omnia oppida Castra & loca inhabitata cum vassallis in Regno Neapolitano sunt feudalia exceptis ecclesiasticis, disc. 36, num. 20.
 In feudis per filiumfamil: acquisitis usufructus patri non acquiritur, disc. 60, num. 12.
 Feudum dicitur militia, ibidem num. 16.
 Dicitur servitus, ibidem num. 14.
 Qualitates & species feudorum, ibidem num. 20.
 Pretium feudi non est feudale, disc. 6, num. 24.

FILIUS

Si acquirat ante clericatum proprietatem & usufructus consolidetur post clericatum an patri acquiratur, disc. 61, num. 7.
 Ubi dispositio ad favorem filii principaliter fit intuitu patris dicitur peculium profectitium, ibid. num. 48, & 52.
 Filius si de facto obtinet, quod ei relictum est intuitu patris imputari debet in legitimam, ibidem num. 49.
 Si hæres instituat & patri aliquid jure legati habeat an usufructus ipsi patri acquiratur, disc. 62, num. 8.

FLUMEN

Divisio fluminis ad irrigandos agros non est facienda si aliquis plus juris quævisse ostendat, disc. 28, num. 11.
Amplia licet concedatur à Domino, vel ostendatur immemorabilis possessio, ibid. num. 22.
 Quia esset tollere jus tertii, ibid. num. 23.

FIDA

Baro fidam vassallis alterare non potest & preferatim concurrente consuetudine, disc. 36, num. 38.
 An Dominus possit fidam exigere pro illa specie animalium, pro qua nunquam exacta fuit, ibid. num. 44.
 Communitas, seu Dominus fidam facere potest non jure servitutis, sed loco subrogationis, disc. 38, n. 8.
 Affidatis Dohanæ ex privilegio prohiberi non potest pascua fumere, neque subjacent fidæ, aliisque pœnis ob damna data, disc. 41, num. 2, & 3.
 Limitatio privilegii, ibid. num. 4, & 5.
Vide Affidare.

FISTULA

An ponere possit in muro communi, *Vid.* Murus.

FODINA

Marmorum & aliorum lapidum an pertineat ad usumfructuarium, vel proprietarium, disc. 47, num. 5.

FONS

Plures rivuli fontium naturali cursu in alienum fundum derivantes stare possunt, simul quod Dominus dicti fundi non sit Dominus & nullum jus habeat in dd. fontibus, disc. 27, num. 4.

Limita nisi agatur de notabili præjudicio usus publici, ibidem num. 5.

Sectus ex divertis facti circumstantiis, ibid. n. 6.

Fons constructus cum magna domo destinatus dicitur toti domui & mansionibus, disc. 32, num. 15.
 Ratio, ibid. num. 19.

FRAUS

In permutatione est expressè probanda, disc. 73, num. 10.

FRATER

Quando teneatur secundogenitis habitationem præstare, *Vide* Habitatio.

FRUCTIFER

Dicitur annus, in quo terra quiescit, ac inutilis retineatur pro faciendis segetibus & paranda re-collecta anni sequentis, disc. 84, num. 13.

FRUCTUS

Primi anni in usufructu juxta *Authenticam*, cui relictum de *indid. viduit. tollen.* an debeantur, disc. 49, num. 2, & seqq.

Sub conditione relicti quando debeant restitui, ibid. num. 8. disc. 51, num. 11.

An ante cautionem de utendo & fruendo usufructuarius faciat fructus suos, disc. 54, num. 2, & 3.

G

GENIUM

Semper abhorret ambulare cum solitis auctoritatibus, disc. 65, num. 9.

GERUNDIUM

Modum importat, disc. 49, num. 11.

GREX

Est in fructu, disc. 53, num. 8.

H

HABITATIO

An hæres introducere possit alios ad habitandum in eadem domo, disc. 66, num. 10.

Quando

INDEX RERVM NOTABIL.

Quando fratribus secundogenitis habitatio à primogenito fit præstanda proceditur cum distinctione, disc. 66, num. 12.

An sub nomine victus veniat & habitatio, disc. 67, num. 2.

Si uni debeat habitatio debetur & coquina & alia necessaria officina, ibid. num. 3.

Magna differentia est inter habitationem & habitandi facultatem, quæ in realia ex munificencia Domini obtinetur, & habitationem quam ipse concedens sibi reservavit, ibid. num. 7.

Vide In verbo legatum.

Laicis non est permillum habere habitationem supra Ecclesia & quare, disc. 17, num. 9.

Habitationis legatum non importat dominium, sed servitutem, disc. 65, num. 1.

Promissa alicui habitatione in domo sua mortuo promittente hæres eam vendere non potest in præjudicium, cujus habitatio est promissa, ibid. num. 7.

Quando ex legato habitationis inferatur ad legatum ipsius rei, ibid. num. 10.

Habitationis legatarius non solum per se ipsum & privatim quoad alios habitare potest, sed & aliis locare, ibid. num. 11.

Socer an possit vendere, vel aliis locare domum, in qua promisit genero habitationem, *Vid. Obligatio.*

Vide Legatarius & Domus.

HEBRÆUS

Est omnino expulsus à Monarchia Regni Catholici & à Statu Ecclesiastico exceptis Urbe, Ferrara, & Ancona cum inhabilitate bona stabilia possidendi, disc. 70, num. 7.

Gaudet jure prothomiseos, ibid. num. 8.

Salvianum intentare non potest pro credito, tanquam incapax possidendi stabilia, ibid. num. 9.

Contrarium, num. 10, & seqq. ibid.

De constitutionibus Apostolicis circa possessionem stabiliam hebræorum, ibid. num. 12.

Tanquam Civis habet jus retractus, ibid. num. 14.

Hebræis habitatio per Principem concessa non importat jus speciale & quid importet, ibid. n. 15.

Domus conductas à Christianis in Ghetto Urbis existentes solet eas aliis hebræis concedere & longè majores pensiones ab eis recipere, disc. 39, num. 24.

Dicitur Civis & habet usum legum & statutorum Civitatis activum & passivum, disc. 70, num. 1.

Quod reputetur extraneus à græmio Ecclesiæ & Christianorum communione, id intelligitur in spiritualibus, & salutem animæ concernentibus, ibid. num. 2.

Statuta Urbis habent locum & in hebræis, ibid. n. 3.

An admittatur ad ea, quæ sunt fundata in æquitate, ibidem num. 4.

An creditor Christianus teneatur præstare alimenta hebræo carcerato, ibid. num. 5.

Declaratur motus proprius Urbani VIII. circa hebræos, ibid. num. 6.

HABITATOR

Dicitur qui conductus domum animo habitandi ad differentiam hospitis, disc. 82, num. 5.

Habitare dicitur, qui per inquilinum habitat, ibid. num. 3.

Declaratio conclusionis, ibid. num. 15.

HERBA

Est illius, in cujus fundo nascitur, disc. 35, n. 6, & 12.

Omnes herbe privatim ad ipsum Dominum fundi servientis vendi non possunt, ibid. num. 27.

De Servitut.

Herba quæ nascitur in loco, ubi Baro non solum jurisdictionale, sed & utile dominium habet sua est, disc. 36, num. 24.

Limita, nisi probetur vassallos servitutem pascendi cum titulo, vel præscriptione habere, ibid. n. 25.

Dando colonis prædia ad solam culturam & sibi Dominus reservans herbarum dominium potest pretium herbarum & fructuum exigere, ibid. num. 30.

Vid. Dominium.

HÆRES

An participare possit de legato usufructus, disc. 51, num. 19.

An inter hæredem & legatarium detur jus accrescendi & non decrescendi in usufructu, disc. 48, num. 20, & 21.

Quando hæres concurrat cum legatario in usufructu, ibid.

Hæres substitutus dicitur hæres ab initio, disc. 50, num. 13, disc. 51, num. 2.

Hæres an concurrere possit cum legatario, disc. 55, num. 6, & 7.

Qualiter ex mente testatoris colligatur, ibid. num. 8.

Hæres gravatus an teneatur cautionem præstare, & in quibus rebus & casibus, disc. 56, n. 15, & seqq.

Hæres gravatus dicitur Dominus, disc. 61, num. 3. Tenetur habere ratum factum defuncti, etiam in bonis & juribus propriis, disc. 66, num. 1.

Limita procedere quatenus vires hæreditarie suppetant reprobata opinione Grammatici in *decis.* 93, disc. 87, num. 19.

Subiuncta, locum habet quatenus agitur de facto positivo defuncti, de quo præstanda sit evictio, seu quod fidei violationem contineret, ibid. n. 20.

An hæres invito legatario introducere possit alios ad habitandum in eadem domo, ibid. num. 10.

Hæres non habet jus exercibile, nisi post aditam hæreditatem, disc. 87, num. 11.

In stipulatione semper intelligitur facta mentio hæredum, disc. 85, num. 3.

Hæredi non competit remedium *l. fin. c. de edit. diu. Adv.* nisi in illis rebus per defunctum tempore mortis possessis, disc. 34, num. 1.

Hæres unam eandemque personam defuncti præsentat, disc. 87, num. 25.

An & quando teneatur de negligentia defuncti, *Vid. Actio.*

HÆREDITAS

In hæreditate prohiberi non potest à testatore jus accrescendi & non decrescendi, secus in legato & fideicommissio, disc. 48, num. 23, & 24.

Hæreditas in diem dari non potest, disc. 49, num. 9.

Differentia inter dispositionem universalem de hæreditate & de legato, ibid. num. 7.

I

IDENTITAS

Vide Juramentum.

IGNIS

An immittens ignem in stipulas teneatur de damno, & quando excusetur non obstante statuto, vel bannimento, disc. 46, num. 12, & 13, cum seqq.

Limitatio, num. 16, ibid.

Reprobatur opinio Alberici, tanquam mendosa, ibid. num. 15.

Ampliatio, num. 17, & 18, ibid.

IGNORANTIA

Probari non potest, quando est ex aliquo actu notoria, disc. 85, num. 16, num. 27.

INDEX RERVM NOTABIL.

Probari debet concludenter ab eo, qui se fundat in ea, ibidem num. 26.

IMPLEMENTUM

Effectus implementi potius in qualitate personæ, quam in rei substantia consistit, disc. 65. num. 29.
Vide Ius.

IMMUNITAS

Iniriatus prima tonsura an gaudeat immunitate Ecclesiastica, disc. 61. num. 18.
Clericus habens animalia, gaudet super eis immunitate Ecclesiastica, disc. 41. num. 6.
Confugiens ad Ecclesiam si inuitus ab illa extrahatur, si instet Ecclesiasticum Superiorem auctoritatem suam interponere, ut Ecclesia restituatur, non potest deinde ipse juri suo cedere, & si cedere potest tamen Ordinarius petere ut Ecclesia restituatur, disc. 81. num. 15.

IMPERATOR

Federicus infensibilis Sedis Apostolicæ & Ecclesiæ libertati per quatuor vel quinque annos ante ejus obitum sub Innocentio IV. fuit excommunicatus atque Imperiali auctoritate depositus, disc. 68. num. 24.
Obiit de anno 1250. ibidem n. 11. & 17.

IMPERIUM

Oriente fuisse à nostro Occidentale divisum tempore S. Leonis III. disc. 1. num. 9.
Romanorum evanuit annos 300 ibidem num. 10.

INIMICITIA

Inter testatorem & conjunctos uxoris probatur per testem rationem reddentem, disc. 64. n. 6.

IMMUNDITIÆ

Projici possunt invito vicino saltem provisionaliter & ad breve tempus in viam vicinalem, disc. 24. num. 10.

Includi & conservari non possunt in domo sed pro humano usu saltem provisionaliter locum dare oportet, ibidem num. 11.

Debent tamen vicini usum impediens & in odore vel aeris salubritate præjudicantes arbitrio boni viri breviter expurgari, ibidem num. 16.

INCOLA

Jure naturali habet jus pascendi cum ejus animalibus in pascuis publicis, & communalibus, d. 36. num. 3.

Incola Caltri Guardex soluit domino territorii jus coloniz, ibidem num. 1.

Incola est simplex colonus ubi in illo territorio est dominus habens dominium non solum jurisdictionale sed & utile, ibidem num. 18.

Neque dici potest pascuorum dominus quando ea sunt in dominio Baronis sed solum habet facultatem usus certo pretio juxta consuetudinem taxato, disc. 39. num. 12.

Habet jus lignandi in nemoribus, silvis & locis campestribus domini loci, disc. 42. num. 1.
Amplia, num. 2. & 3.

Incola emens à communitate pascua censendus est extraneus, disc. 43. num. 4.

Ratio, ibidem num. 7.

INHIBITIO

Cuique petenti conceditur, disc. 7. num. 1.
Ædificans in spretum inhibitionis demolire debet, ibidem num. 16.

Limitatio, ibidem num. 19.

Sublimitatio, ibidem num. 20.

Inhibitio sive justa sive injusta semper est timenda, ibidem num. 18.

Et quare ibidem, & disc. 40. num. 1.

Qualiter ex aequitate excusetur à spretu inhibitionis, disc. 7. num. 21.

Et quando non, num. 22.

Limitatur, conclusio ibidem n. 23.

Inhibitio strictè intelligenda venit, disc. 40. num. 2. & 3.

Non extenditur de casu ad casum, ibidem num. 4.
Conditionalis non afficit nisi conditione probata, ibidem num. 5.

Neque de una specie ad aliam ibid. n. 12.

INQUILINUS

Ut quis dicatur non est opus actuali habitatione sed sufficit conductio domus, disc. 82. num. 1.
Contrarium, ibidem num. 13.

Subinquilinus non gaudet privilegiis Inquilini, ibidem num. 6. & 19.

Nisi efficiatur inquilinus, ibid. num. 20.

Inquilini vocabulum non convenit nisi domus habitatori cum titulo conductiois, ibidem n. 9.

Inquilinus derivat à verbo *incolo*, & quasi Incolinus, ibidem num. 10.

Inquilinus dicitur qui in alieno privato habitat, ibidem num. 11.

Inquilinus ut dicatur copulativè, requiritur conductio & habitatio, ibid. num. 13.

Inquilinus dicitur etiam conductor apotecæ & magazini & quare, ibidem n. 14.

Qui verè inquilinus est ei convenit Constitutio Grégoriana, disc. 82. num. 24.

An inquilini competat retractus. *Vide Retractus.*

INQUILINATUS

Constituitur etiam per subconductores quoniam habitare etiam dicitur qui per Inquilinum habitat, disc. 82. num. 3.

Amplia, sufficere etiam facultatem habitandi cum destinatione seu animo, ibidem num. 4.

INNOVARE

Non dicitur qui antiquum statum restituit disc. 39. num. 9.

Innovari non potest status bonorum in præjudicium habentium in eis jus pascendi, ibidem n. 8.

Distinctio, num. 10.

INSPECTIO

Circularis superat omnem aliam speciem probationis, disc. 29. num. 24.

Circularis inspectio apud judices resultat etiam ex plantis locorum & mappis Geographicis, ibidem num. 25.

INTERDICTUM

Possessorum necessariò supponit possessionem in defuncto tempore mortis, disc. 34. num. 2.

INTERPRETATIO

Pro interpretatione juris dubii recurrendum est ad leges & Constitutiones aliarum Civitatum adjacentium, disc. 2. num. 24. disc. 43. num. 22. disc. 72. num. 11.

In quibuscumque actibus humanis ex doctrina Menochii non cortex & figura verborum mordicus & judicè, sed substantia verisimilis disponentis vel contrahentis attendi debet, disc. 72. num. 12.

Pro interpretatione juris civilis jus canonicum est attendendum, ibidem n. 13.

INSTANTIA

De jure communi instantiæ sunt tres & adesse solet quarta quæ cadit super dubium, an constet de tribus, disc. 35. num. 5.

INTERESSE

Taxatur ad eandem rationem quam importarent fructus, disc. 75. num. 2.

Ad interesse tenetur usufructuarius si diligenter non administrat, disc. 56. n. 2.

Ad

INDEX RERVM NOTABIL.

Ad interesse tenetur tutor si retineat pecuniam otiosam, ibidem num. 3.

Teneatur & pater, ibidem num. 5.

Tenetur hæres gravatus si non reinvestiat, ibidem num. 11.

Quando non sint necessaria requisita Pauli de Castro, ibidem num. 12, disc. 84, num. 6.

An interesse cadat in pecunia quod emptor habens in area erogaverat, disc. 84, num. 5.

Quando sit reficiendum in retractu.

Vide Retrahens.

INSTRUMENTUM

Aquarum cessionis uti servitutem importans operari non debet nisi ad limites verborum, disc. 29, num. 5.

INSTITUTIO

Institutus post mortem hæredis usufructuarius dicitur hæres ab initio, disc. 51, num. 2.

Institutio facta de uxore in usufructu resolvitur in simplex legatum, ibidem num. 3.

INTESTATUS

Turpe est pro parte testatus & pro parte intestatus decedere, disc. 48, num. 25.

INVERISIMILITUDO

Arguitur ex abstentione actus longi temporis spatio, disc. 3, num. 12.

INVESTIMENTUM

Hæres gravatus tenetur reinvestire, disc. 56, n. 11.

Quando sit locus investimento, ibidem num. 14.

JUDICIUM

Possessorium retinenda valgò dicitur manutentionis, disc. 32, num. 1, & 7.

In judicio summariiissimi possessorii non solet queri de iustitia vel iniustitia, disc. 32, num. 2.

Nudum possessionis factum attenditur, ibidem num. 3.

Exceptio boni juris ad petitorium rejicitur, ibidem num. 4.

Limitatio, ibidem num. 5.

In judicio possessorio de bono jure incidenter gustari solet, ibidem num. 6.

JUDEX

Qualiter procedere debeat in judicando, disc. 2, num. 3, & 16.

In materia conjecturali debet esse prudens arbitrando, ibidem num. 15.

Sicuti in materia servitutis, disc. 5, num. 29.

Nè legatum usufructus inutile reddatur quid agere debeat, disc. 56, num. 15.

JUDICIS

Arbitrio remittitur an Communitas de consensu omnium civium possit dissentiente Barone & in præjudicium jurispascendi & competentis bannitam in territorio facere, disc. 36, num. 7.

Judicis arbitrio decidenda est questio quando dicitur servitus necessaria necne, ibidem num. 43.

Judicis arbitrio in his quæ potius facti quam juris standum est, disc. 38, num. 15.

JURAMENTUM

Impedit in debitore præscriptionem, disc. 87, n. 5.

Quando constat de substantia rei sed non de quantitate & qualitate in odium occultantis probatur per juramentum partis, disc. 47, num. 8.

JUS

Personale activè & passivè non adimpletur per aliud, disc. 65, num. 18, & quare num. 19.

Jus hebræorum vulgò dicitur Gazzagà, disc. 39, num. 25.

JUS NATURALE

De jure naturali seu gentium primævo incognita erant dominia, disc. 42, num. 6.

JUS ACCRESCENDI

In usufructu datur etiam post agnitam portionem & quæsitum emolumentum, disc. 48, num. 14, disc. 55, num. 1.

Limita si concurrat conjunctio re & verbis, disc. 48, num. 15.

In aliis rebus non datur jus accrescendi post agnitam portionem, ibidem num. 16.

An inter hæredem & legatarium detur jus accrescendi in usufructu, disc. 48, num. 20, & 21, disc. 55, num. 2, & 3.

Jus accrescendi non intrat ubi datus est substitutus, disc. 48, num. 22.

Jus accrescendi à testatore in hæreditate prohiberi non potest, ibidem num. 23.

Secus in legatis & fideicommissis, ibidem num. 24.

JUS NON DECRESCENDI

Quid importet, disc. 48, num. 17.

Inducitur etiam per dictionem *Qualiber*, ibidem n. 19.

An detur inter hæredem, & legatarium in usufructu, ibidem num. 20, & 21.

Non intrat ubi datus est substitutus, ibidem num. 22.

Prohiberi non potest à testatore in hæreditate, ibidem num. 23.

Secus in legato & fideicommissis, ibidem num. 24.

JUS CONGRUI

Vide Retractus.

JUS LIGNANDI

Dominus loci civibus & incolis in nemoribus, silvis, & campestribus locis prohibere non potest, disc. 42, num. 1.

Amplia, ibidem num. 2, & 3.

Vid. Different. a.

JUS OFFERENDI

Competens secundo creditori in re communi debitoris non intrat in venditione subhasta, nisi obstat *l. qua sub imagine C. de distract. pignor.* disc. 71, num. 29.

Secundus creditor, cui competit jus offerendi tenetur offerre augmentum intrinsicum medii temporis, disc. 87, num. 32.

JUS PASCENDI

In alieno territorio concessum intelligitur de eo, quod superest ultra usum Domini, disc. 29, n. 16, disc. 36, num. 33.

Spectat ad Dominum fundi, in quo herba nascitur, disc. 35, num. 6.

Juris pascendi servitus est de natura tribuere alteri facultatem sumendi pascua in fundo alieno non impedito ipsius fundi Domino in sumendis pascuis pro ejus animalibus, disc. 35, num. 25.

Civis & incola habent jus pascendi in pascuis publicis & communalibus, disc. 36, num. 3.

Jus pascendi habet etiam Dominus, seu Baro nullum habens territorii dominium, ibidem num. 4.

Qualiter regulatur in Barone, ibidem num. 6.

An de consensu civium, & incolarum Communitas possit in præjudicium jurispascendi Baronibus competentis bannitam facere, ibidem num. 7.

Ad hoc ut Baro acquirat jus pascendi privativè quoad Dominos prædiorum requiritur immemorabilis, seu centenaria, nisi adit generalis consuetudo, ibidem num. 13.

In quibus terminis loquatur *Capoblan. de Baron. tom. 1. pag. 12. num. 28. cum seqq. & Navar. de gravam. vasall. par. 1. gravam. 27.* ibidem num. 19.

Vasallus asserens habere jus pascendi in bonis, in quibus Baro jurisdictionale, & utile dominium habet probare id titulo & præscriptione debet, ibidem num. 25.

INDEX RERVM NOTABIL.

Ica & Communitas, ibid. num. 26.
 Ius pascendi est species servitutis necessaria, ibid. num. 41.
 Dominus territorii eam soluto iusto pretio à Vasallis petere potest, ibid. num. 42.
 Ius pascendi tanquam discontinua servitus exigit immemorabilem prescriptionem disc. 37. n. 1.
 Forma fundi servientis immutari non potest in præjudicium juris pascendi, ibid. num. 2, disc. 39. num. 8.
 Distinctio, d. 39. num. 10.
 Limitatio, ibid. num. 14. & 15.
 Ius pascendi servitus, quæ in jure privato competit in uno prædio non est proprie servitus, quæ competit jure vicino, disc. 37. num. 5. & 13.
 De consuetudine totius Europe juri naturali innixa cives & incolæ habent jus pascendi in agris, & fundis apertis post segetes recollectas, disc. 37. num. 7.
 Limita procedere non jure servitutis formali, sed jure libertatis, ibid. num. 8.
 Nemo potest agros suos (sepibus, muris, & foveis recingere, & ad alium usum convertere in præjudicium Communitatis, & Baronis seu particularium habentium jus pascendi, disc. 37. n. 22.
 Distinctio, ibidem num. 19.
 Contrarium, disc. 38. num. 4.
 Ex quibus dicatur probata servitus juris pascendi, disc. 37. num. 17.
 Ius pascendi, an competat jure domini, vel servitutis ibid. num. 18.
 Communitas seu Baro in præjudicium Civium habentium jus pascendi bannitam facere non potest, disc. 38. num. 1.
 Dominus fundi servientis non potest illius statum immutare in præjudicium juris pascendi, disc. 38. num. 2. disc. 39. num. 7.
 Contrarium, disc. 38. num. 3.
 Declaratio, ibidem num. 5.
 Limitatio, ibidem num. 8. & disc. 39. num. 14.
 Sublimitatio, ibidem num. 15.
 Habens jus pascendi non jus fenum percipiendi, disc. 39. num. 6.
 Ius pascendi habens Communitas, vel Dominus competens jure domini, & non servitutis particularis habent solum dominium pro fructibus industrialibus, ibidem num. 11.
 Ius pascendi in communalibus post secatas segetes jure civico est fere generalis facultas per Europam, disc. 39. num. 19.
 Aliud est depasci jure servitutis aliud jure civica facultatis, ibid. num. 20.
 Ius pasuorum, licet sit Baronis tamen prohibetur vendere forensibus, sed permittitur iusto pretio non alterabili soluto civibus, & incolis concedi, ibidem num. 21.
 Ius pascendi competens civibus de eorum consensu eidem potest prohiberi, ut aliis publicis oneribus consulatur, ibidem num. 23.
 Habens jus pascendi jure civico non potest tenere animalia exterorum ad fociam, disc. 40. num. 6.
 Neque socius illud communicare alio socio ibid. num. 8.
 Neque pro propria portione, ibid. num. 9.
 Habens pascendi facultatem jure civico, vel consuetudine non dicitur continere aliquod jus, sed solum quamdam naturalem permissionem, disc. 40. num. 10.
 Ius pascendi competens civibus suffragatur etiam pro animalibus ad industriam emptis, ibid. n. 11.

Ius pascendi de jure civibus, & incolis in patrio territorio aperto, & communalis, ac publicis pascuis destinato, disc. 41. num. 11.
 Cives habent jus pascendi cum eorum animalibus, disc. 43. num. 1.

IUS PATRONATUS

Partim ex causa onerosa partim ex privilegio veniens, an dicatur gratiosum, vel onerosum, disc. 73. num. 13.
 An partim ad Clericos, partim ad laicos dicatur potius Ecclesiasticum quam laicale, ibidem num. 14.
 In utroque casu attendenda est qualitas præponderans, ibid. num. 15.
 Ius patronatus penes plures in solidum residens habitualiter potest per unum aliis negligentibus ad exercitium per viam juris non decrescendi deduci, disc. 75. num. 9.

IUS PRÆLATIONIS

Vide Prælatio.

IUS REDIMENDI

Idem est dispositio de jure redimendi rem, ac dispositio de ipsa re disc. 88. num. 11.

Vide Retrovenditio.

IUS RETRACTUS

Vide Retractus.

IUS TERTII

Nunquam per Principem tollitur, sed præservatur disc. 28. num. 24.

Volens tamen potest, ibid. num. 26.

Vide Baro.

L

LAICUS

In Ecclesia servitatem habere prohibetur, disc. 17. num. 11.

LAUS

Laudatur Cardinalis Pallavicinus, disc. 60. n. 11.
 Vid. Civitas.

Laudatur Gregorius XIII. discursu 7. num. 5.

LEGATARIUS

Quando concurrat cum hærede in usufructu, disc. 48. num. 20. & 21.

An inter legatarium, & hæredem detur jus accretendi, & non decrescendi, ibidem.

Potest non solum per se ipsam privatim quoad alios habitationem relictam habitare, & aliis locare, disc. 65. num. 11.

Legatarius habitationis potest domum locare, & aliis concedere, discursu 66. num. 2.

Secus si sit legata solum facultas habitandi, ibid. num. 3.

LEGATVM

Factum uxori de usufructu resolvitur in alimenta juxta consuetudinem Bulgari, disc. 50. n. 1.

Secus ex contraria mente Testatoris, ibid. num. 2. & 3. cum seqq.

Factum de usufructu uxori una cum filiis & hæredibus, an dicatur formale, ibid. num. 8.

Conjecturæ, & opinio Authoris, ibidem numer. 9. & 10.

Factum ususfructus intuitu tutelæ, vel administrationis cessante administratione sive tutela expirat ibid. num. 11.

Quod legatum resolvatur in alimenta factum de usufructu quomodo intelligatur, ibid. num. 6.

In legato ususfructus non comprehenduntur bona fideicommissaria, neque emphyteutica, disc. 48. num. 1.

Amplia, ibid. num. 6. & 7.

Lm

INDEX RERVM NOTABIL.

Limita, nisi aliter constet de contraria Testatoris voluntate, *ibid.* num. 2.
 An sub legato usufructus veniat legitima, *disc.* 48, num. 5.
 An Bulgari consuetudo resolvens legatum usufructus in alimenta cesset ex voluntate Testatoris, *ibid.* num. 8. & seqq.
Limitatio, num. 32. & 33.
 An dicta Constitutio comprehendat, & socrum, *ibid.* num. 11. cum seqq.
 In legato Testator prohibere potest jus accrescendi, & non decrescendi, *ibidem* num. 24.
 An legatum de usufructu factum Tutori, Educatori, vel Curatori filii, seu hæredis expiret per ipsius mortem, vel cause cessationem, *discur.* 48, num. 26.
 An legatum agnatum diminutum reliquum amittatur, *ibid.* num. 34.
 Legatum usufructus, an cesset per transitum ad secundas nuptias, *discur.* 50, num. 14.
Limitatio, *ibid.* num. 15.
 An legatum usufructus his verbis relictum *Donna, Patrona, Massaria, & usufructuaria* omnium bonorum importet alimenta, vel dicatur formalis, & quomodo iudex se gerere debeat in iudicando, *ibid.* num. 16. & 17.
 Quando legatum usufructus uxoris non restringatur ad alimenta, sed sit formale, *disc.* 51, num. 1. *disc.* 52, num. 1.
 An hæres participet de legato usufructus, *disc.* 51, num. 19.
 In legato usufructus non venit legitima, *ibid.* num. 17. & *disc.* 58, num. 4.
 Ob transitum ad secunda vota mulier non privatur legato à primo conjuge relicto, *discur.* 52, num. 3.
 Quando veniat considerandus iste transitus, *ibid.* num. 4.
 Legatum conditionale non amittitur, si impediat conditionem adimplere per eum ad cuius favorem est adimplenda, *ibid.* num. 5. & 7.
 Distinctio, *ibid.* num. 8.
 Legatum non debetur, ubi non implementum resultat ex facto voluntario legatarii, *ibidem* num. 9.
 Legatum quando ex circumstantiis dicatur causativum, *ibid.* num. 11.
 Legatum particulare, quando ex causæ cessatione non expiret, *ibid.* num. 15.
 Legatum à se ipso præstari non potest, *discur.* 55, num. 2.
 An si fiat legatum ejusdem rei extraneo, & hæredi totum debeatur legatario, *ibid.* num. 3.
 De magis communi opinione, *ibid.* num. 4.
 An cum legatario ad usufructum concurrere debeat, & hæres universalis, *ibidem* num. 6 & 7.
 Qualiter ex mente testatoris intelligatur, *ibidem* num. 8.
 Legatum usufructus ne inutile reddatur quid à iudice sit agendum, *disc.* 56, n. 15.
 De Legato facto filio intuitu patris, tam proprietatem, quam usufructum acquirat Pater & quare, *disc.* 61, num. 48 & 52.
 Legatum filio factum in testamento, in quo scriptus est Pater hæres, an cadat in usufructum ipsius patris, *disc.* 62, num. 7.
 Ex quibus conjecturis colligatur testatorem voluisse legatum filio pleno jure relinquere, & usufructum Patri prohibere, *disc.* 62, num. 17.
 Sicuti relinquendo legatum puellæ nubendæ, *ibid.* num. 18.

Legatum habitationis non importat reilegatæ dominium, sed tantum quandam servitutem, *disc.* 65, num. 1.
 Quando ex legato habitationis inferatur ad legatum ipsius rei, *ibidem* num. 10.
 Legata habitatione legatarius potest per se ipsum privatim ad alios habitare, & aliis locare, *ibidem* num. 11.
 Legatum habitationis, quando importet servitutem, *ibid.* num. 12.
 Quando relinquitur habitatio in domo, tunc legatum non importat veram servitutem, sed simplicem facultatem habitandi, *ibid.* num. 14.
 Neq; jus privativum ab hæredibus peti potest, *ibid.* num. 15.
 Quandoque importat jus honorificum, seu clientelam, & devotionem, *ibidem* num. 17.
 Aliud est legatum habitationis ipsius domus aliud facultas habitandi in domo, *disc.* 66, num. 4.
 Legatum habitationis, seu facultatis habitandi, quando consistat in sola facultate habitandi, *ibid.* num. 5.
 Legatum habitationis censetur in domo solita habitari per testatorem, *ibidem* num. 6.
 Legatum factum uxori censetur eo modo quo ipsa vivente testator habitabat, *ibid.* num. 7.
 Legatum habitationis regulandum est ex qualitate personæ, *disc.* 66, num. 9.
 An hæres possit alios in eadem domo adhabitandū invito legatario introducere, *ibid.* num. 10.
 Legatum alimentorum, *Vide Alimenta*.
 Legatum licet sit simplicis facultatis habitandi juxta qualitatem personæ tamen debetur Coquina, Mansiones inferiores pro famularu, & stabulum atque alia necessaria, *disc.* 67, num. 5.
 Observationes, *ibid.* num. 6.
 Legatum domus, *vide Domus*,
 Cui legata est habitatio domus potest eam locare *disc.* 82, num. 16.
 Secus quando legata est facultas habitandi, *ibidem* num. 17.
 Idem est legare jus luendi, ac legare ipsam rem, *disc.* 88, num. 12.

LEGITIMA

Non cadit in legatum usufructus, *disc.* 51, num. 17. *disc.* 58, num. 4. *disc.* 48, num. 5.
 Debet esse immunis ab omni onere servitutis *disc.* 51, num. 18.
 In detrahenda legitima filiorum, quæ ratio haberi debeat de debitis hæreditariis, *disc.* 58, num. 5. & 6.
 Legitimæ solutio an debeat fieri de forte vel de fructibus, *ibid.* num. 8.
 In legitima imputari debet per filium, quod esse relictum, est intuitu Patris, *disc.* 61, num. 49.

LIGNA

Vide Ius lignandi.

LIMITATIO

Tanquam odiosa non attenditur, sed est facienda interpretatio pro illius restrictione, *discur.* 61, num. 15.

LIS

Litis pendentiæ, an excuset à lapsu termini, *disc.* 76, num. 9. & num. 16. ubi distinctio.
 In materia servitutis finitur providendo juxta *text. in l. unica C. de novi oper. nunciat. & cap. penult. extra eod.* *disc.* 5, num. 2.
 Pendente lite negari non potest usus aquæ obligatione facta in casum succumbentiæ de solvendo pretium, *disc.* 27, num. 8.
 Dum lis pender super transitu ipse impediri non potest, *ibid.* num. 10.

LEX

INDEX RERVM NOTABIL.

LEX

Lex binas ædes ff. de servit. urb. predior. in quibus terminis loquatur, disc. 6. num. 29. & 30.
 An Constitutio Gregoriana procedat in muro mure divisorio, & non apto ad ædificandum, disc. 7. num. 14. disc. 8. num. 1.
 Quomodo intelligatur dicta Constitutio, discurs. 8. num. 6.
 De quibus muris loquatur, ibid. num. 13. 15. & 16.
 Disponens de retractu coactivo locum non habet in ædificio construendo, ibid. num. 14.
 Qualiter reguletur, ibid. num. 17.
 An corrigat juris communis dispositionem disc. 9. num. 2.
 In quibus terminis procedat *l. si forte ff. si servit. vind.* disc. 10. num. 15.
 Dispositio Gregoriana qualiter disponat super usu muri etiam si esset proprius vicini, discurs. 11. num. 9.
 Declaratur qualiter sit intelligendum *conf. 98. lafon & conf. 421. Riminal. jun. disc. 11. num. 18.*
 Quando lex repugnat juris principiis, vel rationibus id attribuendum est mendosæ transcriptioni, disc. 13. num. 12.
 In quibus terminis loquatur *text. in l. Sabinus ff. com. divid. l. quidam Iberus ff. de servit. urban. prad.* disc. 20. num. 9.
 Lex curabit *C. de action. empt.* procedit etiam ad favorem Emptoris pro rata pretii soluti, disc. 24. num. 7.
 Quando procedat dispositio *Authen. cui relicum C. de indic. viduit. collen. disc. 49. num. 2. & seq.*
 Et *Authen. item hereditas C. de bon. qualibet.* disc. 62. num. 46.
 Plures distinctiones, ibid. num. 48. & seq. & in disc. 62. num. 10. & 4.
 De magis communi opinione, ibid. num. 5.
 Lex non verbis, sed rebus imposita est, discursu 88. num. 9.
 Dispositio *l. cum oportet C. de bon. qualibet.* cessat concurrente testatoris prohibitione, disc. 64. n. 1.
 Lex loquens de casu puro non comprehendit qualificatum, disc. 82. num. 8. & 23.
 Declaratio, num. 24. ibidem.
 Lex dubia quomodo interpretetur, *Vide Interpretatio.*
 Lex nova non tollit contrariam consuetudinem absque speciali mentione, disc. 1. num. 27.
 Quod *legi fin. ff. fin. regund.* dispositio recesserit ab aula, disc. 5. num. 15. & quare.
 Lex non operatur in claris, discurs. 6. num. 2.
Vide Statutum.
 Lex *§. si quis à Principe ff. ne quid in loc. pub.* in quo casu locum habeat, disc. 5. num. 10.
 De compilatione, inventione, & usu legum ibid. num. 21.
 An dispositio *l. fin. ff. fin. regund.* locum habeat in Urbe, disc. 5. num. 15.
 An in Regno Neapolitano Longobardorum, vel Romanorum jure vivatur disc. 13. num. 25.
 Lex nova potius ex non usu quam præscriptione tollitur ibid. num. 28.
 Lex laicalis non ligat Ecclesiam, & loca ecclesiastica, ibid. num. 32.
 Cap. 1. de novi oper. nunciat. trahi non potest ad Constitutionem Zenonianam tanquam Papæ, tunc temporis incognitam ibid. num. 33.
 Quando locum habeat, *cap. 1. & 2. de novi oper. nunciat.* disc. 4. num. 36.
 Quando procedant *text. in l. cum duobus §. item nulla ff. pro soci. l. ades ff. commun. dividen. l. Sabinus eod.*

l. quidam Iberus de servit. urban. prad. & cap. in 30. communi de reg. jur. in 6. disc. 6. num. 8.

LOCATIO

Quando dicatur facta ad longum tempus, disc. 44. num. 1. & 2.
 Plures distinguuntur casus, ibid. num. 3.
 Canonistarum opinio, ibid. num. 4.
 Locatio ultra decennium dicitur alienatio disc. 44. num. 6.
Limita, num. 7.
 Opiniones de biennio, triennio, & quinquennio sunt benigniter recipiendæ, & quare, ibidem num. 8.
 Locatio herbarum facta spatio trium, vel quatuor annorum dicitur ad longum tempus, ibidem num. 9. ubi ratio.
 Vergarii, seu institores possunt obligare dominos ad sibi locandum herbas ad triennium, sed non ultra, ibid. num. 10.

LOCATOR

Non tenetur remittere pensionem Conductori ob damnum passum in casu solito, vel prævisio, seu quod etiam prævideri poterat, disc. 46. n. 10.
Limita, num. 11. ibidem.
 Locator possidet per Conductorem, disc. 70. n. 18.

LUMEN

Differentia est inter servitutem luminum & ne luminibus officiat, disc. 11. num. 29.
 In muro laterali sufficit relinquere tantum lumen per foramen, quod ad usum necessarium sit, ibid. num. 7. & 27.
 Lumen ex tecto attenditur in officinis, & mansionibus ad frugum destinatis, ibid. num. 14.
 Et quale quale sit sufficit, ibid. num. 15.
 Secus in mansionibus pro hominum habitatione ibid. num. 16.
 Lumen scalas illuminans, & mansiones, obscurari non potest, ibid. num. 25.
 Interpretatur doctrina *Cepoll. de servit. urban. prad. cap. 39. post num. 24.* quod de scholis, & non de scalis loquatur, ibidem num. 26.

M

MALA FIDES

Quando excuset, disc. 48. num. 29.
 Impedit in debitore præscriptione, d. 87. n. 6.
 Obstaculum in volente acquirere scienter rem alienam, ibidem num. 7.

MAGISTRATUS

Viarum dicitur locator locorum publicorum non autem dominus, disc. 5. num. 7.
 De eorum potestate, ibidem num. 8. 9. & 10.

MAGNATES

Ad privatorum domus accedere soliti, id potius in gratiam personarum, quam ipsarum domuum faciunt, disc. 65. num. 20.

MANUTENTIO

Etiam in facultativis in summariissimo possessorio datur, disc. 31. num. 13.
 Manutentio non recitatur per exceptionem boni juris, nisi in continenti probetur bonum jus nulla alia exceptione elidibile, disc. 32. num. 5.
 Existenti in possessione aquæ manutentio conceditur, ibidem num. 6.
Limita nisi agatur de usu, seu possessione resultante à solo cursu naturali, ibidem num. 8.
 De possessione recenti, ibid. num. 9.
Sublimita secus si agatur de diuturna, ibid. n. 10.
 Amplia sublimitationem procedere in omni manutentione, disc. 32. num. 11.

Manu

INDEX RERV NOTABIL.

Manuentio licet adit præsumptio usurpationis, si possessio est temporis considerabilis datur, disc. 36. num. 17.

MARCHIO

Utriusque Sicilia Regni, licet non differat, & consideretur uti unus de populo, tamen non habetur ut privatus, disc. 16. num. 7.

MEDICAMENTA

An veniant sub nomine victus, *Vide Victus.*

MELIORAMENTA

An repetere possit, qui rem refecit in meliori statu, disc. 45. num. 6. & 7.

Necessaria etiam possessori malæ fidei sunt restituenda, ibidem num. 9.

Melioramenta rescicienda sunt illi, qui retractum passus est, disc. 84. num. 8.

Melioramentorum nomine venit & otiositas pecuniarum, ibidem num. 9.

An melioramenta, quæ fiunt ad voluptatem sint rescicienda, *Vide Rescictio.*

Vide Emptor.

MILES

Privilegia militaria competunt militi in rebus quæ sitis solum occasione militiæ & non in aliis, disc. 61. num. 45.

MINOR

Solemnitas statutaria non est à minore servanda quando disponitur, vel contrahitur principaliter favore Ecclesiæ pro salute animæ, disc. 83. num. 12.

Secus si contrahatur cum Ecclesia considerata, tanquam privata, ibidem num. 13.

MODUS

Quomodo distinguatur à conditione, disc. 48. num. 14.

In dubio pro modo & non conditione standum est, disc. 49. num. 19.

MOLENDINUM

Facta concessione Molendini uni non potest alteri in præjudicium primi concedi facultas aliud construendi, disc. 30. num. 2.

Vide Aqua.

MONASTERIUM

An Monasterium vitorum possit extolli in præjudicium alterius è conspectu existentis, disc. 18. num. 4 & 5.

An habeat eandem prerogativam, quam habet monasterium monialium circa prospectum & ædificationem, disc. 22. num. 9.

Ratio, ibidem num. 10.

Contrarium ibidem num. 11 & seqq.

Vide Spatium & Vicinus.

MONIALES

Monasterium monialium in partibus Civitatis magis inhabitatis situari debet & quare, disc. 19. num. 3.

Moniales impedire possunt ne altius ædificium tollatur, disc. 18. num. 1. & 13.

Limita non procedere inter duo Monasteria æquæ monialium, ibidem num. 2.

Sublimita, ut ibidem num. 9. & 10. & disc. 20. num. 15.

Ratio, ibidem disc. 18. num. 3. & 6.

Contrarium, ibidem num. 10. & disc. 19. num. 1.

Declaratio, disc. 19. num. 2.

Moniales non possunt eorum Monasterium adeo elevare, ut aspectus vicini tollatur & ad ejus antiquas fenestras claudendas cogatur & quare, disc. 19. num. 4. & 6.

Quæ opinio magis quam illa Sperelli in dec. 58. est attendenda, ibidem num. 5. & 7.

MORA

Mora, seu otiositas pecuniarum computantur inter expensas pro opere construendo, disc. 24. n. 12. *Vide Interesse.*

MORS

Filii non facit cessare usum fructum patri, disc. 61. num. 6.

MULIER

Est ignara subtilitatum legum, disc. 48. n. 28. Solemnitas statutaria à muliere non est servanda quando disponitur, vel contrahitur favore Ecclesiæ pro salute animæ, disc. 83. num. 12.

Secus si contrahatur cum Ecclesia considerata tanquam privata, ibidem num. 13.

MURUS

An in muro aream, curtim, vel hortum dividere possit vicinus invito alio vicino construere & murum elevare, atque formam mutare & quid in Urbe, disc. 2. num. 2. & 3. disc. 6. n. 4. *Distinctio*, disc. 6. num. 5.

In muro communi melior conditio est ædificare volentis, disc. 4. num. 2.

Murus communis collapsus & sumptibus alterius vicini refectus an dici debeat proprius, vel communis cum alio vicino, ibidem num. 3.

Murus dum destinatus est ad ædificandum fundata remanet intentio consocii ædificare volentis ibidem num. 4. disc. 6. num. 6. disc. 7. num. 9 & 10. disc. 11. nu. 1. disc. 20. num. 8.

Declaratio conclusionis, disc. 4. num. 5. disc. 8. num. 18.

Ampliatio, disc. 11. num. 5.

Murus quibus signis cognoscatur an sit communis disc. 4. num. 24. disc. 6. num. 1.

Quomodo murus intermedius dicatur construendis & communis vicino, disc. 4. num. 28.

Quæ signa clarius demonstrent muri communio-nem, ibidem num. 29. disc. 6. num. 15. & 26.

Qualiter murus intermedius omnino proprius dicatur ad exclusionem vicini, disc. 11. n. 27.

An murus communis sit ex circumstantiis & arbitrio prudentis iudicis regulatur, ibidem nu. 28.

Cuiuslibet licet muro vicini soluto appodio ex constitutione Gregorii XIII. disc. 5. num. 17. disc. 7. num. 8. disc. 20. num. 4. disc. 22. num. 4.

Murus dicitur communis quando tigna hinc inde sunt, disc. 6. num. 3.

An in muro divisorio simpliciter possit invito ædificari, ibidem num. 7.

Quando dicatur divisorius, vel potius ad ædificandum destinatus, ibidem num. 9. 22. 23. 24. & seqq.

An murus destinatus ad ædificandum dicatur ex eo quia non habet merlos, disc. 6. num. 14.

Quomodo cognoscatur murum non esse ad ædificandum destinatum, sed ad divisionem, disc. 20. num. 7. disc. 6. num. 16. & 27.

Limitatio, disc. 6. num. 28. & disc. 8. num. 19.

Murus positus inter duo cortilia dicitur divisorius, disc. 6. num. 17.

Limitatio, ibidem num. 18.

Licetum est vicino ex constitutione 22. Gregorii XIII. uti quovis muro adjacenti sive communis sit, sive non, disc. 7. num. 2.

Murus divisorius quando sit congruus, vel incongruus ad ædificandum, ibidem num. 6.

Quando

INDEX RERVM NOTABIL.

Quando dicatur communis & de utriusque vicini dominio, vel unius solum, *ibidem* num. 7.
 In Urbe licet murus firmiter tantum solum appo-
 dio edificare vel entri negari non potest, *ibid.* n.
 8. *dis.* 9. num. 9. *dis.* 20. num. 4.
 In muro simpliciter divisorio melior conditio est
 prohibentis, *dis.* 7. num. 11. *dis.* 10. num. 1.
 Quando procedat conclusio, *ibid.* *dis.* 10. num. 2.
 Qui murus dicatur aptus ad edificandum, *discurs.*
 7. num. 12.
 Murus divisorius fieri solet subtilis cum modico
 fundamento & levi materia, *ibid.* num. 13.
 Communis dicitur quando constitutus est inter duo
 aedificia, vel causa dividendi, vel substinendi
 communia tigna & testa *dis.* 19. num. 3.
 An dicatur communis per partes quotitativas, vel
 quantitativas, *ibidem* num. 4.
 Et an dicatur utriusque insolidum, *ibid.* num. 5.
 Ponderationes aliquae, *ibid.* num. 6. & 7.
 An aperiendo portam in muro subtenatorio præ-
 tendi possit debilitatio standum est peritorum
 iudicio, *dis.* 10. num. 16.
 Murus lateralis non ad fenestras aperiendas, sed ad
 tigna & testa substinenda destinatus, *disc.* 11.
 num. 4. *dis.* 14. num. 1.
 Murus ex quibus dignoscatur esse totus unius do-
 mus, *dis.* 11. num. 24.
 Vel dicatur communis, *dis.* 20. num. 7.
 In muro vicini eo invito edificari prohibetur, nisi
 in illo loco aliqua addit constructio, ut est in urbe
dis. 20. num. 7.
 Limitatio num. 5.
 In muro communi fistulam invito vicino apponere
 non potest, *disc.* 33. num. 12.
Vide Peritus.

MUTATIO

Fundi servientis fieri non potest in præjudicium il-
 lius cui competit servitus *dis.* 39. num. 8.
 Mutatio loci non alterat substantiam, *discursu* 25.
 num. 16.
 Quis prohiberi non potest ne agros suos in melio-
 rem formam, vel culturam mutet, *discurs.* 37.
 num. 4. & 9.
 Limita dummodo mutatio ista non sit notabilis &
 non convertat ad alium usum omnino diver-
 sum *ibid.* num. 10.
 Mutatio inservientis fundi, quod mutari non possit
 ut in *dis.* 37. num. 2. *dis.* 19. num. 8.
 Limitatur, *dis.* 37. num. 7.
 Distinctio, *ibidem* num. 20.
 Neque fieri potest in præjudicium habentis jus pas-
 cendi *dis.* 38. num. 2. *dis.* 39. num. 8.
 Contrarium, *dis.* 38. num. 3.
 Declaratio, *ibidem* num. 5.
 Alia limitatio, *dis.* 39. num. 14.
 Sublimitatio, *ibidem* num. 15.

N

NEGLIGENCE

Prædecessorum præjudicare non potest venienti
 iure proprio, *disc.* 34. num. 6.
 An & quando negligentia defuncti transeat in hæ-
 redem, *Vide Hæres.*
 Ex negligentia defuncti neque ex violatione fidei
 nulla actio resultat contra heredem, *disc.* 87.
 num. 23.
 Secus ubi hæres venit consecutivè a iuribus ex per-
 sona defuncti, *ibidem* num. 24.

NEAPOLIS

Vide Regnum.

NOTARIUS

Solet extendens testamentum, vel actus inter vi-
 vos non callendo vim, seu effectum diversarum
 formularum aliter à voluntate testatoris, seu
 contrahentium alienum scribere, *discurs.* 48.
 num. 16.

NUMERUS

Quando non agitur de primogenitura, seu feudo,
 vel alia re ex sui natura, vel testatoris iudicio in-
 dividua numerus singularis in pluralitatem re-
 solvitur, *disc.* 72. num. 1.
 An resolvi possit pluralis in singularitatem *ibid.*
 num. 2.
 NUNCIATIO NOVI OPERIS
 Quid agendum in casu inhibitionis novi operis,
disc. 5. num. 1.
 Novum opus prohibere volens sufficit vincere pos-
 non jus actoris, *disc.* 6. num. 13.
 Regulat pro prohibente, *ibid.* n. 35.

OBLIGATIO

Quando consistit in faciendo non intrant re-
 quisita *Pauli de Castro*, *disc.* 56. num. 12.
 Si facer genero, e jusque familia promittat habita-
 tionem in domo, an proprietarius hujus domus
 alteri eam vendere & locare possit, *discurs.* 56.
 num. 16.
 Obligatio cameralis habet in ventre stipulationem
 pro omnibus quorum interest, *disc.* 81. num. 1.
 Obligatio gesta cum falso præsupposito corrumpit,
ibidem num. 4.
 Obligatio causativa cessante causa cessat, *ibidem*
 num. 9.
 In obligatione semper censetur mentio hæredum,
disc. 85. num. 3.
 Limitatio, num. 15.
 OBSEQUIUM
 Non consistit in ipsa re, sed in qualitate personæ,
disc. 65. num. 23.
 Exemplificatio, *ibidem* num. 24.

OBSERVANTIA

Probanda est parte opponente cum debitis re-
 quisitis, *disc.* 12. num. 11.
 Circa observantiam an standum sit peritis, *ibid.*
 num. 10.
 Quando standum sit præterita observantia, *disc.*
 26. num. 1.
 Observantia non devians à dispositione juris est
 attendenda, *disc.* 28. num. 2.
 Observantia tanquam interpreti est deferendum,
 quamvis non sit longissimi temporis, *disc.* 32.
 num. 25.
 Observantia quoties deducitur tanquam interpre-
 tativa non exigit temporis determinationem,
ibidem num. 26.
 Sed sufficit quandoque ita servatum fuisse, *ibidem*
 num. 27.
 Secus verò ubi attendenda est tanquam præscrip-
 tiva, *ibidem* num. 28.
 Observantia in quocumque dubio dicitur optima
 interpretis, *disc.* 40. num. 14. *disc.* 43. n. 21.
 ONUS CAMERALE
 Camerale quod imponitur super bonis omnes et-
 iam Clerici & Ecclesia supportare debent pro
 modo honorum, *disc.* 35. num. 3.
 Limita quatenus eis contraria observantia non
 suffragatur, *disc.* 35. num. 4.
 Onera cameralia initium habuerunt sub *Paulo III.*
 de anno 1543. *ibidem* num. 22.

Eccle:

INDEX RERVM NOTABIL.

Ecclesia non obstante exemptione tenetur ad onera
cameralia nisi obstat observantia, *ibid.* n. 4. & 5.
Princeps uti maritus Reipublicæ ferre tenetur onera,
disc. 42, num. 10.
Vide Exemptio.

ORDO

Prima tonsura an sit ordo, *disc.* 61, num. 17, & 26.
In quo differat ab aliis ordinibus, *ibid.* n. 18, & 19.
De differentia in materia ordinum inter Ecclesiam
Græcam & Latinam, *ibid.* num. 20.

P

PACTUM

Quando sit personale vel reale, *disc.* 85,
num. 14.
Quando mentio hæredum habetur in aliis pactis,
eorum omisso in uno arguit personalitatem,
disc. 85, num. 15.
Declarantur *decis.* 805. *Seraph. & 411. Durani*, *ibid.*
num. 17.
Pactum de retrovendendo. *Vide Retrovenditio.*
Pactum conceptum etiam ad favorem hæredis licet
cõtra suum auctorem dicatur præscriptum, cessat
in hærede cum quo nova inchoanda est præscriptio,
disc. 87, num. 10.
An pactum super prælatione in emptione rei com-
petat in venditione juris redimendi rem, *disc.* 88,
num. 5.
In pactis & conventionibus voluntas partium non
cortex & figura verborum est attendenda, *disc.*
88, num. 8.
An pactum prælationis sit personale vel reale, *disc.*
85, num. 8.
Pactum de ædificando vel non ædificando est per-
sonale, *disc.* 12, num. 1.
Contrarium, *ibid.* num. 2.
In dubio censetur potius reale quàm personale, *ibi-*
dem num. 3.
Quomodo ista quæstio sit decidenda, *ibid.* num. 4.
Quando pactum dicatur declarativum juris, *ibid.*
num. 5.
Ex subjecta materia cognoscitur an pactum sit reale
vel personale & quomodo, *ibid.* num. 6.
Quando sit materia arbitraria, *ibid.* num. 7.
Pacta de jure gentium debita sunt observanda, *disc.*
22, num. 1.
Pactum non reddit irrevocabile præcariam con-
cessionem, *disc.* 34, num. 3.
Privatorum pactis juri seu favori publico renuncia-
ri non potest, *disc.* 80, num. 2.

PASCUA

Exuberantia tanquam nullius possunt à Commu-
nitate vel à Domino affidari exteris, *disc.* 38, n. 9.
Jus sumendi pascua intelligitur post secatas segetes
& fructus recollectos, *disc.* 39, num. 1.
Pascuorum Dominus exteris vendere non potest,
sed tenetur Civibus & incolis concedere, *ibid.*
num. 21.
Pascua Civibus competentia possunt eisdem de eo-
rum consensu prohiberi, ut ita aliis publicis one-
ribus consulatur, *ibid.* num. 23.
Ex privilegio Dohanæ prohiberi non potest affi-
datis pascua sumere, *disc.* 41, num. 2.
Limitatio privilegii, *ibid.* num. 4, & 5.
Communitas pascua vendere potest in territorio,
& præsertim in onerum solutionem convertere,
disc. 43, num. 2.
In pascuis semper præferendus est eorum Domi-
nus, *ibid.* num. 13, & 15.
De Servit.

Et præferendus est aliis civis, *ibid.* num. 16, cum
seqq.

Emens pascua à Communitate non dicitur emere
sed distribuere, *ibid.* num. 18.
Communitas vel Dominus circa pascua exuberantia
post usum Civium non importat formale ser-
vitutem in ipsis prædiis, *disc.* 38, num. 7.
Sicuti affidatio exterorum animalium, *ibid.* num. 8.
Vergarii seu gregium institutores conducere pos-
sunt pascua, & obligare dominos od triennium,
sed non ultra, *disc.* 44, num. 10.

PATIENTIA

Etiam mille annorum in facultativis nihil opera-
tur, *disc.* 34, num. 4.
Limita nisi præcedat aliquid cum acquiscentia, vel
alio actu æquipollenti, *ibid.* num. 5.

PATER

In peculio adventitio filii habet usumfructum, *disc.*
60, num. 1.
Limita, *ibid.* num. 2.
Sublimita, num. 3.
Habet non solum proprietatem, sed & usumfructum
in bonis relictis filio ejusdem patris quia dicitur
peculium profectitium, *disc.* 61, num. 52, & 48.
Reprobatur opinio contrarium asserentium, *ibid.*
num. 35.
Legitimus tenetur reinvestire pecuniam filia, *disc.*
56, num. 5.
Non habet usumfructum in illis bonis, in quibus
succedit cum filio, *disc.* 61, num. 2.
Neque habet usumfructum in bonis acquisitis per
filium titulo fideicommissi, *ibid.* num. 4.
Mors filii non facit cessare usumfructum Patri,
disc. 61, num. 6.
Vide Clericus.

PATRIA POTESTAS

Episcopatus dignitas liberat à patria potestate, *disc.*
61, num. 23.
Opinio aliorum asserentium Sacerdotium & Sacri
Ordines liberare à patria potestate, si non in to-
tum saltem quoad plures effectus, *ibid.* num. 22.

PAUPER TAS

Non excusat licet Testatori cognita ab onere cau-
tionis in usufructu, *disc.* 51, num. 16.

PAUPER

Frequenter nutrit adversus industrios & divites li-
vorem & iniquitatem, *disc.* 41, num. 13.
Pauperibus prodest adesse Cives industrios & divi-
tes per quos onera publica in eorum levamen
supportentur, *ibid.* num. 17.

PECUNIA

Non est in fructu, sed est quid à fructu separatum,
disc. 47, num. 1.
Pertinet ad proprietarium non usumfructuarium,
ibid. num. 2.
Quamvis esset ab antiquo abscondita & ignota Te-
statori, *ibid.* num. 3.
Limitatio, num. 6.
Debet à Tutore reinvestiri in occasiones fructife-
ras alias tenetur ad damna, *disc.* 56, num. 3.
Ita & Pater, *ibid.* num. 5.

PECULIUM

In peculio adventitio filii pater habet usumfructum,
disc. 60, num. 1.
Limita, num. 2.
Sublimita, num. 3. & *disc.* 64, num. 8.
In peculio Castrensi filius reputatur paterfamilias,
disc. 60, num. 18.
In quibus locis procedat regula *l. cum oportet C. de*
bon. qua liber., *ibid.* num. 19.

Q

Quid.

INDEX RERVM NOTABIL.

Quidquid acquiritur filius ex testamento vel alio titulo intuitu patris peculium profectitium dicitur, & tam in proprietate quam in usufructu patri acquiritur, disc. 61, num. 48, & 52.
 Reprobantur contrarium asserentes, ibid. num. 53.

PERITUS

Peritorum iudicium non discordantium attendendum est, disc. 6, num. 27.
 In materia elevationis muri communis standum est peritis, disc. 7, num. 4.
 Sicuti an murus sit apertus ad edificandum, ibidem num. 12.
 An peritis deferendum sit necne circa observantiam, disc. 8, num. 10.
 Periti solent iudicare de proprio capite, ibidem num. 12.
 Super usu & consuetudine Urbis statueret attestacioni peritorum, disc. 11, num. 8, & disc. 14, num. 9.
 Inter se discordantes intrat iudicis arbitrium, disc. 6, num. 12.

PERMUTATIO

Est modus excludendi retractum, disc. 73, num. 1.
 Et ratio, num. 2.
 Secus si statutum loquens de alienatione sublato vocabulo venit etiam permutatio, ibid. num. 3.
 Quando dicatur vera permutatio & quando non, ibidem num. 5.
 Permutatio non dicitur fraudulosa, nisi expresse probetur, ibidem num. 10.
 An dicatur permutatio, si pars pretii datur in pecunia, ibid. num. 11, cum seqq.
 Cautela ob quam cessat questio, ibid. num. 16.
 Quando non sit vera permutatio, & dicatur in fraudem, disc. 76, num. 13.

POENITENTIA

An detur in retractu. *Vide* Retractus.

PENSO

Dominus domorum in Ghetto Urbis ex stentium non potest Hebraeis pensionem alterare, sed antiquas recipere, disc. 39, num. 24.
 Pensionis remissio an fieri debeat à locatore pro casu solito & praevisto, disc. 46, num. 10.
Limitatio, num. 11.

PENSO ECCLESIASTICA

Regulatur cum terminis usufructus, disc. 59, n. 4.

PORTA

An aperiri possit in muro sustentatorio, disc. 10, num. 16.

PRÆDIUM

Quando dicatur unicum vel multiplex. *Vide* Destinatio.
 Inivium & cum magno incommodo ad illud accessus servitutum necessariam à vicino præstandam petere potest, disc. 23, num. 14.
 Servitutum pati debenti solvi debet aestimatio soli, & est in eius electione transitum in parte sibi bene visa assignare, ibidem num. 15.
 Prædium in quo alteri quaesita est servitus juris pacendi ad culturam reduci non potest & reprobat *Cravett. in conf. 292. discus. 33. numer. 14. disc. 39, num. 8.*
 Distinctio, disc. 39, num. 10.
Limitatio, ibidem num. 14.
Sublimita secus si concedatur alius locus in quo idem jus habeatur, disc. 33, num. 16.
 Dominus prædii prohiberi non valet ad diversam culturam illud reducere, disc. 37, num. 4.
Limitatio, ibidem num. 9, 11, & seqq.
 Prædium serviens alienari potest à Domino, dummodo servitus non impediatur, disc. 65, num. 2.

PRÆCARIUM

Præcaria concessio nunquam redditur irrevocabilis, disc. 34, num. 3.
Limita tamen si ejus revocatio magnum præjudicium concessionario inferret, ibidem num. 8.
Sublimita, secus verò si nihil vel parum prodest revocanti, quia tunc intrat officium iudicis ex æquitate pro non revocatione, ibid. num. 9.
 Præcaria concessio quando præscribitur, ibidem num. 16, & 17.

PRÆOCCUPATIO

Vide Retractus.

PRÆLATIO

Dohana in emptione pascuorum à Communitate non habet jus prælationis Civibus in affidandis exterorum animalibus, disc. 43, num. 12.
 Dominus semper præferri debet in pascuis, ibidem num. 13, & 15.
 Ratio, ibidem num. 16. cum seqq.
 Civis semper est præferendus in pascuorum emptione, ibidem num. 29.
 In retractu quis sit præferendus in plurium concursu. *Vide* Retractus.
 An pactum prælationis sit personale vel reale, disc. 85, num. 8.
 Jus prælationis ubi indefinite conventum est, transmissibile est, ibidem num. 9.
 Ex decreto Camerali in Urbe antiquis conductibus & inquilinis competit prælatio, disc. 86, n. 7.
 An pactum super prælatione in Emptione rei competit in venditione juris redimendi, disc. 88, n. 5.

PRÆSCRIPTIO

Quid requiratur ad inducendam ordinariam præscriptionem, disc. 32, num. 14.
 Præscriptio servitutis non cadit in naturalem aquarum decursum, disc. 33, num. 3.
Limitatio, ibidem num. 5.
 Præscriptio immemorabilis requiritur ad acquirendam servitutem discontinuam, ibid. num. 6.
 Negligentia prædecessorum non inducit præscriptionem in præjudicium jure proprio venientis, disc. 34, num. 7.
 Præscriptio adversus præariam cõcessionem quando detur, ibid. num. 16, & 17.
 Contra non valentem agere non currit præscriptio, disc. 87, num. 12.
 In materia retractus tertius præscribit per decennium, principalis verò non nisi per triginta, disc. 85, num. 22.
Limita, secus si adest pactum de capiendi propria auctoritate, tunc etiam in tertio requiritur præscriptio tricennalis, ibid. num. 23.
 Spatio 30. annorum tam legalis quam statutarius retractus præscribitur, ibid. num. 24.
Amplia etiam conventionalis licet magis favorabilis, ibidem num. 25.
 Quando præscriptio tanquam in jure odibilis non consideretur formalis & inductiva lapsus temporis, sed præsumptionis factæ per temporis cursum, ibidem num. 30.
 An præscriptio intret in perpetuitate resultant ex juramento vel hypotheca speciali & quando non provenit ex novo jure vel impugnatione proprii facti, disc. 87, num. 4.
 Juramentum impedit in debitore præscriptionem, ibidem num. 5.
 Hæres non obstant scientia præscribit contra legatarios, ibidem num. 8.
 Quando præscriptio non intret in pacto de retrovendendo, ibidem num. 9.

Præ-

INDEX RERVM NOTABIL.

Præscriptio cepta cum defuncto continuatur in ejus hæredem ex novo jure non venientem, ibid. num. 13.

Limitatio, num. 27, ibidem.

Amplia, licet esset minor, ibidem num. 14.

Qualitas hæreditaria non obstat successorum in præscriptione quando jus obvenit ex persona propria independentem à defuncto, disc. 87, num. 16.

Neque si expressè sibi stipulatum sit, ibid. num. 17. Neque si jus redimendi pertineat ad fideicommissarium, ibidem num. 18.

Præscriptio cepta cum defuncto in hærede continuatur non obstante expressa pro hæredibus stipulatione, disc. 87, num. 26.

Secus si in stipulatione sunt contemplari ex persona propria & non genericè & tanquam continuantes illam defuncti, ibidem num. 27.

In facultativis non intrat præscriptio, disc. 13, num. 2. disc. 28, num. 4. disc. 31, num. 3.

Secus si concurrunt ea, quæ facultatem excludunt, disc. 2, num. 11.

Ad præscribendam servitutem requiritur spatium decem annorum inter præsentem, inter abentes viginti, disc. 23, num. 2.

Privata præscriptio à jure reputatur odiosa, disc. 26, num. 11.

Præscriptio differt à consuetudine, disc. 26, num. 13, disc. 28, num. 10.

Præscriptio in jure reputatur odiosa præter immemorabilem, disc. 28, num. 11.

Præscriptio de una ad aliam rem, vel de uno ad alium effectum trahi minime potest, disc. 29, num. 9.

PRESBYTER

Presbyterorum appellatione tempore Cardinalis Bellarmini veniebant Diaconi, Subdiaconi, Cantores, & alii, ut in disc. 61, num. 41.

Hodie sub nomine Presbyterorum, & Diaconorum veniunt Cardinales, ibidem num. 42.

In Ecclesiis inferioribus veniunt Canonici Cathedralium, ibidem num. 43.

PRÆSUMPTIO

In materia præsumptiva standum est arbitrio prudentis Judicis, disc. 3, num. 10.

Vide Conjectura.

Ex pretii quantitate arguitur quid & quantum in concessionem seu contractum deductum sit, disc. 29, num. 26.

Pretium est taxandum in pascuis juxta loci consuetudinem, disc. 39, num. 22.

Pretium jurisdictionale seu feudale non est feudale neque jurisdictionale, disc. 60, num. 24.

POSSESSIO

Immemorabilis vim concessionis obtinet, disc. 28, num. 18.

Possessio unius rei trahi non potest ad alias res vel alios effectus, disc. 29, num. 9.

Penes duos eodem tempore in solidum esse non potest, ibidem num. 21.

Probatum per acta inter alios gesta, ibid. num. 22.

Longissima etiam in facultativis est in summariissimo possessorio manutentibilis, disc. 31, num. 13.

Naturalis non est continua, disc. 35, num. 33.

Civilis quæ animo retinetur est continua, ibidem num. 34.

Limita hoc procedere in animatis non in inanimatis ut est Communitas, ibid. num. 35.

Distinctio inter possessionem jure facultatis vel jure prohibitionis procedit in particulari præscriptione, disc. 28, num. 7.

Limita non procedere in consuetudine unius *De Servitut.*

versali concernente regiones seu contratas, ibid. num. 8.

Possessio percipiendi fructus de bonis alienis privative ad dominos ob præsumptionem usurpationis nisi de immemorabili constet Domino territorii non affluit, disc. 36, num. 15.

Possessio manutentibilis transfertur etiam per clausulam constituti, disc. 61, num. 9, & 10.

Quamvis longæva in præjudicium usus publici acquiri non potest, disc. 24, num. 3.

Referenda est potius ad titulum, ubi est, quam ad facultatem, disc. 25, num. 14.

Ex possessione unius aquæ non inferitur ad aliam, disc. 27, num. 2.

Possessio in materia servitutis sufficit pro manutentione, disc. 28, num. 6.

POSSESSOR

Solarii seu appartementi superioris an dicatur Dominus vel potius id obtinere jure servitutis, & referuntur plures opiniones, disc. 10, num. 11, 12, & 13.

Possidens plura appartementa ejusdem domus an dicatur adesse communitio, ibid. num. 8.

Possidens ad unum effectum ad alios effectus trahi non potest, disc. 29, num. 10.

Possessor honorum jurisdictionalium & castrosum in statu Ecclesiastico figuram facit Baronis & Magnatis, disc. 60, num. 25.

Conductor non sibi sed locatori possidet, disc. 70, num. 18.

In pari causa melior conditio est possessoris, ibidem num. 36, & 37.

Si duo possident eandem domum per solaria quale dominium dicantur habere, ibid. num. 40.

PRINCEPS

Non tollit jus tertii sed præservat, disc. 28, num. 24.

Secus autem volens, ibidem num. 26.

Reputatur maritus Republicæ & jura sibi à Republica data sunt tanquam dos, disc. 42, num. 9.

Committeret ingratitude denegando necessaria populo ex quibus bona recognoscit, ibid. n. 11.

Princeps utriusque Siciliae Regnorum licet sit sub potestate Regis uti quilibet de populo, differt tamen à privatis, disc. 16, num. 7.

Concessio facta à Principe intelligitur sine tertii præjudicio, disc. 5, num. 6.

Ipse solus potest concedere loca publica, ibidem num. 4.

Et præsertim quando concessio est tertio præjudicialis, ibidem num. 5.

PRIVATUS

Privatis non conceditur habere fenestram in Ecclesia, disc. 16, num. 5.

Neque ullum opus facere potest in via publica, neque ex longæva possessione jus quarere in præjudicium utriusque publico, disc. 24, num. 2, & 3.

PRIVILEGIUM

Militare competit militi in bonis quaesitis occasione militiæ non in aliis, disc. 61, num. 45.

Speciale non debet aliud speciale producere, disc. 70, num. 13.

Declaratio, ibidem num. 16.

An privilegium inquilini competat subinquit. *Vide* Inquilinus.

Privilegium inter æquè privilegiatos conquassatur, disc. 82, num. 25. disc. 83, num. 7.

Intellige procedere inter illos qui sunt in eadem specie seu ad eundem effectum privilegiati, secus si privilegia sunt diversa diversos casus percutiennia, disc. 82, num. 26.

INDEX RERVM NOTABIL.

- Multa privilegia conceduntur vaccinis quæ aliis animalibus non congruunt, disc. 40, num. 13.
- De privilegiis affidatorum Dohanæ, disc. 41, num. 1, & 2.
- Limitatio*, num. 4, & 5, ibidem.
- Clericus gaudet privilegio immunitatis super animalibus suis Ecclesiæ competenti, ibid. num. 6.
- Privilegium competens alicui in alienis pascuis intelligi debet ultra usum Domini, disc. 43, n. 13.
- Amplia*, ibidem num. 15, & 16.
- Privilegium intelligi debet in casu preciso & non extenditur, disc. 61, num. 16.
- Denegato clericis privilegio connaturali denegari debet & accidentale, ibid. num. 37.
- ### PRIVILEGIATUS
- Habens aliquid commune cum non privilegiato huic suum privilegium communicat, disc. 71, num. 1.
- An Inquilinus communicet sua privilegia subinquilino. *Vid.* Privilegium.
- ### PROBATIO
- Immemorabilis vel centenaria est. difficilis probationis in Curia, disc. 35, num. 7.
- Ubi constat de substantia in genere, tunc circa quantitatem & qualitatem admittuntur leves probationes & imperfectæ, disc. 47, num. 7, & 8.
- ### PROHIBERE
- Tam de jure naturæ quàm scripto prohiberi non debet uti bonis propriis ad proprium usum ut aliis concedat, disc. 36, num. 32.
- Nullus de jure prohiberi potest, ne muris vel sepibus ac foveis agros suos recingat, disc. 37, n. 3.
- Distinctio*, ibidem num. 20.
- Declaratio*, disc. 38, num. 10.
- Dominus impediri nequit ne ad ejus libitum suis bonis utatur, atque ad diversum usum convertat, disc. 37, num. 9.
- Pascua civibus competentia possunt de eorum consensu eisdem prohiberi, ut aliis publicis oneribus consulatur, disc. 39, num. 23.
- Vide Baro & Venditio.*
- Prohiberi non potest ex privilegio Dohanæ affidatis pascua fumere, disc. 41, num. 2.
- Limita*, ibidem num. 4, & 5.
- Prohibere censetur testator usum fructum quando verba administrationis dirigit in filium, disc. 60, num. 9.
- Vide Ususfructus & Alienatio.*
- ### PROMISSIO
- De vendendo, donando, seu renunciando, an sit venditio, donatio, & renunciatio, disc. 70, n. 19.
- De faciendo an importet solam actionem personalem non autem jus reale, ibid. num. 22.
- ### PROPRIETAS
- Nihil interest tertii ejus jure non impedito ab uno vel ab altero possideatur, disc. 65, num. 13.
- ### PROPRIETARIUS
- An dare possit citra usuram usufructuario fructum bonorum, quæ usu consumuntur, disc. 54, n. 6.
- An possit invito usufructuario prætere, quod bona mobilia vendantur, ibid. num. 19.
- Proprietarius censum extinguens tenetur solvere usufructuario usuras, quas fructabat census, disc. 57, num. 1.
- Et quare, ibidem num. 13.
- Vendere seu hypothecare potest proprietatem dummodo saluum remaneat jus usufructuarii, disc. 65, num. 3, & 12.
- Mutatione personæ non mutatur ejus conditio, neque fit deterior, ibidem num. 4.
- Secus ubi agitur de hospitio & de rationibus, ibid. num. 6.
- Vide Obligatio.*
- ### PROSPECTUS
- Tam activus quàm passivus Monialibus impediri potest, disc. 20, num. 13.
- Limita*, ibidem num. 14, & 15.
- An prohiberi possit ædificare, ut prospectus non habeatur ad Monialium Monasteria, disc. 21, n. 3.
- Recensentur plures resolutiones Sac. Congregationis, ibidem num. 3.
- ### PROVINCIA
- In provincia Hydruntina privatam dominium restrictum est ad solam culturam seu fructus industriales, disc. 36, num. 14.
- ### PUPILLUS
- Quilibet pro pupillo utilia facere potest damnosa nisi solemnitatibus à jure præscriptis, disc. 75, n. 11.
- ### PUTEUS
- Constructus cum magna domo dicitur destinatus toti domui & omnibus ejus mansionibus, atque partibus, disc. 32, num. 15.
- Ex puteo inferitur ad consortium domorum licet inter se diversæ pro una haberi debent, ibidem num. 16.
- Puteus dicitur pars integralis domus, ibid. num. 17.
- Unus puteus plurium domorum usui deservire solet, ibidem num. 18.
- Ratio, ibidem num. 19.
- Vide Servitus.*
- ### QUERELA INOFFICIOSI
- Testamentum Clerici non subjacet querelæ inofficiosi, disc. 61, num. 33.
- ### RATIO
- Ubi non adsunt auctoritates, attendendum est quod naturalis ratio suadet, disc. 3, num. 9.
- Magis doctrinas quàm rationes attendere abusus est, disc. 76, num. 14.
- ### REFECTIO
- Ea quæ ad voluptatem sunt, an sint reficienda, disc. 45, num. 10.
- ### REGNUM
- An in Regno Neapolitano Longobardorum vel Romanorum jure utatur, disc. 1, num. 25.
- Neapolitanum post divisionem Insulæ dictum est Apulia, ibidem num. 23.
- In Regno Neapolitano Oppida Castra & loca cum vassallis sunt feudalia, disc. 36, num. 20.
- Limita* exceptis tamen ecclesiasticis, ibidem num. 20.
- In Regno raro adest jus Baroniarum seu domini allodialis, ibidem num. 21.
- Vide Lex & Constitutio.*
- ### REGULA
- Habens pro se regulam sufficit allegare eam donec limitatio probetur, disc. 29, num. 4.
- Singula quæ non profunt unita juvant, ibid. num. 12, disc. 85, num. 13.
- In antiquis in materia præsumptiva spectanda est, disc. 29, num. 13.
- In dubio standum est regulæ, disc. 49, num. 13, disc. 51, num. 16.
- Quid importet regulam uni parti assistere, ibidem num. 18.
- Habens pro se regulam, habet intentionem fundatam, disc. 85, num. 2.
- ### RECEPTIO
- Bannitos receptasse non dicitur per cujus fundum vel locum transierunt in magna quantitate quamvis ibidem victum sumant & morietur, d. 46, n. 9.
- REIN-

INDEX RERVM NOTABIL.

REINVESTITIO

Vide Pecunia & Pater.

REMEDIUM

si quis sepulchrum ff. de relig. & sumpt. funer. competit non solum Ecclesie pro ejus ampliacione sed & Episcopo pro amplianda platea, & atrio ante ejus Episcopale Palatium, disc. 83. n. 1. & 2. Intelligendum est hoc remedium ad limites necessitatis non ad luxum, ibid. num. 4.

REMISSIO

Pensionis non debet fieri à locatore Conductori ob damna passa in casu solito, vel praviso, seu taltem, quod pravideri poterat, disc. 46. num. 10. *Limita*, ibid. num. 11.

RENUNCIATIO

An renunciare promittens dicatur renunciare, disc. 70. num. 19.

Verba inter partes extrajudicialiter prolata, an importent renunciacionem.

Vide Retractus.

Ad inducendam renunciacionem verba non debent esse æquivoca & vaga, sed univoca, & conclusiva per necessesse, disc. 75. num. 13.

An verba *saremo buoni vicini* importent renunciacionem, Vide Retractus.

Favori publico privatorem pactis renunciari non potest, disc. 86. num. 2. & 12.

Renunciacionibus jura ad ea amplius non datur regressus, ibid. num. 3.

Declaratur *deciso Mantica* 36. ibid. num. 7. & seq.

An per verba generalia inferatur ad renunciacionem, disc. 86. num. 1.

Quando possit renunciari retractui, Vide Retractus. Vide Immunitas & clericus.

An simplex extrajudicialis declaratio facta per eum cui competit retractus inducat effectum renunciacionem, disc. 81. num. 14. disc. 86. num. 3.

Distinctio, quando declaratio facta est ad requisitionem venditoris, & quando ad requisitionem emptoris, disc. 86. num. 4.

Alia distinctio, an requisitio ante emptionem an post perfectum contractum facta sit, ibid. num. 5. Declaratio, ibid. num. 6.

Renunciatio est in jure odiosa, ac strictè intelligenda, ibid. num. 8.

REPRÆSENTATIO

Quando detur, vel non in quolibet extraneo possessore, disc. 65. num. 27.

RECESSIO CONTRACTVS

Vide Contractus.

RESERVATIO

Vide Bannita.

RESTITUTIO

Quæ mobilia sint restituenda ab usufructuario, disc. 54. num. 9. & 10.

Si in dotem data sint frumentum, oleum, vinum & similia vir in restitutione tenetur reddere tantumdem in eodem genere, seu valorem de tempore traditionis, ibid. num. 12.

Restitutio qualiter fieri debeat à jure, ibid. n. 13.

RESTITUTIO IN INTEGRUM

Competit majoribus officio Iudicis ex clausula, *si qua mihi*, disc. 85. num. 28.

Competit in jure redimendi secus in jure retractus prelativi, ibid. num. 29.

Competit hæredi ex capite minoris ætatis, justæ ignorantie vel alterius probabilis causæ in generali clausula, *si qua mihi* contenta, disc. 87. num. 15.

Competit etiam majoribus ex capite ignorantie in pacto de retrovendendo, ibidem n. 28.

De Servitut.

An & quando adversus præscriptionem 30. annorum ex capite ignorantie competat, disc. 85. num. 25.

RETROVENDITIO

Ius redimendi, seu pactum de retrovendendo competens pluribus hæredibus, vel sociis per unum insolidum exerceri potest, disc. 75. num. 8.

Ius redimendi favorabile est, disc. 85. num. 19.

De ejus natura est excitare potius à somno antiquum dominium, quam à morte, disc. 85. n. 20.

Facienda est benigna interpretatio eodem n. 21.

Ius redimendi ex pacto semper & quoadcumque præscribitur spacio 30. annorum disc. 87. n. 1.

Rota tenet opinionem contra *Capall. Facchin. Fontanell. & alios*, licet juramentum adsit, ibidem num. 2. & 3.

Quando non præscribitur, Vide Præscriptio.

Venditor volens retrahere rem in vim pacti de retrovendendo tenetur offerre augmentum intrinsecum mediæ temporis, disc. 87. num. 29.

Amplius procedere ex æquitate, ibidem n. 30.

Afferuntur rationes, ibid. num. 31.

An cadat retractus in pactum de retrovendendo, Vide Retractus.

Emens cum pacto de retrovendendo interim dicitur verè & perfectè dominus, disc. 88. n. 6.

Vendens cum pacto de retrovendendo interim non potest rem eandem vendere tanquam alienam, ibidem num. 7.

RETRAHENS

Tenetur rescire retrahenti omnia damna & interesse, omnesque alias expensas, disc. 84. n. 1.

Tenetur & rescire omnes expensas instrumentorum, gabellarum, & proxenetorum, ibidem num. 2.

Etiam de ratione naturali rescicienda sunt, ibidem num. 3.

De pluribus rationibus, ob quas retrahens tenetur rescire etiam damnum otiositatis pecunie, disc. 84. num. 13.

Tenetur offerre augmentum intrinsecum mediæ temporis, disc. 87. num. 37.

Retrahens quid agere debeat. Vide Retractus.

RETRACTUS

Competens ratione communionis, seu consortii, disc. 10. num. 9.

Via publica tollit non solum vicinatem, sed & retractum, disc. 69. nu. 1.

Secus via vicinalis, ibid. num. 2.

Constare debet viam vicinalem ad effectum impediendi retractum factam fuisse ex fundis privatorum, ibid. num. 3.

De retractu legali ex *l. si quis sepulchrum*, ut non cesset per viam publicam intermediam, disc. 69. num. 17.

An in materia juris protomiseos servari debeat æqualitas inter laicos, & ecclesiasticos, disc. 68. num. 25.

Ratio ob quam verba æquivoca, & generalia non important renunciacionem retractus, disc. 75. num. 19.

Intentans retractum coactivum sibi non præjudicat in prelativo, ibid. num. 23.

Retractus non datur, nisi ubi ex domo retrahente, & ex retrahenda fieri potest unicum ædificium ad Urbis ornatum, disc. 76. num. 3.

Requisita ad retractum prelativum in Urbe, ibid. num. 4.

De concursu plurium vicinorum ad eundem retractum, ibid. num. 5.

INDEX RERVM NOTABIL.

- Gregoriana constitutio praescribit terminum unius anni à die scientiae non obstante pendentia litis disc. 76. num. 8.
- Disponit potius esse conditionem illius vicini, cui ratio maioris indigentiae afficit, ibid. n. 6.
- Retrahitur cedi potest cum ipsa re, ibid. num. 7.
- Ratio ob quam jus congrui non cadit in permutationem, disc. 76. num. 10.
- An cessante ratione cesset conclusio, ibidem num. 11.
- Quando jus retractus intret in concessionem ad Centum, ibid. num. 12.
- Quando non sit vera permutatio, & dicatur in fraudem retractus, ibid. num. 13.
- An requisita bullae procedant tam in coactivo, quam in praelativo retractu, disc. 76. num. 15.
- Quando litis pendentia impedit lapsus termini in retractu, ibid. num. 16 ubi distinctiones.
- Gregoriana Constitutio loquens de retractu coactivo procedit, & in praelativo ex observantia, disc. 77. num. 1.
- Declaratio, num. 5.
- In retractu praelativo ex observantia Gregoriana Constitutionis concurrere debent ea, quae requiruntur in coactivo, disc. 77. num. 2.
- Limitatio, num. 5.
- In pari causa melior conditio in retractu est praecipuantis ibidem num. 3.
- Intra annum ex Constitutione praescriptum retrahere volens debet cum actu deposito formam ejusdem constitutionis adimplere, ibid. num. 4.
- Quid tam in coactivo, quam in praelativo retractu ex Gregoriana Constitutione concurrere debeant requisita utriusque retractus proceditur cum distinctione, ibidem num. 5.
- Si duo vicini concurrant in eodem retractu in coactivo non attenditur praecipuatio, sed in praelativo, disc. 77. num. 6.
- Tempus termini ad retrahendum non currit, nisi à die validae venditionis, cujus imperfecta tempus non computatur, ibid. num. 10.
- De quatuor requisitis, quae copulative requiruntur in praelativo retractu, disc. 78. num. 1.
- Quod ex Apothecis subius eandem domum existentibus non possit praetendi retractus, & quare, ibidem num. 2.
- Quatuor requisita in praelativo, & coactivo retractu requiruntur quoties agitur de retrahenda domo conducticia, ibid. num. 3.
- Limita in bonis liberis privatorum sufficere deponere pretium in pecunia investienda, ibid. n. 4.
- In bonis fideicommissariis vel locorum piorum retrahens offerre debet rem stabilem aequivalentem cum cautela evictionis, ibidem num. 5.
- Ubi agitur de retrahenda domo non conducticia, sed per ipsum dominum habitata, tunc ultra dicta quatuor requisita alia tria requiruntur, ibid. num. 6.
- Gregoriana constitutio non intrat, quando aedificium est jam absolutum, quo ad ejus perfectionem, disc. 79. num. 1.
- Strictius in coactivo quam in praelativo retractu est practicanda, ibid. num. 2.
- Quando locum habeat retractus coactivus inter domum retrahentem & retrahendam ignobilia aedificia constituentem, ibid. num. 3.
- Quid si sumptuosa, & superflua dilatario sit, quam Constitutio non respexit, ibid. num. 4.
- Quid quando domus retrahenda est in suo genere perfecta constitutus structuram, ibidem n. 5.
- Quando dominus aedificii retrahendi aedificare volens ad ornatum excludat retractum, d. 79. n. 6.
- Volens construere aliquod conspicuum Palatium retractum coactivum exercere potest, ibidem num. 7.
- Retrahitur coactivo publicum favorem concernenti renunciari non valet, disc. 80. num. 1. disc. 81. num. 3. disc. 86. num. 2.
- Contrarium, num. 4.
- Etiā extrajudicialiter renunciari potest, ibidem num. 5.
- Reprobatur opinio contrarium asserentium ibidem num. 6.
- Declaratur de disc. 83. Manica, ibidem num. 7.
- Retrahitur principaliter continet favorem privatum & accessorie publicum, disc. 80. num. 13.
- Dividitur exorbitans, & odiosus, ibidem n. 14.
- Datur in retractu penitentia remissive, ibidem num. 15.
- Retrahitur non competit confinanti à parte retro, & ubi non adest ratio ornatus, disc. 80. n. 16.
- Quae forma servari debeat in retractu rei Ecclesiasticae, disc. 81. num. 5.
- In retractu praelativo retrahens potest penitere, ibid. num. 10.
- Applia etiam invito eo adversus quem intentatus est, disc. 81. num. 11.
- Limita secus in retractu coactivo, & quare, ibidem num. 13.
- An retractui renunciari possit, necne declaratur, ibidem num. 14.
- Quare Inquilino vicino competat praelativus retractus, disc. 82. num. 21.
- De privilegio Ecclesiae circa retractum ex text. in l. si quis sepulchrum, disc. 83. num. 1.
- Quod sit intelligendum de privilegio in causa necessaria non luxuriosa, ibidem num. 4.
- Ecclesia retractus conceditur in subsidium quando aliter consulti non potest, ibidem num. 5.
- Declaratio, quomodo sit practicandum, ibid. n. 8.
- Hoc privilegium non competere contra aliam Ecclesiam, ibid. num. 6.
- Quomodo procedat conclusio, ibidem num. 9.
- De praxi dictus retractus contra aliam Ecclesiam, ibidem num. 10.
- Retrahitur utpote fundatus in aequitate non debet cum iniquitate, & alieno damno exerceri, disc. 84. num. 4.
- Conventionalis praelativus passivè, & activè in heredem transit, disc. 85. nu. 1.
- Ius retractus, seu praelationis, ubi indefinite conventum est, transmissibile est, disc. 85. num. 9.
- Retrahitur praelativus est magis odiosus, & in jure exorbitans utpote servitutem importans, & impedimentum libertatis, disc. 85. num. 18.
- Redemptivus retractus dicitur favorabilis, ibidem num. 19.
- Retrahitur, an praescribatur per decennium Vide Praescriptio.
- Retrahitur seu praelationi favori publico indulto renunciari non potest, disc. 86. num. 2.
- Distinctio, num. 3.
- An simplex extrajudicialis declaratio facta per eum, cui retractus competit inducat efficacem renuntiationem, disc. 81. num. 14. disc. 86. num. 3.
- Distinctio, quando declaratio facta est ad requisitionem venditoris, & quando ad requisitionem emptoris, disc. 86. num. 4.
- Alia distinctio an requisitio sit ante emptionem, vel post perfectum contractum ibid. num. 5.
- Retrahitur an intret in concessionem rei venditae cura pacto de retrovendendo, disc. 88. num. 1.

Retra

INDEX RERVM NOTABIL.

- Retractus non competit in alienatione facta per viam transactionis**, *ibid.* num. 2. & 4.
- Neque facta quavis alia equipollenti, *ibid.* n. 3.
- Declaratio conclusionis, quod retractus competens in venditione rei non competit in cessione juris redimendi ipsam rem, *ibid.* n. 15.
- Retractus legalis sive conventionalis competens in casu venditionis, vel equipollentis voluntariae alienationis locum non habet in transactione continente speciem alienationis necessariz, *disc.* 88. num. 16.
- Limita procedere**, ubi lis est super ipsa re. *ibidem* num. 17.
- Sublimita secus si super re data nulla vertebatur lis** neque in ea aliquid jus, seu pretensio habeatur, *ibid.* n. 20.
- Retractus non habet locum in permutatione, quia retrahens dare non potest eandem rem, cuius intuitu contractum est. *disc.* 88. num. 21.
- Ius congrui an sit favorabile, *disc.* 71. num. 16. *disc.* 74. num. 20.
- Contrarium, *disc.* 71. num. 17.
- An ius congrui locum habeat in venditione necessaria, & subhasta, probabilior negativa, *disc.* 71. num. 24. & 27.
- An auctoritates contrariae, & *deciso* 193. coram Gregorio sint attendendae, *ibidem* n. 25.
- Decisiones Franchi** 482. & 588. apud Regnicolos non sunt receptae. *ibidem* num. 26.
- Quare ius retractus non habeat locum in venditione subhasta, *ibid.* num. 28.
- Statutum de iure retractus loquens de vicino adiacente per unum latus comprehendit etiam vicinum confinantem per plura latera, d. 72. n. 3.
- Statutum concedens praelationem vicino, vel consorti adversus extraneum emptorem, an locum habeat etiam adversus emptorem, qui vicinitatis, vel consortii qualitatem habet, d. 72. n. 4.
- In concursu plurium vicinorum in retractu ejusdem rei quis sit praefertendus, *ibid.* num. 5.
- Distinctio, *ibid.* num. 6.
- Plures vicini ad eandem domum cum orto, & area concurrentes pro rata admittendi sunt, *ibidem* num. 7.
- Tribunal Camerae interpretans Gregorianam constitutionem dicit meliorem esse conditionem vicini praecipantis, *ibid.* num. 9.
- Constitutio Gregoriana, licet localis in iure retractus, ubi agitur de interpretatione juris dubii attendi debet, *disc.* 72. num. 10.
- Retractus non cadit in permutationem, *disc.* 73. num. 1. *disc.* 76. num. 1.
- Et ratio, num. 2. *disc.* 73.
- Limita secus si statutum loquatur de alienatione lato vocabulo**, *ibid.* num. 3.
- Quando dicatur vera, & quando non permutatio, ut possit intrare retractus, *ibid.* num. 5.
- Vicinus offerre non potest extimationem census ad effectum praelationis in retractu, *ibid.* n. 6.
- An retractus locum habeat in concessione rei emphyteuticæ, vel census cum facultate redimendi pro certa quantitate, *disc.* 73. num. 9.
- Habet locum in concessione ad vitam, d. 74. n. 3.
- Quando in emptore, vel conductore ad vitam habeat locum retractus praelativus activè, & passivè, *ibid.* n. 8.
- An ius congrui activè & passivè intret in omnibus in venditione facta plurium, ac diversarum rerum per eundem contractum, *ibid.* n. 12.
- Quando dicantur unicum, vel plura aedificia interminis retractus, *ibid.* num. 16. & 17.
- Ius congrui huic rationi innixum est, quia interest non habere malos vicinos, *ibid.* num. 21.
- Ratio num. 22.
- In retractu non attenditur distinctio patrisfamilia facta in praedio, vel domo, *ibid.* num. 23.
- Neque in praedio divisio facta ex hominis opere, *ibid.* num. 25.
- Ratio num. 26.
- Verba extrajudicialiter prolata a retrahere volente non inducunt renuntiationem retractus, *disc.* 75. num. 1.
- Contrarium, num. 2. eodem.
- Procedit ubi citatio judicialis requiritur pro forma, *ibid.* num. 3.
- Quid sentiat in hoc casu Gregoriana constitutio, *ibid.* num. 4.
- Limita procedere quando per vicinum requisitum verba ad aliam rationem non sunt referibilia**, tunc renuntiationem important, *disc.* 75. n. 5.
- Sublimitatio**, num. 6. *ibid.*
- Collusio, & fraus in retractu, an dicatur commissa pendet ex arbitrio prudentis iudicis, *disc.* 74. num. 28.
- Ad effectum juris congrui domus, licet habeat disparitatem testorum, fenestrarum & scalarum pro unica tamen est habenda *ibidem*, n. 32.
- Ad effectum retrahendi sufficit confirmare in modico, vel in parte. *ibid.* num. 33.
- Et quando procedat distinguitur, *ibid.* num. 34.
- Retractus legalis, vel conventionalis competens pluribus exerceri potest per unum in solidum, *disc.* 75. num. 7.
- Verba *faremo buoni vicini* non important renuntiationem retractus, & quare, *disc.* 75. n. 16.
- Habens ius retractus recognoscens novum emptorem in dominum non per hoc censetur retractui renunciare, *ibid.* num. 17.
- Constitutio Gregoriana assignat terminum 15. dierum novo emptori ad faciendam interpellationem vicino & data scientia sine requisitione conceditur terminus unius anni, *disc.* 75. n. 8.
- Ratio ob quam vicinus habet ius retractus d. 68. n. 35.
- Competit & universitatibus, *ibidem* n. 36.
- An retractus statutum comprehendat Ecclesiam, & Ecclesiasticos *ibid.* num. 37.
- Retractus locum non habet in promissione de vendendo, *disc.* 70. num. 17.
- Limita**, num. 19, & 20. *ibid.*
- Locum non habet in concessione ad emphyteusim, livellum, vel censum reservativum *ibidem* num. 26.
- Limitatio**, num. 27. *ibid.*
- Ratio limitationis, num. 28.
- Quomodo in hac materia retractus procedendum sit, *ibid.* num. 29.
- Quid agendum si vendatur pars rei reservata parte vicino adiacente & deinde eidem emptori vendatur, *disc.* 70. num. 30.
- An sit locus praecipitationi, *ibid.* n. 31.
- In Urbe locum non habet constitutio *sanctimus*, sed solum constitutio Gregoriana, *disc.* 70. num. 32. & 33.
- Super interpretatione Constitutionis Gregorianae deferendum est arbitrio Camerae, *ibid.* n. 34.
- An inter duos vicinos in retractu melior conditio sit praecipantis, *ibid.* num. 35.
- In Urbe praxi & observantia, ac interpretationi datae Constitutioni Gregorianae deferendum est, *ibidem* num. 38.
- Ubi quis habet vicinitatem & consortium, vincit alterum habentem tantum vicinitatem, *ibid.* n. 39.
- lus

INDEX RERVM NOTABIL.

Ius congrui competit etiam contra Clericum, disc. 71, num. 2.
 Et intentari coram Iudice laico, ibidem num. 4.
 Licet sit venditor & quare, ibidem num. 8, & seqq.
 Venditor perfecto & absoluto actu venditionis ius congrui dicitur exercere cum emptore, ibidem num. 9.
 Statutum de iure congrui non dicitur suam jurisdictionem contra clericum exercere, sed contra emptorem à clerico, ibid. n. 10, 12, & seqq.
 Ius retractus quemadmodum non est exercibile per laicos contra clericum, ita neque clerici possunt exercere illud contra laicos, ibid: nu. 11.

REX

Neapolitanus in nihilo Imperatorem recognoscit, disc. 1, num. 24, disc. 68, numer. 6.
 Catholicus pro Regno Neapolitano mediante ejus Orator in die S. Petri præstat equum Ecclesiæ Romanæ, disc. 65, num. 25.
 Vtriusque Siciliæ habens ius ab Ecclesia nullatenus recognoscit Imperatorem, disc. 68, n. 6.
 Rogerius fuit primus omnium Regni Neapolitani à Sede Apostolica creatus Rex, ibid. num. 16.

RIXA

De facili, ac frequenter nascitur inter personas in eadem domo, vel convivia habitantes, disc. 32, num. 29.

ROMANUS

Vide Civis.

S

SALVIANUM

Intentari non potest pro credito à Judæo, disc. 70, num. 9.
 Contrarium & quare, ibidem num. 10, & seqq.
 Immissus in salvanum neque dominus neque possessor sed detentor dicitur, ibid. num. 11.

SCALA

Scalis lumen obscurari non potest, disc. 11, num. 15.
 Emendatur doctrina Cepoll. cap. 30. post. num. 4. de servit. urban. prædior. quod dicere debeat de scholis & non de scalis, ibidem num. 26.
 An scalarum diversitas faciat diversitatem domus, disc. 74, num. 29.
 Et quando & in quibus casibus locum habeat, ibid. num. 31.

SCIENTIA

Hæres non obstante scientia præscribit contra legatarios, disc. 87, num. 8.

SENTENTIA

Sententia lata super aquarum usu est attendenda, disc. 26, num. 4.
 Provisionalis juxta l. unicam C. de novi oper. nunciat. & cap. penult. extra eod. tit. solet ponere finem litibus, disc. 5, num. 2.

SERVITIUM

Feudale tenetur præstare feudatarius neque potest hoc adimplere per substitutum, disc. 65, num. 21.
Limitatio, num. 22. ibidem.
 Exemplificatio, num. 24. ibidem.

SERVITUS

Instrumento concessa non operatur, nisi ad limites ipsius instrumenti, disc. 29, num. 6.
 Capienda est ad fines suæ concessionis, vel possessionis & non ultra, ibid. num. 7.
 Opus manufactum ad hoc ut servitutem inducat probandum est, disc. 27, num. 1,

Facultas aquam hauriendi ex alieno puteo quando juxta Roman. singul. 819. & Carpan. ad stat. Mediolan. tom. 2, cap. 331. num. 20. præstari possit jure servitutis, disc. 32, num. 12.

Servitus habens causam discontinuam exigit præscriptionem immemorabilem, disc. 32, num. 13.
 Servitus servitutis non datur, disc. 60, n. 15, disc. 63, num. 15.

An servitus vendita parte domus, aliave retenta censeatur constituta circa illas servitutes, quas prius alteri præstabat, disc. 32, num. 20.

In quibus terminis quæstio procedat, ibid. num. 21, & seqq.

An ista servitus translata sit cum te vendita nisi aliter venditor declararet, ibidem num. 24.

Hauriendi aquam ex puteo facultas præsumitur potius jure servitutis, quam benevolæ concessionis, disc. 32, num. 30.

Servitus excluditur adminiculis & præsumptionibus, disc. 33, num. 2.

Ad acquirendam servitutem causam habentem discontinuam requiritur præscriptio immemorabilis, ibidem num. 4, & 6.

Ratio ob quam in servitute aquæ haustus requiritur immemorabilis, ibidem n. 7, & 8.

Servitus continua quando dicatur per opus manufactum, ibid. num. 9, 10, & 11.

Dominus fundi servientis, illius statum mutare non potest & ratio, ibidem num. 13.

Limitatio, num. 16.

Dominus immutare potest servitutem viæ, vel itineris ad ejus majorem utilitatem dummodo servitutem non tollat & notabile præjudicium afferat servitutem habenti, disc. 33, num. 15.

Servitus longè differt à dominio, disc. 35, n. 28.
 In servitute jurispræcendi tanquam discontinua requiritur immemorabilis, seu centenaria, ibidem num. 30.

Reprobatur distinctio inter realem & personalem servitutem, ibid. n. 31.

Assignatur ratio, ibid. num. 32.

Ex quibus dicatur probata servitus jurispræcendi, disc. 37, num. 17.

Servitus non præsumitur, sed est probanda, disc. 39, num. 16.

Amplia licet agatur de servitute merè reali, ibidem num. 17.

Cessante titulo explicito requiritur immemorabilis præscriptio, ibidem num. 18.

Differentia est inter servitutem luminum & servitutem ne luminibus officiat, disc. 11, n. 29.

Vide Aqua & jurispræcendi.

Servitus probanda est, disc. 4, num. 21, disc. 23, num. 1.

Probari potest præsumptionibus & adminiculis, disc. 2, num. 13, disc. 5, num. 18, disc. 33, nu. 1, disc. 3, num. 1, disc. 23, num. 2.

Probatum ex titulo, ac expressa probatione, disc. 3, num. 1, disc. 23, num. 2.

Probatum de auditu vicini & à fide dignis, disc. 3, num. 2.

Irem probatur si est fama per contractam, ibidem n. 3, ibidem.

Item est signum viæ, vel itineris, ibidem num. 4, ibidem.

Item si adest vestigium aquæ, ibidem n. 5,

Item si adsunt aliqua verisimilia, ibid. n. 6.

Item ex actibus, ibid. num. 7.

Opinio Bartoli in l. 1. §. hoc interdico ff. de itinere, actuque privato super probatione servitutis, quod sit recepta, ibidem num. 8.

Ser-

INDEX RERVM NOTABIL.

Servitus probatur ad miniculo & quomodo, ibidem num. 13.
 Servitus non intelligitur induta à jure ad amantitates & luxum, disc. 6. nu. 31.
 Conventio super servitute de aliquid non faciendo an sit personalis, vel realis, disc. 3. num. 16.
 Concessionarius uti non potest re concessa in servitute concedentis, disc. 4. num. 18.
 Servitus non inducitur ex numeri multiplicatione, ibidem num. 33.
 Hoc non procedit sine difficultate, ibidem n. 34.
 Muro communibus expensis ad divisionem constructo, quilibet in eo ex parte propria potest imponere servitute, ne altius tollatur, disc. 6. num. 20.
Vide Testes & venditio.
 Servitutis materia arbitraria est & quare, disc. 6. num. 32, disc. 20, num. 10.
 In servitutibus altius non tollendi non sufficit allegare immemorabile tempus & quare, disc. 13, num. 3. & 4.
 In quibus servitutibus locum habeat, ibid. n. 5.
 In Ecclesia prohibetur fenestrarum constructio, per quas in ea haberi valeat prospectus, d. 1. 6. n. 1. Et quare, num. 2. ibidem.
 Ex æquitate etiam legis convenientia Domino loci ob culmen dignitatis permittitur, disc. 16 n. 3.
 Ratio, ibidem num. 4.
 Privatis tamen non conceditur, ibid. n. 5.
 An verò concedatur Principibus, Ducibus, Marchionibus & Comitibus utriusque Siciliæ Regnorum, ibidem num. 6. & 8.
 Servitus in alieno contra domini voluntatem imponere non licet, disc. 17, num. 5.
 De servitute propiendi, ibidem num. 7.
 De servitute oneris ferendi, ibidem n. 8.
 Servitus tanquam species alienationis in Ecclesia haberi non valet absque beneplacito Apostolico, vel evidente utilitate & necessitate, disc. 17. n. 10.
 Laicis illicitum est servitute habere in Ecclesia, ibidem num. 11.
 Servitus super Ecclesia cessante publico ornatu, & utilitate privata non necessaria imponi non potest, ibidem num. 14.
 Servitus viæ ex quibus cognoscatur, disc. 23. num. 3. & 4.
 Servitus non præsumitur, nisi ex parte prætendentis concludenter probetur, disc. 23. num. 1.
 Locus est necessariæ servituti quando prædium est invium, disc. 23. num. 12.
 Pati debenti hujusmodi servitute debet solvi prædium soli & ad ipsius electionem in parte sibi bene visa transitum assignari ibid. num. 14. & 15.
 Auctoritates firmantes gratuitam servitutis præstationem, in quibus terminis loquantur, ibidem num. 16.
 Opus manufactum aquæ, quod servitute probare dicatur debet esse per dominum inferioris fundi in fundo superiori ad solum aquæ cursum destinatum, disc. 25. num. 11. & 13.
 Secus si per dominum fundi superioris factum sit ad proprium usum ibidem num. 12.
 Servitus aquæ non inducitur ex naturali cursu & facultate, disc. 26. num. 5.
 Ad hoc ut opus manufactum indicet servitute quid requiratur, ibidem n. 6. 7. & 8.
SILENTIVM
 Patientia, vel silentium etiam spatio mille annorum nihil operatur in facultativis, d. 34. n. 4.
 Limita nisi procedat aliquid cum acquiescentia, vel alio actu æquipollenti, ibid. num. 5.
De Servitus.

SOCIETAS

Officii in transmutatione personæ requirit consentum expressum cessionari, seu de cuius periculi interesse agitur, disc. 59. num. 1. & 3.
Vide Consensus.

SOCIUS

In re communi non potest impedire usum licitum, disc. 15. num. 2. & quare num. 3.
 Non communicat alio socio, quod habuit jure civico, disc. 40. num. 9.
Amplius, num. 9. ibid.
Vide Vicinus.

SOCCITA

Qui capit aliena animalia ad foccitam, apponere dicitur solum propriam industriam & custodiam, disc. 40. num. 7.

SOLARIUM

Possidens ejusdem domus plura solaria, seu appartamenti, an dicatur habere consortium, disc. 10. num. 8.
 Possidentes duo eandem domus per solaria, seu appartamenti, quale dominium in utroque adesse, seu habere dicantur, d. 70. n. 40. & 42.

SOLEMNITAS

Scaturaria à muliere, vel minore non est servanda quando disponitur, vel contrahitur principaliter favore Ecclesiæ pro salute animæ, disc. 83. n. 12.
 Secus si contrahatur, vel Ecclesia considerata tanquam privata, ibidem n. 13.

SOLUTIO

Legitimæ, vel alterius debiti distributa in vitalitiam præstationem an dicatur fieri de forte, vel de fructibus, disc. 58. num. 8.

SPATIUM

Modicum in ædificando publico ornati & aeris salubritati non consideratur, disc. 5. n. 16.
 Duorum pedum juxta l. fin. ff. fin. regund. in quibus ædificiis disponat, disc. 15. num. 7.
 Spatium duodecim pedum ex Constitutione Zenoniana, in quibus procedat, ibidem nu. 8.
 In Monasteriis monialium inter se non intrat spatium cannarum, disc. 18. num. 7.
 Secus inter Monasteria & Conventus virorum, ibidem num. 8.
 Ratio differentiarum, ibidem num. 9.
Vid. Ædificare.

SPECIES

Ex magis & minus non variatur, disc. 19. n. 14.
 De specie ad speciem in materia servitutis non fit extensio, disc. 27. num. 3.

SPOLIUM

Nemo potest de facto jure suo, vel possessione spoliari, disc. 5. num. 24. & 26.

STATUA

Inventa in fundo, in quem quis habet usum fructum ad eum, vel ad proprietarium an spectet, disc. 47. num. 5.

STATUTUM

Non afficit ex defectu potestatis decernens contra jus, disc. 41. num. 7.
 In statu ecclesiastico à subditis, tam de jure communi, quam ob Egidianam confici non potest, ibidem num. 8. ratio num. 9.
 Confici non valet super interesse particulari, vel singulorum dissonante minore civium parte, de cuius agitur præjudicio ibid. num. 9.
 Dicitur contra jus, ibidem num. 19.
 Dicitur continere inæquitatem quando prohibet, quod uni nullum commodum alteri verò damnum causat, ibidem num. 12. & 13. Declaratio, num. 14.

R

An

INDEX RERVM NOTABIL.

- An dicatur factis factum statuto si semel fuerit facta diligentia, vel sit reiteranda, disc. 46, numer. 4.
 Declaratio, num. 5.
- Loquens de Acolithis, Lectoris, Exorcistis, & Ostiariis non convenit habentibus solum tonsuram, neque non nominatis, disc. 61, num. 19.
- In statuti interpretatione non est sumenda cortex & figura verborum, sed attendi debet substantia verisimilis voluntatis legislatoris, disc. 69, num. 17.
- Prohibens alienationem in forensem an liget clericum, disc. 71, num. 6.
 Contraria opinio, num. 7.
- An statutum 107. Urbis procedat in muro divisorio & non ad edificandum apto, disc. 7, n. 14. disc. 8, n. 1. Interpretatio dicti statuti, num. 3.
 An corrigat jus commune, disc. 9, num. 2.
- De ejus dispositione super usu muri, disc. 11, n. 10.
- De statuto *Genue lib. 5. cap. 13. §. ultimo*, ex quo disponitur, an inter duas domus sit fundatum, vel vacuum unus possit illud integrè occupare, disc. 2, num. 22.
- Statutum Regni Neapolitani sub titulo de successione excludens fœminas propter masculos habet locum etiam in hereditate materna, disc. 68, n. 7.
- Ponderatio facta statuto Mediolani 332. par. 2. disponenti quod allegato titulo, longeva possessione seu usu an præsumatur constituta servitus, ibidem num. 23.
- Statutum loquens de viis publicis & locis, non trahitur ad privata, usum publicum non habentia, disc. 24, num. 8.
- Statutum Camerini sub rubrica 107. prohibens edificare in præjudicium vicini, disc. 4, num. 14.
 Moderatio, num. 19.
 Declaratio, num. 20.
 Quod sit limitativum juris communis, num. 32.
- Statutum laicale à Sede Apostolica approbatum ligat etiam personas ecclesiasticas, disc. 20, num. 3.
- Statutum quando non restringit ecclesiasticam libertatem & damnum clerico affert, ligat & clericum, disc. 71, num. 13.
- Differentia quæ est inter statutum & consuetudinem, disc. 85, num. 12.
- An statutum prohibens alienationem in non subditum habeat locum in venditione facta clerico, disc. 71, num. 15.
- Statutum contra jus condi non potest à Civitate vel locis subditis, & præsertim in statu ecclesiastico, disc. 71, num. 15.
- Aliud est, statutum an sit odiosum vel favorabile, aliud an sit contra jus necne, ibidem num. 18.
- Quare statutum fœminas excludens propter masculos dicatur rationale licet juris novissimi correctorium, ibidem num. 19.
- Non requiri confirmationem in forma specifica, ibidem num. 20.
 Sed sufficere confirmationem præsumptivam, ibidem num. 22.
- Statutum censetur confirmatum in forma communi ex longissimi temporis observantia, ibidem num. 23.
- Statutum ferè exorbitans & odiosum debet confirmari in forma specifica, ibidem num. 21.
- Statutum loquens de vicino adjacente in retractu, per unum latus comprehendit quem vicinitatem habet per plura latera, disc. 72, num. 3.
- An statutum loquens de vicino in prælatione comprehendat vel adverteatur extraneo emptori, qui vicinitatem habet, ibidem num. 4.
- Statutum loquens de simplici non comprehendit casum qualificatum, ibidem num. 8.
- Pro interpretatione statuti dubii attendi debent leges & statuta locorum adjacentium & interpretationes eis date, ibidem num. 11.
- ### STATUENTES
- Qui prohibent, quod sibi non prodest, & alter juvat, dicuntur iniqui, disc. 41, num. 12, & 13.
 Declaratio, num. 14.
- Mens statutentium desumitur ex toto contextu atque ex circumstantiis, disc. 70, num. 20.
- ### STATUERE
- Civis potest ne ditiores & potentiores excessivum numerum animalium ad industriam retineant, & ita occupent totum territorium & minus potentioribus usum impediunt, disc. 41, num. 21.
- Statuere potest, ut certus moderatus numerus ad proportionem retineatur, ibidem num. 22.
- Civitas & loca subjecta statuere non possunt contra jus commune, disc. 71, num. 15.
- ### STILLICIDIUM
- Tectum ex quo stillicidium cadit supra tectum vicini construere prohibetur, disc. 17, num. 6.
- ### STIPULATIO
- Alter a teri cessante publico officio stipulari non potest, disc. 86, num. 9.
- Re integra legitima stipulatio revocari potest, ibidem num. 10.
- Revocatur ex defectu animi, ibidem num. 11.
- ### SUBDITUS
- Statuere neque decretare potest contra jus commune, disc. 41, num. 8.
 Ratio, ibidem num. 9.
- Contrahere non potest cum subdito sprete lege sui superioris, disc. 71, num. 3.
- Et quando procedat, ibidem num. 5.
- ### SUBHASTATIO
- Emens subhasta tutus redditur, disc. 71, num. 30.
- In pluribus ditionibus & præsertim in aliquibus Hispaniarum ementes sub hasta sunt tuti à quibuscumque hypothecis, nexibus & vinculis quibus ipsa res affecta esse possit, ibidem num. 31.
- Et in Urbe adest statutum, ibidem num. 32.
- ### SUBINQUILINUS
- Vide Inquilinus.*
- ### SUBSTITUTUS
- Facit cessare jus accrescendi & non decrescendi, disc. 48, num. 22.
- Substitutus dicitur hæres ab initio, disc. 50, num. 13.
- ### SUPERFLUITAS
- In actibus inter vivos superflua censenda non sunt, quæ melioris declarationis gratia ponuntur, disc. 8, num. 4.
- ### SUCCESSIO
- Nepos superstitute patre non succedit avo, disc. 61, num. 51.
- ## T
- ### TAXATIO
- D**ampa & interesse taxantur ad eandem rationem quam importarent fructus, disc. 57, num. 2.
- ### TECTUM
- An diversitas tectorum faciat diversitatem domus, disc. 74, num. 29.
- Quando sit consideranda, ibidem num. 31.
- ### TERRA
- Quando dicatur fructifera, *Vide Fructifer.*
- ### TERRI-

INDEX RERVM NOTABIL.

TERRITORIUM

- In territorio Castri Guardæ Baro seu Dominus illius habet plenum dominium non solum jurisdictionale sed etiam utile, undè incolæ volentes illud colere, pro fructibus percipiendis solvant Domino jure colonizæ responsum, disc. 36, num. 1. in facti serie.
- Dominus seu Baro nullum habens territorium dominium in fructu sed solum dominium privatum, habet tamen jus pascendi, disc. 36, num. 4.
- An Communitas in territorio dissentiente Barone possit bannitam facere, ibidem num. 7.
- Si in territorio Baronis seu alterius habentis solum jus jurisdictionale & pascuorum herbarum prædia existunt in pleno privatorum dominio, ibidem num. 8.
- Dominus terrarum & agrorum in alieno territorio impediri non potest ne muris & sepibus suos agros recingant, disc. 37, num. 3.
- Declaratio*, disc. 38, num. 10.
- Neque ad diversam culturæ formam reducantur, ibidem num. 4.
- Neque ad alium usum omnino diversum, ibidem num. 10.
- Secus si recingantur ad effectum sibi faciendi tacite bannitam, ibidem num. 11.

TERMINUS

Quando currat, *Vide* Retractus.

TERTIUS

Vide Jus tertii.

TESTATOR

- Disponere potest etiam de bonis hæredis dummodo constet, & non sit dubia ejus voluntas, disc. 48, num. 3, & 4.
- Amplia*, ibidem num. 6, & 7.
- Testamentum facere potest pro hærede pupillo, ibidem num. 6.
- An testator faciat cessare consuetudinem Bulgari resolventem legatum usufructus in alimenta, ibidem num. 8.
- Conjecturæ*, num. 9, & 10, ibidem.
- Testator jus accrescendi & non decrescendi prohibere non potest in hereditatem, disc. 48, num. 23.
- Secus in legato & fideicommissio, ibid. num. 24.
- Mens testatoris potius ex substantia quam ex formulis notariorum spectanda est & quare, disc. 49, num. 15, & 16.
- Testator demandans cohabitare cum aliquo intelligitur de formali cohabitatione vitæ non autem de materiali in eadem domo, disc. 52, num. 16.
- Disponens ad favorem filii intuitu ejus patris, dicitur peculium profectitium, disc. 61, num. 48.
- Si testator præcipiat singulis annis in aliquo suo loco recipi in aliquem Principem vel ejus successores, locus ille fit inalienabilis & quare, disc. 65, num. 26.
- Quando dirigit verba administrationis in filium censetur prohibere usufructum, disc. 60, num. 9.
- Censetur se voluisse confirmari cum dispositione legis, disc. 62, num. 6.
- Disponere potest ad favorem filii intuitu ejus patris & quicquid acquirit ex hujusmodi dispositione dicitur peculium profectitium, disc. 61, num. 48, & 52.
- TESTATORIS VOLUNTAS**
- Quando agitur de probanda declaratione voluntatis testatoris sufficiunt conjecturæ & præsumptiones, disc. 64, num. 12.
- De servitut.*

Immo & testis licet singularis & non rogatus, ibidem num. 13.

Secus si agitur de probanda voluntate importante novam dispositionem & declarationem, quia requiruntur septem vel quinque testes rogati & contestes, ibidem num. 15.

TESTAMENTUM

- Testamentum nuncupatum per relationem ad schedulam penes tertium vel in alio loco existens non verificatur nisi illa specialiter & non in genere exhibita, disc. 1, num. 13.
- In testamentis superflua censenda non sunt, quæ melioris declarationis gratia disponuntur, disc. 8, num. 5.
- Absurdum est pro parte testatus & pro parte intestatus decedere, disc. 48, num. 25.
- Testamentum Clerici non subjacet querelæ inofficiosi, disc. 61, num. 33.

TESTES

- An testibus in materia servitutis sit credendum, disc. 3, num. 14.
- Testibus hinc inde deductis contraria deponentibus non est credendum, disc. 11, num. 19.
- Testes reconciliandi sunt ad concordiam pro qua omnis est facienda possibilis interpretatio, disc. 25, num. 9.
- Testes licet aliquas patiantur exceptiones adminiculati præsumptionibus & demonstrationibus fidem faciunt, disc. 29, num. 27.
- Testis unicus licet famulus & vilis ad probandam qualitatem rei & quantitatem dum constat de genere admittitur, disc. 47, num. 7.
- Testis asserens de explicita testatoris voluntate probat, disc. 64, num. 5.
- Testis reddens rationem inimicitiz vel affectionis modicæ inter testatorem & consanguineos uxoris facit præsumere prohibitionem usufructus, ibidem num. 6.
- Testis ad probandam declarationem testatoris non est opus, ut sint rogati, ibidem num. 11.
- Singularis testis sufficit, ibidem num. 14.
- Limitatio*, ibidem num. 15.

THESAURUS

Inventus in domo vel fundo cujus usufructus penes legatarium esset, spectat ad proprietarium non ad usufructuarium, disc. 47, num. 4.

TURCÆ

Sunt legum & litterarum infensissimi, disc. 1, num. 11.

TUTOR

- Tenetur ad damna & interese si retineat pecuniam otiosam, disc. 56, num. 3.
- Tenetur etiam ad fructus qui ex investimento percipi potuissent, ibidem num. 4.

TONSURA

- An sit ordo vel potius preparatio ad ordines, disc. 61, num. 17.
- Et faciat gaudere foro & immunitate Ecclesiastica, ibidem num. 18, & 26.
- Statuta de Acolithis, Lectoribus, Ostiariis, & Exorcistis non comprehendunt habentes solum tonsuram, ibidem num. 19.

TRANSACTIO

- Obtinens aliquid jure transactionis non dicitur obtinere jure novo, sed primavo & antiquo, disc. 88, num. 18.
- Transactio nil aliud operatur, nisi remotionem obstaculi à lite, ibidem num. 19.

INDEX RERVM NOTABIL.

V

VACCINA

Multa privilegia Vaccinis conceduntur, quæ aliis animalibus non congruunt, d. 40, n. 13.

VASALLUS

Vasallis debentur alimenta naturalia aliaque ad humanum usum, disc. 42, n. 5.

VENDERE

Pascuum in territorio Communitas potest, impedito Civium usu, & pretium in eorum oneribus convertere, disc. 43, num. 2.

An vendere promittens dicatur vendere, disc. 70, num. 19.

An promittens habitationes mortuo promittente hæres possit domum vendere, *Vide* Habitatio & proprietarius.

Venditor & Emptor rei propria nullus esse potest, disc. 43, num. 7.

VENDITIO

Quando dicatur effectuada, licet verba sonent in alium contractum, disc. 70, num. 24.

Et perfecta, num. 23.

Contrarium, ibidem num. 25.

Venditio dicitur etiam concessio facta ad vitam, disc. 74, num. 2.

Contraria opinio, ibidem num. 5. & 6.

Venditio à Communitate facta civibus de pascuis dicitur distributio, disc. 43, num. 18. & 29.

Pro ampliandis pascuis, construendis & ad meliorem formam reducendis potest quis ad rem suam vendendam cogi, disc. 1, n. 34, disc. 17, num. 12.

Vendens partem domus, & partem retinens videtur vendidisse servitutem altius non tollendi, seu luminibus officendi, disc. 6, num. 21.

Cogi potest vicinus ad vendendam domum de pretio alteri vicino ornatum non facientem, disc. 1, num. 25.

Vendita re cuius vocabulum ejus univocum, censetur vendita tota res, nisi aliter ex circumstantiis appareat, disc. 29, num. 11.

An vendita parte domus, & parte retenta, censetur constituta servitus circa alias servitutes quas prius alteri præstabat, disc. 32, num. 20.

In quibus terminis questio procedat declaratur, ibidem num. 21. & 22, cum seqq.

Vendere exteris prohibetur dominus pascua, sed debet justo soluto pretio non alterabili ea Civibus & incolis concedere, disc. 39, num. 21.

Vendens Castrum cum promissione quod sit liberum, atque ab omni servitute exemptum ei, ad est jus lignandi, & non potest emptor præten- sere eversionem seu quanti minoris, nisi ex facti circumstantiis aliter constet, d. 42, num. 4.

VERBUM

Libere adjectum in institutione est exclusivum cum- juscumque oneris & servitutis, disc. 60, n. 7.

Ipsè importat personalitatem, disc. 85, n. 4.

Contrarium, ibidem num. 5.

Alia opinio, ibidem num. 10.

VERBA

Super formalitate verborum fatua est reputanda hebraica insistencia quando aliter ex conjecturis constat, disc. 82, num. 10.

Ad ea interpretanda in fideicommissis vel ultimis voluntatibus est multum deferendum qualitati testatoris, an sit doctus vel literatus, an idiotus, disc. 60, num. 8.

Verba administrationis ubi diriguntur ad ipsum fructum censetur prohibitus ususfructus, ibidem num. 9.

Verba, *che entrerà à godere* quid importent & ad quæ referri debeant in testamento, disc. 62, num. 56.

Verba hæc de generali consuetudine approbata esse, quod tria sunt quod prothomifim non habent, scilicet via publica, Ecclesia & Curia in constitutione sancimus posita non esse Imperatoris sed additamenta, firmatur, disc. 68, n. 3.

Verba æquivoca & vaga non inducunt renunciati- onem, disc. 75, num. 13.

In sumenda voluntate non est immorandum verbis sed spectanda est substantia verisimilis voluntatis disc. 85, num. 6.

Verba quandoque importancia conditionem resolu- vuntur in modum, & econtra disc. 49, num. 17.

Verba *sin che naturalmente viverà*, quid in usufructu importent, ibid. num. 20.

Verba testatoris ubi expresse non constat voluisse juri derogare intelligenda sunt juxta juris dispo- sitionem, disc. 53, num. 15.

VENTUS

Vide. Edificare.

VERGARIUS

Vide. Locatio.

VIA

Ex quibus adfuisse dicatur, disc. 23, num. 3, 4, & 10.

Via mutata illius solum spectat ad habentem præ- dia adjacentia, disc. 23, num. 5.

Limita, ibidem num. 6.

An solum via transeat in habentes prædia vicina cum eodem jure servitutis, ibid. num. 7 & 8.

Quando transitus non dicatur jure servitutis, ibid. num. 8. & 9.

Ubi via non est, transiri potest per prædium adja- centium non soluto pretio, ibid. num. 11.

Limitatio, num. 12. & 13.

Quæ sint necessaria ad hoc ut via dicatur publica, ibidem num. 2.

Via dicitur publica si est constructa cum magnis hæ- pidibus, ibidem num. 3.

Viam nimis incommodam & remotam inverisimi- le est destinaram esse ad accessum alicujus loci, ibidem num. 4.

In via publica non conceditur aliquod opus facere, disc. 24, num. 1.

Via publica dicitur illa quæ incipit in publico, & desinit in publicum, ibid. num. 5.

Via quæ non habet exitum ad aliam viam, dicitur viculum vicinale & privatum, ibidem num. 4. & 6.

Via vicinalis rustica destinata censetur prædiis ad- jacentibus privatis, ibid. num. 7.

In via publica non possunt projici immundities, ibidem num. 9. & 12.

Secus in Urbe saltem provisionaliter, ibidem num. 13.

Limita nisi adsit locus privatus, & publico usui non præjudicialis, ibidem num. 14.

Amplius usus immunitatis moderate esse permitten- dum, & cum obligatione citius expurgandi, ibidem num. 15.

Dum convertitur via an sit publica vel privata quid agendum, disc. 27, num. 9.

Via vicinalis an constare debeat ad effectum impe- diendi retractum factam fuisse ex privatorum fundis, disc. 39, num. 3.

Reprobatur *Vrsill ad Affil. in decis. 62.* ibidem.

Vi

INDEX RERVM NOTABIL.

Via vicinalis de jure eatenus privata non publica censetur, quatenus extat memoria, quod ex privatorum agris conflata sit, disc. 69, num. 4.

Secus si talis memoria non extet, ibidem num. 5.

Plures viarum species distinguuntur, ibid. num. 6.

Publicitas viarum in jure ad quem effectum consideretur, ibidem num. 7.

De tertia specie viarum quarum non sunt merè publicæ neque merè vicinales, ibidem num. 8.

Hæc tertia species magis de via publica quam de vicinali participat, ibidem num. 9.

Hoc tamen pendet ex arbitrio Judicis, & circumstantiis singulorum casuum, ibidem num. 10.

Signum viarum publicarum est quando incipit à loco publico, & in altero loco publico desinit, ibid. num. 13.

Quid si unum ex dictis extremis publicitatis clausum per plures annos fuerit, ibidem num. 14.

Quando via publica stetit diu clausa an cesset effectus talis, ibidem num. 15.

Dominus fundi adjacentis pro constructione vel ampliatione viarum potest invitus cogi ad vendendum, & quod remedium intentare debeat, disc. 68, num. 32.

VICINUS

An teneatur de damno si immittat ignem in stipulas & vicino damnum faciat, & quando non intret dispositio statuti, disc. 46, num. 12, & 13. cum seqq.

Limitatio, ibidem num. 16.

Reprobatur *Albericus* tanquam mendax, ibid. n. 15.

Ampliatio, ibidem num. 17, & 18.

Vicinus potest ingredi fundum vicini vel domum ac etiam devastare ut propriæ ruinæ occurrat, disc. 46, num. 17, & 18.

An Monasterium Montium & virorum religiosorum possit cogere vicinum ad claudendas fenestras, demolendum proprium ædificium, & ne alius illud extollatur, disc. 13, num. 35. disc. 20, num. 12.

Limitatio in verbo *Montiales*.

An possit alius elevare domum suam depresso rem intermedia via publica in præjudicium alterius, disc. 2, num. 4, ubi *Limitatio*, & disc. 21, num. 3, & 4.

Quando vicinus præferatur alio vicino in retractu, *Vide* *Retractus*.

Emptor non dicitur novus & extraneus homo de novo veniens in viciniam vel contractam dum erat vicinus, disc. 74, num. 27.

Vicinus potest de jure cogere vicinum ad vendendam sibi domum depresso rem non facientem ornatum, disc. 2, num. 25.

Vicinus volens suam domum ad æqualitatem seu ad supereminentiam alterius vicini elevare non docto de servitute potest, disc. 4, num. 6, & 10.

Vicinus prohiberi non potest ab altero vicino altius elevare, etiam si contingat fenestras claudere, ibidem num. 7, & 9.

Limita, ibidem num. 8, & 11. ubi ratio & disc. 21, num. 1.

Alter vicinus prohibere non potest convicino ne muro suis sumptibus elevato utatur, licet aptitudine sit communis, ibidem num. 12, & 27, ubi *distinctio*.

Ratio, num. 13, & 27.

Vicinus uti potest muro ad unum tantum spectante soluto pretio etiam contra juris dispositionem, disc. 8, num. 8.

An vicinus ædificare possit in muro supereminenti & communi, disc. 14, num. 4.

De Servituti

Quid servetur in Urbe, ibidem num. 5.

An & quando impediri possit vicinus ne proprium ædificium elevet ob rationem salubritatis aeris, disc. 20, num. 21, & 22.

Quando vicinus teneatur expurgare & custodire fundum proprium à locustis ne ex eo damnum vicino inferatur, disc. 46, num. 1, & 2.

VICINATUS

Dicitur & comprehenditur sub nomine universitatis, & quare, disc. 26, num. 15.

VICINITAS

Non tollitur per modicum spatium, disc. 69, n. 16.

VIOLATIO

Fidei ex negligentia defuncti neque ex ejus violatione actio resultat contra hæredes, disc. 87, n. 23.

Secus ubi hæres venit consecutivè à juribus ex persona defuncti, ibidem num. 24.

VINEA

In Urbe per se ipsam eam non colenti magis damnum quam commodum avertit, disc. 75, num. 12.

VICTUS

Quamvis in stricta significatione vocabuli non veniat nisi cibus & potus, tamen nisi subjecta materia aliud suadeat veniunt etiam habitatio, vestitus, medicamenta, & famulatus juxta qualitate emperlonæ, disc. 67, num. 2.

UNICITAS

Pretii & contractus influit ad unicitatem rei, disc. 74, num. 18.

USUS

Quid sit usus iniciativus, & non destructivus, disc. 13, num. 19.

Tam statutum quam Constitutionem declarat, disc. 7, num. 3.

Nemo uti potest re aliena, disc. 2, num. 2.

Usus aquæ jure servitutis debitus intelligitur de aqua exuberanti usum proprium, & postquam proprii fundi irrigatio secuta est, disc. 25, num. 7. Ratio, ibidem num. 8.

USURA

An citra usuram proprietarius det usufructuario fructum pecuniarum & honorum quarum usu consumuntur, disc. 54, num. 6.

USUSFRUCTUS

Pecunia non spectat ad usufructuarium, sed ad proprietarium, licet esset eadem pecunia incognita Testator, disc. 47, num. 1, cum seqq.

Limita, num. 6.

In usufructu non comprehenduntur bona fidei commissaria neque emphyteutica, disc. 48, n. 1.

Limita nisi de expressa vel conjecturali testatoris voluntate constet, ibidem num. 2.

An sub legato usufructus veniat legitima, ibidem num. 5.

An legatum usufructus resolvatur in alimenta ex *Bulgari* constitutione, nisi aliter de testatoris voluntate constet, ibidem num. 8, & seqq.

Limitatio, num. 32, & 33.

An dicta constitutio liget & cadat etiam in socru, ibidem num. 11, & seqq.

In usufructu datur jus accrescendi etiam post agnitam portionem, disc. 48, num. 14, & 15.

Quod usufructus omnibus in solidum relictus sit, deduci potest ex testamento, si in eo est insimul & individuus relictus, ibidem num. 18.

An in usufructu detur jus accrescendi vel non decrescendi inter hæredem & legatarium, ibidem num. 20, & 21.

Et quomodo hæres concurret cum legatario in usufructu, ibidem.

R 3

Usus-

INDEX RERVM NOTABIL.

- Ufusfructus relictus Tutori, Educatori vel filii Curatori & heredis an per mortem istius, vel cessata tutela & curam expiret disc. 48. num. 26.
- An usufructus agnitus diminutus amittitur & reliquum, ibidem num. 34.
- An usufructus modaliter vel conditionaliter relictus sit, disc. 49. num. 15.
- Verba in usufructu relicto *fin che natural mente vivera* quid importent, ibidem num. 20.
- De conjecturis ex quibus potius usufructus sit dicendus modalis, quam conditionalis, ibid. n. 21.
- Quando *Bulgari* consuetudo non procedat in aliis quam in uxore remissive, disc. 52. num. 2.
- Legatum usufructus non expirat per transitum ad secunda vota, ibid. num. 3.
- Quando iste transitus veniat considerandus, ibidem num. 4.
- Alia consideratio, ibidem num. 10.
- In quibus terminis loquatur *Seraph. in decis. 749. & Gregor. in decis. 187. disc. 44. num. 6.*
- Fructus in usufructu conditionali uxori relicto quando restitui debeant ibidem num. 8.
- Ufusfructus relictus uxori per gerundium an sit modalis vel conditionalis spectanda potius est testatoris voluntas quam formula verborum, ibid. num. 15.
- Ufusfructus relictus uxori juxta *Bulgari* consuetudinem resolvitur in alimenta, disc. 50. n. 1.
- Secus ex contraria mente testatoris, ibid. num. 2.
- An testator liberans uxorem a confectioe inventarii, & redditione rationis limitare velit *Bulgari* consuetudinem, disc. 50. num. 3.
- Liberatio a confectioe inventarii levis est conjectura ad inducendum usufructum formalem, ibid. num. 4.
- Quando ista conjectura considerari possit, ibidem num. 5.
- Ufusfructus juxta consuetudinem *Bulgari* resolvitur in alimenta. quomodo sit intelligendum, ibidem num. 6.
- Ufusfructus relictus uxori una cum filiis & heredibus an formalis dicatur, disc. 50. num. 8. disc. 52. num. 1.
- Opinio d. Sti Authoris, disc. 50. num. 9.
- Quid sit considerandum, ibid. num. 10.
- Ufusfructus relictus intuitu tutela sive administrationis cessantibus iudeam cessat & usufructus, disc. 50. num. 11.
- Si usufructus relictus sit titulo institutionis an cesset *Bulgari* consuetudo, ibid. num. 12.
- Ufusfructus per transitum ad secunda vota non amittitur nisi a testatore sit dispositum, ibidem num. 14.
- Limitatio* num. 15.
- Alia consideratio, disc. 52. num. 10.
- Uxor relicta domina, patrona, massaria, & usufructuaria omnium bonorum, hujusmodi usufructus nisi ad sint alia conjectura ad alimenta resolvitur, disc. 50. num. 18.
- Quando ex variis circumstantiis a iudice bene consideratis in hoc casu sit judicandum, ibidem num. 17.
- Ex quibus conjecturis obligatur usufructum uxori relictum non importare solum alimenta, sed usufructum formalem, disc. 51. num. 1. disc. 52. num. 1.
- Uxor in usufructu instituta eius institutio resolvitur in simplex legatum, disc. 51. num. 3.
- Ufusfructus uxori relictus *dum seu donec in viduitate erit* dicitur modalis, & non conditionalis, ibidem num. 13.
- Considerantur plures conjecturae, ex quibus oris viduitatis sit modale, ibidem n. 15.
- An haeres participare possit de legato usufructus, disc. 51. num. 19.
- In usufructu non venit legitima, disc. 51. num. 17. disc. 58. num. 4.
- De participatione usufructus relicti secundo viro ad favorem filiorum primi matrimonii ex l. hac *aditali*, disc. 51. n. 20.
- Quando legatum usufructus uxori non resolvatur in alimenta, sed importet verum usufructum, disc. 52. num. 1.
- Ufusfructus relictus cum conditione quod habitare, & convivere debeat cum haerede vel alio si adimplere non potest ex culpa haereditis vel aliorum non amittitur, ibidem num. 5. & 7.
- Distinctio, ibidem num. 8.
- Ufusfructus legatus qualiter ex circumstantiis dicatur causativus, disc. 52. num. 10.
- Clausula *non alias aliter neque alio modo* in legato usufructus quid importet, ibidem num. 12.
- Plures conjecturae, ibidem num. 13. & 14.
- Ufusfructus relictus his verbis *horum vita naturali durante insimul cohabitent* cessante causa an cesset usufructus, disc. 52. num. 15.
- Ufusfructus datur in grege & in taberna, d. 53. n. 2.
- Quae dicantur mobilia solidae materiae, quae usu consumuntur, & in ea cadit usufructus, disc. 54. num. 15.
- Ufusfructus relictus uxori, & haeredi ejusdem rei, an totum debeat uxori, vel pro parte seu medietate, disc. 55. num. 3. & 5.
- Et quando colligatur ex mente testatoris, ibidem num. 7. & 8.
- Ufusfructus ne inutilis reddatur quid iudex agere debeat, disc. 56. num. 15.
- Ufusfructu relicto uxori dato eidem substituto, an ipsa dicatur haeres vel legataria ibidem n. 20.
- Ufusfructus debetur de eo, quod superest detracto aere alieno, disc. 58. nu. 3.
- Vide Cessio & Proprietarius.
- Si usufructus cedatur alicui, an expiret morte cedentis vel cessionarii, disc. 59. num. 6.
- Vbi diriguntur verba administrationis ad ipsum filium censetur prohibitus usufructus, d. 60. n. 9.
- Vide Fendum, donatio, bona, Clericus & confisicatio.
- Ufusfructus per filiumfamil. non acquiritur patri in illis bonis, in quibus ipse filiusfamil. succedit cum patre, disc. 61. num. 2. & 46.
- Neque per mortem filii cessat in patre usufructus, ibidem num. 8.
- Quando, & quo in loco procedat *text. in Authent. item hereditas C. de bon. qualibet*, disc. 61. num. 46. ubi plures distinctiones, & num. 49. & seq. & in disc. 62. num. 1. & 4. ubi de magis communi num. 5.
- In quibus terminis loquantur *Mandell. & relati per Andreol. contrari. 224. nu. 2 d. 61. n. 47.*
- Pater habet usufructum in bonis ejus intuitu filio relicto, ibidem n. 48. & 52.
- Dispositio facta cum patre ex motivo necessitatis, vel affectionis eodemque tempore ad favorem etiam filii mediante ipsius patre non ob meritum personale, sed quia filius talis patris in hoc casu non intrat dispositio *Authenti. item hereditas* & ratio, disc. 61. num. 50.
- Ufusfructus legalis non debetur patri in iis bonis, quae in viam obveniunt filio ex iudicio extranei testatoris in eodem testamento ad favorem patris quoque disponentis, disc. 62. num. 2.

INDEX RERVM NOTABIL.

Limitatio, num. 3.
Sublimitario, ibidem num. 6.
 Si Pater scriptus sit hæres, & gravatus solvere legatum filio, de isto legato pater usumfructum non habet, disc. 62. num. 7.
 Quid si instituat filius, & patri aliquid jure legati relictum sit, ibidem num. 8.
 Opinio *Paris.* in *conf.* 129. num. 10. & *seqq. lib. 1.* reprobat *Mandello* in *conf.* 110. *Surd.* de *alim. tit. 2. quest. 15. num. 24. disc. 62. num. 9.*
 In quibus terminis loquatur *Mandellus*, ibidem num. 10.
 Implicare videtur quod pater possit esse usufructuarius totius hereditatis, & legatarius annuæ præstationis ex eodem usufructu solvendæ, disc. 62. num. 11.
 Doctrina *Surd.* de *alim. tit. 2. quest. 15. num. 24.* loquitur in casu, in quo scripto hærede filio relictus fuerat patri usufructus resolvendus in alimenta, disc. 62. num. 12.
 Si patri & filio in eodem testamento legatum sit aliquid alio hærede instituto, censetur relictum patri in compensationem usufructus legalis, ibidem num. 13.
 Distinctio, num. 14.
 Ad effectum excludendi peculium profectitium, seu necessitatem imputandi legatum in legitimam, aut in dotem à patre filio debitam semper favore filii respondendum est disc. 62. n. 15.
 Ratio, ibidem num. 16 & 17.
 Legatum puellæ nubendæ factum censetur cum prohibitione ne usufructus acquiratur patri, ibidem num. 20.
 Declaratio quomodo intelligatur, ibidem n. 21.
 Pater non habet usufructum in bonis per filium titulo fideicommissi acquisitis, disc. 61. num. 4. & 54.
 Ratio, ibidem num. 55. & disc. 63. n. 3 & 7.
 Contrarium scilicet, quod pater habeat usufructum in bonis fideicommissariis per filium acquisitis, disc. 63. num. 1.
 Opinio *Rotæ*, ibidem num. 2. & ratio num. 3.
 Ubi filius solum usufructum habet, pater præterdere non potest, nisi solum commoditatem ad ejus usum necessariam, ibidem num. 4.
 In feudis & aliis in quibus ex legis dispositione, non autem hominis prohibitione usufructus patri non acquiritur, ibid. n. 5. & 16.
 Ratio, num. 7.
 An per alienationis prohibitionem conseatur prohibitus usufructus patri, ibidem num. 10.
 Ponderantur conjecturæ prohibitionis, disc. 63. num. 11.
 Usufructus legalis habet annexam administrationem, & exercitium jurisdictionis, ibid. n. 12.
 Usufructus est servitus, ibidem num. 14.
 Dispositio *l. cum oportet C. de bon. quæ liber.* cessat concurrente testatoris prohibitione, disc. 64. num. 1.
 Prohibitio hominis etiam tacita, & præsumpta facit cessare usufructum legalem in bonis filii Patri, ibidem num. 2.
 Prohibitio non resultat, nisi conjecturæ & præsumptiones sint urgentes, & non æquivocæ, ibidem num. 3.
 Testibus in magno numero afferentibus de voluntate testatoris prohibentis usufructum patri deserendum est, ibid. n. 4. 5. & 6.
 Ubi in adventitiis de jure Pater non habet usufructum habet tamen commoditatem, disc. 65. num. 7.

Limita cessare ex contraria voluntate testatoris, quæ deducitur ex benevolentia erga filium, & ex odio, & modica affectione in patrem, ibidem num. 8.
 Usufructus patri prohibitus censetur, si testator executionem, & dispositionem sui testamenti in filium direxerit, ibid. num. 9.
 Pendente tali controversia per tres sententias conformes decidenda filius manuetetur, ibidem num. 10.

USUFRUCTUARIUS

Quando teneatur cautionem præstare, *Vide* *Cautio*.
 Non habet usum pecuniæ, licet esset incognita ipsi testatori, disc. 47. num. 1. & *seqq.*
Limitatio, num. 4.
 An statua, marmora, fodinae sint in fructu, & ad usufructuarium spectent, ibid. num. 5.
 Usufructuarius occultans pecuniam inventam in domo, cujus usufructum habet, tenetur de furto, disc. 47. num. 9.
 An si non præster cautionem faciat fructus suos, disc. 48. num. 27.
Limita, ibid. num. 30. & 31. cum *seqq.*
 An usufructuarius agnoscens, & possidens legatum diminutum, puta in solo usu, vel parte reliquum amittat, ibidem num. 34.
 An fructus usufructus primi anni post mortem testatoris debeantur uxori stante lege viduitatis, disc. 49. num. 1.
 Dispositio *Auben. cui relictum de indict. viduit. solten.* ibid. num. 2.
 Quando procedat, num. 3. & 4.
 Usufructus relictus per gerundium, an condicionalis, vel modalis sit, disc. 49. num. 5.
 Usufructuarius tenetur manutene, vel in locum subrogare alia animalia, quæ erant in fundo, in quo usufructum habet, disc. 54. num. 17.
 An teneatur restituere, vel manutene animalia, quæ non sunt instrumenta fundi, ut equi, muli pro usu curium, seu thedarum, ibidem num. 18.
 An præterdere possit invito proprietario, quod mobilia vendantur, ibidem num. 19.
 Usufructuarius tenetur uti frui re legata arbitrio boni viri salva rerum substantia, disc. 56. n. 1.
 Debet bene & diligenter administrare, aliàs tepetur ad interesse, ibid. num. 2.
 Declaratio conclusionis, ibidem num. 18.
 Usufructuarius assimilatur hæredi gravato, ibidem num. 6.
 Censum extinguere non potest, ibidem num. 9. & 19.
 Contrarium, ibidem num. 13.
 Declaratio, num. 19. & 21.
 Pecuniam reinvestire in rebus mobilibus est pro cautela usufructuarii quatenus cautionem dare non possit, disc. 56. num. 14.
 Usufructuarius præterdere potest usuras census à proprietario extincti, disc. 57. num. 1.
 Usufructuarius non dicitur dominus, ibid. n. 11.
 Quam actionem & contra quem usufructuarius habeat, si à proprietario census extinguatur, ibidem num. 14.
 An teneatur solvere debita, ibid. num. 17. disc. 58. num. 1.
 Usufructuarius potest ejus jus ex conventionione, vel ex non usu reddere minus, disc. 57. n. 18.
 An usufructuarius universalis per novam conventionem efficiatur particularis, ibid. n. 19.

Ufus

INDEX RERVM NOTABIL.

- Usufructuarius** quando ex casu resultat, quod non possit cohabitare cum hærede seu aliud onus implere, an cesset usufructus, disc. 52. num. 7.
Distinctio, num. 8.
- Si cautionem dare non potest** quomodo ei succurratur, disc. 51. num. 5.
- Ab oneribus cautionis ob pauperatam, licet testatori cognitam non excusatur**, ibid. num. 6.
- Secus si sit dives, & notoria idoneitatis**, ibid. num. 7.
- Uxor usufructuaria sub conditione viduitatis relicta quando transiens ad secunda vota teneatur fructus restituere** ibid. num. 11.
Distinctio, ibid. num. 12.
- Ad quid usufructuarius teneatur in restituendo bona, quæ usu consumuntur**, disc. 53. num. 1.
Distinctio rerum mobilium remissive, num. 2, 4, & 5.
De cautione, ibidem num. 3, 6, & 7.
- Usufructuarius Tabernæ, gregis vel corporis universalis ad quid teneatur**, disc. 53. num. 9.
- Usufructuarius rerum, quæ usu consumuntur non admittitur ad restitutionem ipsarum cum supplerione, sed debet valorem restituere**, ibid. n. 10.
- Usufructuarius Aromataria, an teneatur restituere pretium, vel ipsam Aromatariam**, ibid. n. 11.
Distinctio ibid. num. 12.
- Usufructuarius vineæ tenetur subrogare arbores, & vites, & non ad aliud**, disc. 53. n. 13.
- Usufructuarius cautionem de utendo, & fruendo saltem quoad mobilia præstare tenetur**, disc. 54. num. 1.
Declaratio, num. 3, 4, & 5.
Ante non facit fructus suos, ibid. num. 2.
Si cautionem præstare non potest quid agendum, disc. 54. num. 7, & 8. disc. 57. num. 16.
- Quæ mobilia debent restitui per usufructuarium** disc. 54. num. 9, & 10.
Quomodo æstimatio fieri debeat, ibidem.
- Usufructuario, quomodo in mobilibus, quæ usu consumuntur sit consulendum**, disc. 54. num. 14.
- Qualiter se gerere debeat in usufructu animalium, & ad quid teneatur**, ibid. num. 16.
- ### USURPATIO
- In statu Ecclesiastico non datur, quia de facili Vassalli possunt ad Papam recurrere**, disc. 36. num. 16.
- ### UTILITAS
- Publica prævalere debet privata**, disc. 5. n. 11. disc. 41. num. 18, & 20.
- ### UXORE
- Hærede in usufructu instituta huiusmodi institutio in simplex legatum resolvitur** disc. 51. n. 3.
- An & quando uxor, cui usufructus relictus est sub conditione viduitatis teneatur fructus in casu transitus ad secunda vota restituere**, disc. 51. n. 11.
Distinctio, ibid. num. 12.
- An transiens ad secunda vota usufructum amittat** disc. 52. num. 3, 4, & 10.
- Relicta usufructuaria cum onere cohabitandi, & vendi cum hærede vel alio si hoc adimplere non potest culpa hæredis vel alterius cum quo habitare debebat non amittit usufructum**, disc. 52. num. 5.
- Uxor in usufructu instituta dato ei cohærede substituto, an dicatur hæres vel potius legataria**, disc. 56. num. 20.
- Uxor durante viduitate retinere dicitur eandem dignitatem quam habebat vivente viro**, disc. 66. num. 8.

FINIS.

